

Institut za izučavanje religije

ZAŠTO BOŽJI ZAKON?

Naziv djela:
Zašto Božji Zakon?

Priredivač:
Pavle Simović

Dizajn korica i priprema za štampu:
Pavle Simović

Izdavač:
Institut za izučavanje religije
www.religija.me

Štampa:
„Donat Graf“ Beograd

Cetinje, 2022. godine

Sadržaj

I DIO: SAŽETAK O BOŽJEM ZAKONU	5
Božji Zakon i prirodni zakoni	5
Zakon u Bibliji	7
Riječi za „zakon“	8
Vrste zakona	8
Poznavanje Boga i zakon	10
Davanje definicija	11
Davanje usmjerenja	12
Moralni zakon i posljednji sud	13
Deset riječi na Sinaju: za koga su date?	13
Jedinstvenost Dekaloga	14
Da li je Dekalog vječan ili je takođe dodat zbog grijeha?	15
Važnost zakona	16
Obredni zakon	17
Zakon i Isus	19
Pavlovo učenje o zakonu	20
Zakon u Otkrivenju	28
Zakon i spasenje	29
Stari savez	30
Novi savez	31
Zakon i Novi savez	32
Zakon i blagodat	32
Izopačena funkcija zakona – legalizam	34
Svjedočanstvo prave poslušnosti	35
Zakon i krst	37
Krst – potvrda zakona	38
Praktične posledice po hrišćanski život	39
Opasnosti dvije krajnosti	41

II DIO: APOLOGETIKA ZAKONA	43
Da li Bog zapovijeda ili daje upute?	43
Zakon štiti interese i odnos Boga i čovjeka	51
Zakon slobode	57
Zakon i zaklon blagodati	63
Božji Zakon kao kamen spoticanja	70
Govori li Kološanima 2:16 da je ukinut Božji Zakon?	75
Hristov zakon vs. Božji Zakon	111
100 pitanja o Božjem moralnom zakonu	121

I dio:
**SAŽETAK O
BOŽJEM ZAKONU**

Božji zakon i prirodni zakoni

„Bog“ je termin koji označava vrhovno samopostojeće Biće, stvoritelja i vladara univerzuma i svega što postoji. Bog je Izvor života i apsolut istine i zakona života, od kojih su prioritetni duhovni i moralni zakoni. U Svetom Pismu Bog se otkriva kao Stvoritelj Zemlje, univerzuma i svega što postoji. Bog nam preko Biblije objašnjava svrhu stvaranja i jedini način na koji mogu funkcionisati Njegova stvorenja sa slobodnom voljom.

Mi opažamo da se cijeli univerzum pokorava određenim zakonima. Ovi zakoni su precizni i mnogi od njih su matematički po svojoj prirodi. Prirodni zakoni su hijerarhijski: sekundarni zakoni prirode se zasnivaju na primarnim zakonima prirode koji upravo omogućavaju održivost poretka u univerzumu. Svi ovi zakoni bez sumnje ukazuju na Stvoritelja. Sve u univerzumu, svaka biljka i životinja, svaka čestica materije ili svjetlosni talas vezani su zakonima kojima se potčinjavaju. Božja logika je ugrađena u univerzum. Takvi zakoni postoje da bi univerzum bio operativan i održiv.

Pošto je Bog stvorio univerzum radi života u njemu, duhovna kategorija ima primat nad materijalnom. To znači da vrhovni Zakon u univerzumu, ili ako hoćemo sistemu univer-

zuma, mora biti izraz Božje volje i Božjeg karaktera. Takav Zakon mora postojati zbog održivosti života stvorenih bića po Božjem obličju, kao što su nužni prirodni zakoni za održivost univerzuma sa svim njegovim komponentama i funkcijama. Zakon je takođe neophodan da obezbijedi mehanizme zaštite sistema kroz uslovljenost života poslušnošću za stvorena moralna bića u slučaju nečijeg iracionalnog pokretanja alternative u pobuni.

U idealnim uslovima koji podrazumijevaju sklad u odnosima Tvorac – stvorena bića – priroda, cijeli ovaj paket zakona je neprimjetan u smislu da nikome ne predstavlja opterećenje, već nasuprot tome radost u uzajamnoj ljubavi i nesebičnosti službe na dobrobit drugih. Takav sistem takođe omogućava razvoj kreativnosti i potencijale stalnog užitka u vječnom životu, ali čija „vječnost“ je limitirana poslušnošću kroz **moralno obavezivanje** (što je osnovna svrha Zakona) u ljubavi i neodvajanju od Izvora i Održavaoca života. U duhovnoj sferi, održivost Božjeg poretka garantuje nesebična ljubav u službi drugima, koja svoju kulminaciju ima u Hristu, a u materijalnoj sferi Božja superiorna logika koja je ugrađena u univerzum ili sistem univerzuma i šta god postoji.

Samo u uslovima pobune koju mogu inicirati moralna bića sa slobodnom voljom bez koje ljubav nije moguća, duhovni vječni Zakon se „aktivira“ protiv grešnika, koji se okreće sebičnosti, čija svrhovitost postaje izopačena i čija volja više nije izraz Božje volje i karaktera. Zakon grešniku pokazuje da je bezzakonik i osuđuje ga.

Dokaz zaokruženosti sistema i međusobne zavisnosti svega stvorenog, živog i neživog svijeta, pod sveobuhvatnim Zakonom života i održivosti, upravo je situacija nastala posle Pada u grijeh, a koju opisuje Biblija. Prirodni zakoni i mehanizmi su dobili

svoju disfunkciju i okrenuli se protiv čovjeka, u smislu otežanih uslova za život, izloženosti svakovrsnim opasnostima, te gubitku kakvoće i vrijednosti stvari prije Pada usled gubitka Božje slave. Zatim slijedi proces daljnje degradacije, uporedo sa razvojem i širenjem posledica grijeha. Zbog razdvojenosti između Tvorca i pobunjenika Božje prisustvo postaje posredno i limitirano zahvaljujući Planu spasenja koji obezbjeđuje opštu Božju blagodat i održavanje „pozajmljenog“ života.

Zaključujemo, dakle, da je Božji Zakon oduvijek postojao, prvo kao izraz Njegove volje i karaktera, a zatim kao kompleksni skup različitih zakona čija uloga je uređivanje i održavanje poretka u univerzumu. Duhovni Božji Zakon, zakon najvišeg reda, možemo takođe nazvati originalni Zakon.

Zakon u Bibliji

Sa teološkog stanovišta, pod zakonom se podrazumijeva Tora ili Petoknjižje, za koje se *tradicionalno* misli da sadrži 613 zapovijesti. Međutim, biblijsko gledište o Zakonu je znatno šire.

U Bibliji nalazimo različite vrste zakona: obredne, građanske, zdravstvene, društvene, te Božja velika načela duhovnosti i moralnosti koja se nalaze u središtu koncepta. Najpoznatiji pismeno izraženi dio Božjeg Zakona je Dekalog, koji grešniku pokazuje kakav treba da bude njegov odnos prema Bogu, odakle dalje proističu međuljudski odnosi i obaveze. Dekalog je postavljen kao osnov Božjeg Saveza sa Njegovim narodom na Sinaju. S druge strane, Zakon, kao široki pojam, uključujući i Dekalog, usko je povezan sa jevanđeljem i milošću.

Riječi za „zakon“

Najuobičajenija riječ u Starom savezu za zakon je hebrejska riječ *tôrāh*, u značenju „smjernica“, „uputstvo“ ili „zakon“ i ona se odnosi na sve upute koje je Bog dao svojem narodu (vidi: Postanje 26:5; Izlazak 16:4; Isaija 8:20). U Psalmu 119 nalazimo više riječi kojima je opisan Božji zakon („propisi“, „odredbe“, „pravila“, „uputstva“, „pouke“) i sve potpadaju pod jedan koncept: *tôrāh*, ukupnost otkrivene Božje volje. U pojam *tôrāh* uključeni su moralni, obredni i građanski zakoni Izraela.

Novi savez koristi grčku riječ *nomos* za *tôrāh* koja je također širok pojam.

Vrste zakona

Opsežni pravni materijal u Bibliji obuhvata sve strane života – zdravlje, prehranu, polnost, rad, društvo, obrede, vlast i životnu sredinu. Neki od ovih zakona su univerzalni u primjeni, dok su drugi bili primjenjivi samo u određeno vrijeme i na određenim mjestima. Međutim, svi su oni *tôrāh*: božanske upute za Božji narod.

Koji zakoni nisu univerzalni? Izraelu su dati neuniverzalni zakoni da ih se drže građani i tuđinci koji žive s njima. Ovi obredni i građanski zakoni nisu se odnosili na one koji nisu pripadali Božjem narodu.

i) *Obredni zakoni* bili su propisi kojima se Bog poslužio da pomoću simbola i obredne prakse podučava o Planu spasenja. Stari savez jasno pokazuje da su ovi zakoni stupili na snagu odmah nakon pada u grijeh, kako se to vidi iz izvještaja o Adamu

i Evi, te Abelu i Kajinu (Postanje 3:21; 4:3-7). Nakon izlaska iz Egipta, obredni propisi su sistematizovani i zapisani u Levitskom zakoniku u kojem je opisan čitav obredni sistem izraelskog Svetilišta i kasnije hrama u Jerusalimu.

Uspostavljeni obredni sistem, zajedno sa praznicima, ukazivali su na Hristovu misiju. Hrist je bio njegov temelj, njegova vijest i njegovo očekivanje, a bio je i izraz vjere u Hrista. Dakle, taj sistem je bio sjena ili simbol stvarne žrtve za grijeh (Kološanima 2:13-17). On nije mogao stvarno očistiti grešnike od grijeha. Bio je samo obećanje da će spasenje doći prinosom žrtve Božjeg Jagnjeta i izraz vjere u to obećanje (Jevrejima 10:1-10).

ii) *Građanske zakone* Bog je dao izraelskom narodu preko Mojsija da upravljaju životom društvene zajednice. Ovi zakoni većinom su bili proširena primjena univerzalnih načela sadržanih na drugoj ploči Dekaloga, koja su uređivala odnose među ljudima. Temeljno načelo građanskih zakona bilo je pravda u javnoj službi vladara i sudija, kao i pravednost u svim poslovima naroda Saveza (Izlazak 23:1-9; Ponovljeni zakon 16:18-20; Levitska 19:9-18). Možemo zaključiti da je svakako dobro poštovati sve što je vezano za primjenu univerzalnih načela pravednosti i poštenja u svim građanskim i ekonomskim poslovima, ali neke krivično-pravne i izvršne odredbe bile su primjenjive samo u teokratskom uređenju.

Univerzalni zakoni. – Božje zanimanje za ljude ogleda se u zakonima koje je dao za sve ljude i koji se mogu primijeniti na sve ljude, a vrijede za sva vremena i u svim prilikama. Primjeri ovih univerzalnih zakona jesu prirodni i zdravstveni zakoni, zakoni o hrani, seksualni zakoni i naravno moralni Zakon koji definiše odnos prema Bogu i međuljudske odnose i sve to sažima.

Božji Zakon nije bio samo otkrivenje Božje volje i milosti,

već i otkrivenje Njegove svetosti. Bog je svoj narod mogao nazvati svetim zato što je sam bio svet (Levitska 19:2). Zakon prikazuje Božji karakter, Njegovu pravednost i savršenstvo, Njegovu dobrotu i istinu (Psalam 19:8, 9; 119:142, 172). Pavle ga je nazvao „duhovnim“ (Rim. 7:14) i potvrdio: „Tako, dakle, Zakon je svet, i propis je svet i pravedan i dobar.“ (Rim. 7:12) Svako kršenje Zakona znači odvajanje od Boga (Isaija 59:2), od Izraela (Izlazak 12:15, 19; Lev. 7:20, 21, 25, 27) i od samog života (Izl. 28:43; Pnz. 18:20). Kršenje zakona znači pobunu, otpad i smrt.

Način života koji je Bog prikazao svojim sinovima i kćerima, u stara vremena isti je kao i danas: istinski život u Duhu. Čitanje cijelog sadržaja Božje objave – Staroga i Novoga saveza podjednako – daje jasniju sliku o tome na koji način Bog želi da živi Njegov narod: život koji opisuju riječi kao što su pravednost, pravda, posvećenje, poslušnost, svetost i vjera, život koji slijedi dva najveća nauka: ljubav prema Bogu i međusobnu ljubav. Njegov narod treba u svojem životu odražavati karakter sličan Božjem.

Poznavanje Boga i zakon

Poznavanje Boga nije ni teorija ni nagađanje. Ne radi se o ontološkom poznavanju Boga – poznavanju Njegova bića, već spoznaji odnosa – poznavanju Njegovog karaktera. Ova snažna spoznaja određuje način života i moralno ponašanje onoga ko voli Boga – on „živi tako kako je on živio“.

Ljubav je temeljno načelo moralnog Zakona. Primarni nauk o jedinome Bogu je nauk ljubavi. „Voli Gospoda, svog Boga,

svim svojim srcem i svom svojom dušom i svom svojom snagom!“ (Marko 12:30) Drugi nauk je sličan prvom: „Voli bližnjega svoga kao samoga sebe!“ Temeljno načelo Zakona nije u čovjeku, već izvan njega. To je jedinstvena priroda Boga ljubavi koji istu vrstu ljubavi prenosi na svoja stvorenja. To je ona prava ljubav koja ljubi Boga iznad svega, a bližnjega kao sebe samog.

Cilj moralnog Zakona jeste moralno obavezivanje ali ne i rješavanje problema grijeha. Ovo zato što odvajanje čovjeka od Boga onemogućava grešniku da tvori Zakon ljubavi, jer je lišen Božje slave. To može učiniti samo Hristova žrtva pomirenja koju, da bi bila djelotvorna na individualnom nivou, svaki čovjek mora prihvatiti vjerom. Primarna namjena Zakona je definicija Božjeg poretka života. Zakon čuva odnos između Boga i stvorenih moralnih bića. U uslovima kontaminacije grijehom, Zakon dobija i dodatnu ulogu osvjedočenja u grijeh, kao i proširenja u tipološkom i krivično-pravnom sistemu. Ostvarujući drugi cilj, Zakon daje smjer u hrišćanskom životu i pokazuje način na koji Bog želi da Njegov narod živi u zahvalnosti, vjeri i poslušnosti.

Davanje definicija

U Starome savezu Zakon je određivao zdravlje svakog pojedinca i cijelog naroda. Dekalog, kao sažetak Tore, određivao je kakvoću posvećenog života pred Bogom. Subotnji počinak, zauzvrat, znak je ispravne svijesti o posvećenju.

Ovo je načelo preneseno i u Novi savez. Kao božansko samootkrivenje, Zakon ljubavi određuje Božji karakter. U središtu tog otkrivenja je Hristov krst. Na prvom mjestu je Božja volja. Njegov Zakon ne može se mijenjati zato što je Njegova volja

savršena. Ali originalni Zakon Neba je taj koji nije podložan promjeni, jer su sam Bog i Njegov Sin oživotvorenje te Ljubavi.

Hristova žrtva najbolje potvrđuje vječnost Zakona kao izraza Božje volje i karaktera.

S obzirom na svojstvo da definiše grijeh, Zakon može i osvjedočiti o grijehu.

Glavna svrha Zakona je potvrđivanje da Bog, apsolutni vladar univerzuma, ima pravo na svakoga i vlast koja Mu pripada kao Stvoritelju i Iskupitelju. Zakon definiše i štiti odnos Boga i čovjeka.

Istina je da ljudski rod zbog grijeha i odvojenosti od Boga više ne može živjeti životom koji odražava Božji karakter. U tom smislu Zakon, sam po sebi, je nemoćan da nam pomogne, ali Bog kroz Hrista osigurava duhovnu obnovu odozgo (duhovno začecje ili novorođenje) za opravdanje i posvećenje.

Međutim, i kad primimo spasenje vjerom i „uživamo u Božjem Zakonu po unutrašnjem čovjeku“ (Rimljanima 7:22), mi smo još uvijek podložni grijehovom zakonu u svojim udima (Rimljanima 7:23-25), te tako **još uvijek u potrebi za uputima i svjedočanstvima kao pokazateljima ispravnosti našeg puta do konačnog oslobođenja i faktičkog primanja spasenja** (vidi: Otkrivenje 12:17; 22:14).

Davanje usmjerenja

Božji zakon pruža upute za život Njegove djece. Način života koji je Bog namijenio ljudskim bićima, zasnovan je na Njegovim namjerama i načelima. Nečije želje ili ideje, ili određeni skup običaja i načina življenja što ga određuje neko društvo, ne mogu biti temelj na kojem će ljudi graditi svoj život. Bog je iznio

svoja načela i apsolutna mjerila za život i objavio ih u Bibliji. Ovim uputama i podukama Bog je naumio ukazati na život (Rim. 7:10) koji će biti svet, pravedan i dobar (Rim. 7:12), ali pod grijehom ta ista načela osuđuju grešnika na smrt (Rim. 7:7-25).

Moralni zakon i poslednji sud

Sveto pismo uči o stvarnosti poslednjeg suda (Mat. 12:36, 37; Rim. 14:10-12; 2. Kor. 5:10). Dok se spasenje dobiva vjerom u Hristovu posredničku žrtvu, sud je zasnovan na Zakonu: „Govorite i postupajte kao oni koji očekuju da će im biti suđeno po zakonu slobode!“ (Jak. 2:12) Zakon sudi u dvije faze. Onoga koji čini zlo, danas osuđuje za prestup; u budućnosti će ga osuditi kao grešnika. S druge strane, to će biti trenutak izbavljenja i opravdanja onih koji ostaju u Bogu (1. Jovanova 4:17). Čovjek može izgubiti slobodu kršenjem Zakona ili uvjerenjem da djela Zakona daju pravednost; tako se ne možemo opravdati (Gal. 2:16). Međutim, **ropstvo ne dolazi od Zakona; ono je posledica pokoravanja grijehu** (Isa. 59:2; Rim. 6:16-19). Jakov prikazuje Božji Zakon kao „kraljevski Zakon“ i „zakon slobode“, mjerilo Božjeg poslednjeg suda (Jak. 2:8-12).

Deset riječi na Sinaju: za koga su date?

Dekalog je dat kao univerzalni Zakon. On izražava moralne vrijednosti koje Bog očekuje od svake osobe na svijetu i koje svaka osoba na svijetu potvrditi kroz savjest. Međutim, izborom

Izraela kao svojeg posebnog naroda i uspostavljanjem Saveza s njime, On je ponovio Zakon kao vodič njihova života, ali sada u pismenom obliku. Izrael je trebao poslužiti kao primjer svim ostalim narodima koji su posle Pada izgubili pravu spoznaju o Bogu i koncepciju života uopšte.

Dekalog (Izlazak 20:2-17; Pnz. 5:6-21) je podijeljen na dva glavna dijela: odnose sa Bogom (prva četiri uputa) i sa bližnjima (drugih šest uputa).

Jedinstvenost Dekaloga

Jedinstvenost Dekaloga, moralnog sinajskog Zakona, nije u posebnosti njegovog sadržaja, već u činjenici da je Dekalog ili „Deset riječi“ (Izlazak 34:28) sam Bog napisao na kamene ploče i dao Mojsiju.

Zbog jedinstvenih okolnosti u kojima je nastao, Dekalog je imao u Tori položaj iznad svih drugih izraelskih zakona. Bog ga je dao u najspektakularnijoj božanskoj samoobjavi u cijeloj izraelskoj historiji. U Dekalogu Bog je proglasio temelj svojeg Saveza s Izraelom. Dekalog je bio jedini dio Tore objavljen uz munje i gromove s vrha gore (Izlazak 20:18-20), da bi ga Bog poslije svojim prstom napisao na dvije kamene ploče (Izlazak 31:18; 34:28; Pnz 4:13; 10:4). Imao je posebno ime i bio stavljen u Kovčeg saveza (Izlazak 40:20; Pnz. 10:2-5). Sam Kovčeg saveza se nalazio u Najsvetijem mjestu (Svetinji nad svetinjama) zemaljskog Tabernakula (Izl. 26:33-34; 40:2-5). To je bilo posebno mjesto gdje se Gospod sastajao sa Mojsijem (Izl. 25:22; 30:6, Br. 7:89).

Da li je Dekalog vječan ili je takođe dodat zbog grijeha (Galatima 3:19)?

„Čemu onda Zakon? Bio je dodat radi prestupa, dok ne dođe seme koje je obećano, bivši prenesen preko anđela u ruke posrednika.“ (Galatima 3:19)

Zbog jasnoće i određenosti u uslovima vladavine grijeha, Dekalog je objavljen u odrečnom obliku. Takva preciznost je bila potrebna zbog čovjekove sklonosti da krivo tumačeći jasne Božje upute izbjegava svoje obaveze i odgovornosti. Kad se radi o Božjoj volji u moralnom pogledu, ne smije biti pogrešnog razumijevanja jer On jedini određuje što je pravo. Po svom sadržaju i formulaciji, Dekalog očito postavlja vječna Božja načela ljubavi prema Bogu i ljubavi prema bližnjem – dva najveća nauka – u formi brane od grijeha, odakle zaključujemo da u tom obliku (formulisan na takav način) zaista jeste dodat zbog grijeha.

1. UPUT: Ja sam Gospod, tvoj Bog, koji te je izveo iz egiptске zemlje, iz doma robovanja. Nemoj imati drugih bogova ispred mene.

2. UPUT: Ne pravi sebi rezani lik niti bilo kakvu sliku od onoga što je gore na nebesima ili dole na zemlji ili u vodama ispod zemlje. Ne klanjaj im se niti im služi, jer sam ja, Gospod, tvoj Bog, revnosni Bog, koji pohodim prestupe očeva na sinovima, do trećeg i do četvrtog pokolenja, onih koji me mrze, a milost pokazujem hiljadama onih koji me vole i drže moja Uputstva.

3. UPUT: Ne spominji ime Gospoda svog Boga na nedostojan način, jer Gospod neće smatrati nevinim onoga ko bez svrhe spominje njegovo ime.

4. UPUT: Sjećaj se subotnog dana i smatraj ga svetim. Šest dana radi i obavljaš sav svoj posao. A sedmi dan je Subota posvećena Gospodu, tvom Bogu. Ne radi nikakav posao, ni ti, ni tvoj sin, ni tvoja kći, ni tvoj rob, ni tvoja robinja, ni tvoja stoka, ni stranac koji živi u tvom gradu. Jer je za šest dana Gospod stvorio nebesa i zemlju, more i sve što je u njima, a sedmog dana je počinio. Zato je Gospod blagoslovio subotni dan i posvetio ga.

5. UPUT: Poštuj svog oca i svoju majku da ti se produže dani na zemlji koju ti daje Gospod, tvoj Bog.

6. UPUT: Ne počinij zločin ubistva.

7. UPUT: Ne učini preljubu.

8. UPUT: Ne ukradi.

9. UPUT: Ne svjedoči lažno protiv svog blišnjeg.

10. UPUT: Ne poželi kuću svog blišnjeg. Ne poželi ženu svog blišnjeg, ni njegovog roba, ni njegovu robinju, ni njegovog bika, ni njegovog magarca, niti išta što pripada tvom blišnjem. (Druga knjiga Mojsijeva ili Izlazak 20:2-17)

Važnost zakona

Važnost Božjeg Zakona ogleda se u božanskom autoritetu od kojeg potiče. Zakon naglašava ljubav prema Bogu i prema blišnjemu (Pnz. 6:5; 30:15,16). To je ljubav koja obuhvata čitavu ličnost i cjelokupno životno iskustvo.

Zakon traži ličnu odanost, ne nekoj pravnoj instituciji, već samome Bogu. To je najsadržajnije zajednica u kojoj ljudska bića mogu uopšte živjeti. Ona se oslanja na Gospodnju blagodati i ljudskom biću donosi život, radost, oduševljenje, pravdu, pravednost i spasenje (Ps. 119:142,156, 162, 174; Izl. 51:4-8).

Zakon je dat cijelom čovječanstvu, a posebno Izraelu u posebnom okviru Saveza. Taj Savez je uređivao uzajamne obaveze. Narod se obavezao da će slušati Gospodnji glas, čuvati Savez, biti poslušan Gospodnjim uputima. Istovremeno se Gospod obavezao da će narod smatrati svojom posebnom svojinom između svih naroda na svijetu. To ih čini: (1) kraljevskim sveštenstvom pripremljenim da ostvare Božju službu ili misiju usred ljudskog roda i budu na blagoslov čovječanstvu; i (2) svetim narodom, posvećenim zajednicom s Bogom i potpuno posvećenim poslušnošću Njemu (Izl. 19:5, 6).

Osim Zakona namijenjenog cjelokupnom čovječanstvu, Bog je Izraelu dao i druge zakone s ciljem da uređuju njihovu posebnu zajednicu s Bogom. U njih ubrajamo građanske i zdravstvene zakone. Obredni zakon ili žrtveni sistem bio je posebno određen kao duhovni blagoslov za Izrael.

Obredni zakon

Obredni sistem stupio je na snagu odmah nakon što su Adam i Eva pali u grijeh (Postanje 3:21) i trajao je u doba patrijarha, kad se Melhisedek javlja kao „sveštenik Boga Najvišega“ (Postanje 14:18). Svrha mu je bila da svakom vjerniku ukaže na dolazak Mesije i Spasitelja, pravu žrtvu za njegov grijeh. Prije Mojsija nije nam poznat nijedan pisani zakon o žrtvama. Na Sinaju je praksa žrtava i prinosa proširena, protumačena i sistematizovana u pisanoj formi.

Obredni zakon, dat zbog prestupa Zakona života i odvajanja od Boga, sastojao se od žrtava i prinosa – simbola ili tipova – koji su ukazivali na buduće otkupljenje. Bio je iskustveno po-

magalo za razumijevanje i prihvatanje Hristova spasenja, u simbolima i tipovima, prije nego što se ostvari žrtva za to spasenje.

On je bio uspostavljen da ukaže na Njegovu savršenu žrtvu na krstu (Jev. 10:1). Njegova poruka je bila Hrist. Njegovo je očekivanje bilo Hrist. I njegovo izražavanje vjere bilo je vjera u Hrista. Međutim, obredni sistem je bio nesavršen. Bio je tip, simbol, sjenka buduće stvarnosti. Nije mogao stvarno očistiti grešnike od grijeha. Mogao je samo obećati da će spasenje doći prinošenjem i žrtvom Božjeg Jagnjeta, te daljim posredovanjem Hristovom do konačne realizacije Plana spasenja.

Zakon o žrtvama i obredima bio je božanski uveden sistem bogoslužjenja. Njegov cilj je bio iskazivanje poslušnosti Bogu i prihvatanje Njegovih odredbi za grijeh putem obreda, dok ne dođe stvarnost simbolizovana u obredima i žrtvama.

Božja namjera je bila iznositi Plan spasenja po Isusu Hristu i vjernicima omogućiti da svoju vjeru u Njega i Njegovu buduću žrtvu izraze ispunjavanjem propisa obrednog zakona. On će vrijediti samo dok na krstu Golgote ne bude prinesena prava žrtva (Dan. 9:27; Jev. 9:10; Efes. 2:15). **Biblija samo na ovim mjestima govori o ukidanju određenog zakona, i to se odnosi na obredni sistem.**

Obredno bogoslužjenje moglo se vršiti isključivo na način koji je Bog dao u Zakonu, na mjestu koje je On izabrao i od strane sveštenika koje je On posvetio za službu. Dvije grupe godišnjih praznika takođe su usko bile vezane za zemaljsko svetište i tipski prikaz Plana spasenja.

Pod Novim Savezom obredna i sveštenečka služba su ukinute, iz razloga što je Hrist posle vaskrsenja preuzeo stvarnu antitipsku sveštenečku službu u nebeskoj Svetinji (vidi Jevrejima poslanicu). Takvu službu Isus je mogao preuzeti isključivo nakon prinošenja sebe na Žrtvu na krstu Golgote, baš kao što je to

obredni zakon propisivao, nikako prije (ovo je važan argument zbog onih koji zagovaraju učenje o obnovi hramske službe i pri-nošenja žrtava).

Možemo zaključiti da bilo kakva sveštencička i obredna služba pod Novim Savezom može biti samo falsifikat i grubo pomračivanje stvarne Hristove pomiriteljske službe u nebeskoj Svetinji, što je u proročanstvima i najavljeno kao „gadost koja pustoši“ (Dan. 12:11).

Zakon i Isus

Isus se bavio Zakonom i objasnio njegovu funkciju. Najdirektnije Hristovo učenje o Božjem zakonu nalazimo u Propovijedi na gori (Matej 5:17-48), gdje je On istaknuo dubine Zakona koje istovremeno otkrivaju dubine grijeha u grešnim motivima.

Isus je izjavio: „Nemojte da mislite da sam došao da ukinem Zakon ili Proroke. Nisam došao da ih ukinem, nego da ih ispunim. Istinu vam kažem: dok nebo i zemlja ne nestanu, neće nestati nijedno slovo ni crtica iz Zakona dok se sve ne ispuni.“ (Matej 5:17-18)

Isusove riječi o ispunjenju Zakona imaju trostruki smisao:

1) Isus je pokazao da je život po Zakonu mogući u Božjoj sili;

2) Isus je ispunio Zakon kao opšti Čovjek, Otac čovječanstva, drugi Adam, i tako nas iskupio od prokletstva Zakona;

3) Isus je ispunio obredni zakon i tipsku službu koji su ilustrirali Plan spasenja, ukinuo ih i uveo stvarnu Službu pomirenja. Ovdje je vrlo važno zapaziti da se u tom smislu **Zakon još uvijek ispunjava**, sve do konačne realizacije Plana spasenja.

Ovdje možemo postaviti pitanje, šta će se dogoditi kad se

sav Zakon objavljen u Svetom Pismu ispuni. Odgovor je sam po sebi jasan: obnoviće se Božji prvobitni poredak i namjera, koji podrazumijevaju iste božanske atribute i ista načela, jer se Bog ne mijenja. Zakon se ispunjava u smislu realizacije Božje volje i namjere kroz Plan spasenja, što nikako ne znači da se ukida prije ili nakon toga, jer je Zakon temelj koji drži i definiše Božji poredak.

S božanskim autoritetom Isus je učio da je poslušnost istovjetna potrebi da čovjek slijedi Hrista. To dvoje je tako povezano da jedno bez drugoga postaje samo gluma hrišćanskog življenja. Legalistička poslušnost odvaja čovjeka od Hrista; prava duhovna poslušnost način je života hrišćanina koji je u Hristu (Rim. 8. glava).

Isus je upućivao na smjernice Zakona iz cijelog srca. „Ne griješi više“, bila je Njegova poruka kad god bi oprostio grešniku.

Pavlovo učenje o zakonu

Da bismo ispravno razumjeli učenja apostola Pavla o Zakonu i jevanđelju, moramo razumjeti okolnosti pod kojima su rani hrišćani djelovali. Apostoli, učenici i novoobraćenici među Jevrejima su bili izloženi strašnom pritisku iz nekoliko pravaca: 1) smatrani su sektašima; 2) njihovo vjeroispovijedanje je bilo sablazan za tradicionalne judaiste, a za neznabošce bezumlje (1. Korinćanima 1:23); 3) oglaseni su kao kršitelji i sknavitelji Mojsijevog Zakona; 4) tretirani su kao opasnost za naciju i gotovo vrednovani kao zločinci. Izloženi ovakvom pritisku, hrišćani su imali tendenciju: 1) pravljenja kompromisa sa zvaničnom religijom, što je u suštini značilo postepeno vraćanje na

staro (Djela 21:20,21); 2) izbjegavanja nošenja krsta radi lične sigurnosti i „mira“ (Filipljanima 3:18,19; Galatima 6:12).

Pavlovo obraćenje desilo se na natprirodan način. Sam Gospod Isus Hrist mu se direktno objavio i objasnio mu razloge pozivanja u misiju (pažljivo pročitajte Djela 9:3-20; 22:1-16; 26:9-18). Pavle je prije toga bio vrsni farisej, briljantan poznavalac Zakona i progonitelj hrišćana. Božjem djelu, hrišćanstvu u začecima, čiji nosioci su bili uglavnom skromni ljudi, bio je neophodan takav čovjek, ekspert za Zakon i ekspert i svjedok iz prve ruke sile Hristovog jevanđelja.

Prema uputima i riječima samog Hrista, Pavle je dobio sledeće naloge: 1) Da se poveže sa hrišćanima koji su već bili u tom području, čime je Bog ukazao na važnost rada kroz Njegovu organizovanu zajednicu (Djela 22:10-16). 2) Da, prije svega, djeluje kao apostol neznabožaca (Djela 22:21) zbog odbacivanja Hrista od strane vođa jevrejske religije i judaista (Djela 22:18). 3) Da bude svjedok i Jevrejima (Djela 26:17). 4) Da i jednima i drugima „otvori oči, da ih obrati od tame k svjetlosti i od Sotnine vlasti k Bogu, kako bi primili oprostjenje grijeha i nasljedstvo među onima koji su posvećeni vjerom koja je u meni [Hristu].“ (Djela 26:18).

Najveća opasnost novoobraćenim hrišćanima koji su u početku bili mahom Jevreji (Judejci i oni u dijaspori) prijetila je od vraćanja na staro, što putem podlijeganja pritisku da su to sektaške novotarije a oni „novovjerci“, što putem vješte indoktrinacije u neophodnost držanja legalističkih zahtjeva Zakona da bi mogli biti spaseni. Dakle, glavni Pavlovi ciljevi u poslanicama imali su sledeće okosnice: 1) Dokazivanje pomoću Svetog Pisma da je Isus Sin Božji i obećani Mesija, da su Hristovo poslanje, djelo i misija Božji autentični Plan spasenja za sve ljude na zemlji, bili oni Jevreji ili neznabošci. 2) Dokazivanje da se

držanjem Zakona odnosno legalizmom u ljudskoj sili niko ne može spasti. (Pavle za ovo koristi frazu „djela zakona“ ili ponekad samo „zakon“.). 3) Objašnjavanje Jevanđelja odnosno načina primanja spasenja kroz Hrista, Njegovog utjelovljenja, misije na zemlji, žrtvene smrti, uskrsenja i posredovanja u nebeskoj Svetinji. 4) Postavljanje ispravnog odnosa između Zakona i jevanđelja. 5) Značaj vjere, njenog primanja i ponašanja u subjektivnom iskustvu hrišćanina, posebno u kontekstu posvećenja. Zahvaljujući svom pedigreu, iskustvu u judaizmu i ogromnom znanju, Pavle je bio najidealniji mogući misionar i propovjednik hrišćanstva, sposoban ne samo da nosi svjetlost Božje poruke svijetu, već i da se uspješno suoči sa svim zamkama i stranputicama koje su prijetile kako od judaizma tako i od neznaboštva. To je glavni kontekst u kojem moramo posmatrati sve Pavlove spise.

Pavlov rad su sabotirali u judaisti i pagani. Judaisti su nastojali da po svaku cijenu vrate hrišćane judaizmu. Uz to, postojala je i stalna opasnost unutar hrišćanskih zajednica od pravljenja kompromisa i simbioze bilo sa judaizmom ili sa neznaboštvom. Glavni argument koji je dolazio od strane judaista bio je sledeći: Ne možete se spasti ako ne držite Mojsijev Zakon.

Stoga se Pavle bavi porukom jevanđelja na poseban način, *oštro suprotstavljajući spasenje u Hristu, pod Njegovom blagodaću, sa apsolutnom nemogućnošću spasenja legalističkim držanjem Zakona ljudskim naporima i silom*. Sam Bog je potvrdio ispravnost učenja Pavla i drugih apostola kako među Jevrejima tako i među neznabošcima davanjem duhovnih rodova i darova među njima. Pavle nije učio protiv Zakona, on je bio protiv legalističkog koncepta spasenja koji obezvređuje Hristovu misiju Spasitelja i poruku jevanđelja!

Znači li to da postoji opasnost pogrešnog razumijevanja

Pavlovih spisa iz perspektive savremenog hrišćanina?

Da. Takva opasnost je postojala čak i u njegovo vrijeme. Pogledajte ovu izjavu apostola Petra: „*Sem toga, strpljenje našeg Gospoda smatrajte spasenjem, kao što vam je i naš voljeni brat Pavle napisao prema mudrosti koja mu je data, kao što to čini i u svim svojim pismima, govoreći u njima o nekim stvarima koje je teško shvatiti, a koje neupućeni i nepostojani izvrću, kao i ostala Pisma, na sopstvenu propast. Zato vi, voljeni, pošto ovo unaprijed znate, čuvajte se da vas oni koji su zastranili ne odvuku svojom zabludom i da ne izgubite svoju postojanost.*“ (2. Petrova 3:16-17)

Pošto ogromna većina današnjeg hrišćanstva po imenu ispovijeda nevažnost Božjeg Zakona na račun jevanđelja ljubavi i milosti, a imajući u vidu da većina takođe ne razumije osnovne razloge, motivaciju i terminologiju Pavlovih spisa, oni se danas mogu mnogo lakše i spremnije zloupotrijebiti nego u vrijeme kad su pisani. Ali obrazac zastranjivanja se nije promijenio: pokazatelj zablude kod savremenih hrišćana takođe je izvrtanje smisla tekstova Svetog Pisma.

Pavle se služi riječju „zakon“ na različite načine. Može se odnositi na Mojsijev zakon (Gal. 4:21), na cijeli Stari savez (1. Kor. 14:21), na Dekalog (Rim. 2:17-23; 7:7; 13:8-10) ili na neki poseban zakon, kao onaj koji vezuje muža i ženu (Rim. 7:2). On uzima riječ „zakon“ (nomos) i u slikovitom smislu, kao kad govori o „zakonu grijeha i smrti“ (vidi Rim. 8:2).

Pavle nikad o „zakonu“ ne govori u množini; Zakon je uvijek jedan, otkrivenje Božje volje. To ga vodi do jasnog zaključka da se Zakon ne može ukinuti. „Da li mi onda ukidamo Zakon kroz vjeru? Nipošto! Naprotiv, mi podupiremo Zakon.“ (Rim. 3:31) Vjernik je „po zakonu vjere“ poslušan Zakonu (Rim. 9:30-32).

Premda je Zakon prikazan dobrim i pravednim (Rim 7:12), on ne opravdava niti spašava. Ako se opravdavamo vjerom, ne možemo Zakonom. Opravdanje – obnova grešnikovog raskinutog odnosa sa Bogom – vodi čovjeka iz nezavisne, buntovne i grešne odvojenosti u smirenu prisnu zajednicu s Bogom. Ona se postiže samo u Isusu Hristu, jedinom sredstvu opravdanja. Čovjek Ga prima samo vjerom (Rim. 5:1-10).

Ko god se pokušava opravdati djelima, živi „pod Zakonom“, a ne „pod milošću“ (Rim. 6:14). Da bi bio pravedan, čovjek bi morao biti savršeno poslušan Zakonu. No grešnik je pred Zakonom nesavršen i ne može se opravdati djelima. Da bi to izbjegao, grešnik mora vjerom prihvatiti Isusa Hrista. To što Pavle odbacuje Zakon kao sredstvo opravdanja, ne znači da odbacuje poslušnost uputima Zakona od strane opravdanog grešnika, koji je sada pomiren s Bogom i hodi po Duhu. To je velika razlika od teze „isključivo pod blagodaću“ bez potrebe za Zakonom.

U Rimljanima 7:5-12 Pavle raspravlja o učinku Zakona. **Zakon nikoga ne čini grešnikom; to čini grijeh.** Zakon donosi spoznaju o grijehu i uzrokuje da grešnik postane svjestan da živi u grijehu. S jedne strane, grešnik stalno umanjuje značenje i posledice grijeha, dok Zakon, s druge strane, čini da grešnik vidi njegovu stvarnu veličinu.

U Galatima 3:19-29 Pavle ponovno raspravlja o svrsi Zakona i ističe da njegov cilj nije bio stvoriti pravednost ili život, jer život je mogao doći samo preko obećanja, vjerom u Hrista.

Jevrejski sistem trebao je biti „čuvar“ ili „nadzornik“, pedagog. Glavna tema Poslanice Galatima je sloboda u Hristu. Sloboda hrišćanskog načina života u suprotnosti je s tradicionalnim jevrejskim načinom života – robovanja Zakonu (Gal. 3:13; 4:3,

5, 9), kao i paganskom načinu života i robovanju ljudskim požudama (Gal. 1:4; 5:13, 24). Gledano iz perspektive Božje volje (Gal. 1:3-5), sloboda znači oslobođenje, izbavljenje od zle sile koja vlada u „sadašnjem dobu“. To izbavljenje je pravi cilj Hristove misije. Gledano iz perspektive poslušnosti istini, sloboda znači istinsku slobodu (Gal. 5:1-13; uporedi sa Rim. 8:21; 1. Kor. 10:29; 2. Kor. 3:17).

Hrišćanska sloboda nije razuzdanost. Naprotiv, ona je postojana, to je istinski predan i pravedan način života. Razlog tome je što hrišćanin ne donosi moralne odluke kao rob požuda ili pravila, već kao slobodna osoba u Hristu. Budući da je hrišćaninova volja sjedinjena s Hristovom (Gal. 2:20) i osnažena Duhom, hrišćanin može odlučivati i djelovati u skladu s plodom Duha (Gal. 5:22, 23). Svi spoljašnji postupci hrišćana rezultat su novog odnosa s Hristom u slobodi.

Međutim, toj slobodi još uvijek prijeti jedna opasnost: tijelo. Kad je Izraelcima dao svoj Zakon, Bog je želio da se ujedine s Njim pod Njegovom voljom. No u Zakonu je postojala opasnost od legalizma koji bi Zakon, a ne Boga, učinio odlučujućom moralnom snagom u životu. Kad je Hrist došao osloboditi sva ljudska bića, pojavila se opasnost od razuzdanosti, korišćenja slobode kao prilike za tijelo.

U Galatima 3:13 i 4:5 nalazimo slobodu iz perspektive Hristova djela koja ukazuje na otkupljenje. Tu se sloboda definiše mnogo preciznije i obuhvata stanje iz kojega je hrišćanin oslobođen, prokletstvo Zakona, i novo stanje postignuto takvom slobodom, odnosno usvojenjem u Božju porodicu.

Biti slobodan od Zakona znači biti otkupljen od njegova „prokletstva“ (Gal. 3:13). Pavle kaže da su oni koji pripadaju djelima Zakona „pod prokletstvom“. Ovaj izraz Pavle koristi

samo ovdje; njime želi reći da je otkupljenje sloboda od robovanja „prirodnim silama svijeta“ (Gal. 4:19, 21-25; 5:1; uporedi sa 2:4,5). S druge strane, Jevreji su bili pod „prokletstvom“ Zakona. Ovo prokletstvo nije moglo biti ni Zakon ni neposlušnost Zakonu, jer je sam Hrist postao „za nas prokletstvom“ (Gal. 3:13), to jest On je na sebe uzeo božansku osudu za grijeh da bi vjernik mogao primiti Abramov blagoslov i obećanje Duha.

Pavle navodi četiri starosavezna teksta da pokaže u čemu je prokletstvo Zakona (Pnz. 27:26; Hav. 2:4; Lev. 18:5; Pnz. 21:23). **On ne govori o radikalnom razdvajanju vjere i Zakona, već o radikalnom razdvajanju prokletstva i opravdanja.** Prokletstvo je posledica za onoga „ko ne izvršava riječi ovog zakona i ne postupa po njima“ (Pnz. 27:26). Za zločinca se prokletstvo sastojalo u tome što ga je čekala smrt vješanjem o stablo (Pnz. 21:22-23). **Prokletstvo nije bilo Zakon ni sama neposlušnost, već posledica neposlušnosti, smrt.** Svrha Zakona bila je da zaštiti život; onaj koji ga vrši, živjeće (Lev. 18:1-5). No ljudski rod je bio neposlušan Zakonu i neposlušnost je donijela smrt. U takvim uslovima postojao je samo jedan način da se dobije život: vjera (Havakuk 2:4). Međutim, čovječanstvo nije moglo živjeti po vjeri jer se nalazilo pod prokletstvom Zakona. Ono je prvo moralo biti oslobođeno tako što će Hrist postati prokletstvo za nas, prvo kroz Obećanje a zatim u stvarnosti. Hrist nije bio zločinac, ali se s Njim postupalo kao sa zločincem da bi se s nama moglo postupati kao da nismo bili zločinci. Svojom smrću Hrist nije ukinuo Zakon ili poslušnost Zakonu. Hrist je oslobodio one koji su bili pod prokletstvom Zakona, uzimajući na sebe njegovo prokletstvo. Preuzeo je grijeh prokletih i posrednički umro umjesto njih.

Onaj ko je oslobođen prokletstva Zakona, više nije rob, već Božji sin. Posledica slobode je novi odnos posinjenja koje je sam

Bog izvršio; u tom odnosu dijete Zakonodavca uživa u poslušnosti Božjoj volji izraženoj u Božjim uputima. Time vjernici dobivaju sve što pripada Bogu; oni postaju Božji „naslednici“ (Gal. 4:5-7), nisu više robovi „pod Zakonom“, već gospodari „svega“, i sinovi i kćeri pod Duhom. Oni se s neiskazanom zahvalnošću raduju ovom novom stanju i, zahvaljujući Hristu koji prebiva u njima, vrše ono što je Bogu ugodno (vidi: Filipljanima 2:13).

U Galatima 5:24 i 6:14 sloboda je definiše riječju „razapeti“. Ovdje nalazimo značenje slobode i Zakona u kontekstu hrišćaninova načina života – života novog stvorenja. Onaj ko pripada Hristu, „razapeo“ je tijelo (Gal. 5:24) i svijet je njemu „razapet“ (Gal. 6:14). Pojam raspeće znači etiku slobode koju čuva volja. Dragovoljna smrt tijelu, uključujući požude i želje, odluka je volje. Ovaj tekst tijesno je povezan s Galatima 2:19,20, gdje je lično duhovno raspeće iskustvo zajedništva s Hristom. U tom kontekstu Zakon je definisan kao život i hod po Duhu. Citirajući Stari savez, Pavle definiše Zakon kao ljubav. Zatim objašnjava da to znači živjeti po Duhu. A živjeti pod Duhu znači biti slobodan od Zakona i od požuda. To znači odbaciti i jevrejske i neznabožacke sisteme samoopravdanja. I legalizam i raskalašnost protive se Bogu. Bog nije dao Zakon kao skup pravila koja treba poštovati, već kao otkrivenje svoje volje. Bog je dao slobodu, ne za raspuštenost, već da omogući djelovanje čovjekove slobodne volje. Pavle ne otklanja Božju volju ili djelovanje ljudske volje. On objašnjava da je jedini način za usklađivanje ovih dviju volja život u Duhu. On vodi volju. Zbog toga Pavle potvrđuje da je razapeti se svijetu i imati svijet razapet sebi, ili hoditi u Duhu, „mjerilo“ hrišćanstva (Gal. 6:16).

Dakle, vršenje Zakona ukazuje na ljudsku inicijativu i djelovanje; ispunjenje Zakona inicijativa je i djelo Duha. Pavle u suštini kaže da ispunjenje Zakona može biti potpuno samo

zahvaljujući djelovanju Svetoga Duha. Poslušnost je rod Duha.

Zakon u Otkrivenju

Otkrivenje ne samo što svjedoči o potrebi za Božjim uputstvima za hrišćane krajem prvog stoljeća, već ukazuje i na to da to vrijedi za hrišćansku zajednicu kroz cijelu istoriju do Hristovog drugog dolaska (vidi: Otk. 12:17; 22:11,14).

Kada opisuje ostatak, vjerne hrišćane posljednjeg vremena, Jovan posebno ističe njihova obilježja: oni drže Božje upute (u množini) i imaju svjedočanstvo Isusa Hrista (vidi Otk. 12:17). Svjedočanstva su smjernice, ukori, savjeti, opomene... koji se primaju proročkim Duhom, što znači da će to u svim vjekovima biti potrebno hrišćanima. Ako im više ne treba Zakon koji se sastoji od svega navedenog, čemu onda potreba za takvim otkrivenjem i vođstvom?

U Otkrivenju 22. glava navodi se pravednost kao obilježje onih koji će primiti spasenje, kao suprotnost nepravednosti (Otk. 22:11), dok se u 14. retku srećnima ili blagoslovenima nazivaju oni koji drže Božja uputstva: „*Srećni su oni koji tvore uputstva Njegova, da bi imali pravo na drvo života, i da uđu na kapije u grad.*“

Sve dok živimo u uslovima grijeha, mi imamo potrebu da vođstvom, uputima i smjernicama, o čemu govori cijela Biblija pod oba saveza. Spontani, prirodni život bez bilo kakve opterećenosti Božjim načelima života, biće moguć na Nebu i na obnovljenoj Zemlji. Predukus tog života moguć je sada samo vjerom u Hristu.

Zakon i spasenje

Božji zakon je na mnogo načina povezan sa spasenjem.

i) *Zakon i Savez*. – Savez je zahtijevao poslušnost Bogu, jer je Božji zakon bio izraz Njegove volje i temelj Saveza. Kad je narod zaboravio jedinog Boga čija je volja bila izražena u Zakonu i pristupio Zakonu kao skupu propisa o ponašanju ili kulturnih odredaba, Bog je poslao svojeg proroka da kaže da su „prestupili moj savez i prekršili su moj zakon.“ (Osija 8:1) Poslušnost bez poštovanja Boga bila je pobuna. Jedino moguće rješenje za takvo stanje bilo je sklapanje novog Saveza. Bog je rekao: „Evo dolaze dani ... kad ću s domom Izraelovim i s domom Judinim sklopiti novi Savez.“ (Jer. 31:31) I ponovno je Božja volja bila jasno izražena u Savezu i Zakonu: „Svoj zakon staviću u njih i upisaću ga u njihova srca.“ (Jer. 31:33). Savez i Zakon otkrivali su Božju volju narodu Saveza, Božjem narodu. Oni su tvorili duhovno jedinstvo koje je daleko nadilazilo formalnosti kulta ili ispravnog ponašanja. Oni su otkrili jedini način kako On može biti njihov Bog, a oni Njegov narod.

Da bismo razumjeli odnos između izraelskog sistema Zakona i Saveza, moramo shvatiti da riječ „savez“ u Bibliji označava posebnu spasiteljsku zajednicu između Boga i Izraela. Bog je začetnik Saveza koji počiva na rješavanju problema grijeha, vjeri u obećanje u Spasitelja (Postanje 3:15). Taj savez je trajan i ratifikovan je u Hristu (vidi: Galatima 3:15-18). Savezni odnos uključivao je Božja obećanja i Izraelove obaveze, precizirane kasnije pisanim Zakonom koji je određivao poseban način života unutar Saveza. Građanski zakoni utvrđivali su identitet Božjeg naroda, obredni zakon je narodu pomogao da razumije Plan spasenja, a zdravstveni zakoni su omogućavali zdrav i dug život u saveznoj zajednici.

No Biblija spominje dva Saveza – stari i novi. Premda oba izražavaju Božju volju ljubavi, očite su i određene razlike. Oba se odnose i na spasenje i na Božji zakon.

Stari savez

Prema Bibliji, još prije stvaranja svijeta i našeg univerzuma, Otac i Sin su se u nebeskom savjetu međusobno zavjetovali da će Sin, ukoliko čovjek alternativno odluči da se odvoji od Boga i padne u grijeh, zauzeti mjesto grešnika, ponijeti njegovu zakonsku krivicu i žrtvovati se, kako bi čovjek mogao dobiti oprost i šansu za povratak prvobitnog statusa (Efescima 1,4-7; 1. Jovanova 2,2; Jovan 3,16). Taj Plan spasenja aktiviran je odmah nakon pada u grijeh (vidi 1. Mojsijeva 3. glava).

Dakle, Bog je našim praroditeljima obećao Spasitelja od grijeha i smrti, a do Njegovog dolaska, uspostavio uslove Saveza kroz vjeru u obećanog Spasitelja, čiji osnov je bio Zakon koji uključuje obredni sistem životinjskih žrtava, prinosa i praznika (5. Mojsijeva 4,12-13). Cilj ovakvog praktikovanja vjere bilo je tipsko (simboličko) prikazivanje budućeg Spasitelja, Plana spasenja i neprekidna potreba za pokajanjem i oprostjenjem radi održavanja živog odnosa sa Bogom u vjeri i poslušnosti.

Taj Savez Boga i čovjeka potvrđivan je krvlju nevinih životinja (2. Mojsijeva 24:3-8), da bi na Sinaju bio sistematizovan kroz pisani Zakon, čiju osnovu je činio Dekalog, zasebno smješten u Kovčegu saveza u Svetinji nad svetinjama.

Manjkavost starog Saveza bila je u odnosu Izraela prema njemu, načinu na koji ga je pokušao držati – u duhu legalizma. Pavle objašnjava: „A Izrael, koji je slijedio Zakon pravednosti, nije uspio da **postigne svrhu tog Zakona**. Zašto? Zato što ga

nije tražio vjerom, nego djelima.“ (Rim. 9:30-32) Pravednost po vjeri osnova je Mojsijeve nauke o Zakonu i temelj čitavog Starog saveza (vidi Pnz. 30:11-14), kao i osnova Pavlovog učenja u Novom savezu. Objašnjavajući pravednost po vjeri u Rimljanima 9. i 10. glava, Pavle citira ono što je Mojsije napisao u Ponovljenom zakonu 30:11-14. Obojica, i Pavle i Mojsije, govore o istoj istini: pravednost, spasenje, život i čak poslušnost mogući su samo vjerom.

Novi savez

Novi savez počiva na spasonosnom odnosu sa Bogom u Hristu. Poslušnost po vjeri Božja je volja koja preko Duha djeluje na slobodnu čovjekovu volju da odražava načela Božjeg Zakona ljubavi u okviru zajednice vjere. Kao dio novog Saveza Bog je obećao: „Svoj zakon staviću u njih i upisaću ga u njihova srca.“ (Jer. 31:33) Zapazite da ne kaže, ukinuću zakon ili poništiću zakon. Preko proroka Ezekielia Bog je obećao: „Daću vam novo srce i u vas ću nov duh staviti. Izvadiću iz vašeg tijela kameno srce i daću vam mesno srce. Staviću u vas svoj Duh, pa ćete živjeti po mojim propisima i držaćete se mojih zakona i izvršavate ih.“ (Ez. 36:26-27)

Prirodu Saveza određuju dva elementa: vrijeme njegove potvrde žrtvom i prisutnost Duha. Žrtva kojom je potvrđen stari Savez bila je prinesena pod Sinajem. Žrtva kojom je potvrđen novi Savez bila je prinesena na Golgoti. Stari Savez uspostavljen je pod Sinajem i odmah potvrđen krvlju žrtvovane životinje (Izl. 24:5-8; Jev. 9:18-20). Trajni ili Novi Savez bio je prvi put sklopljen s Adamom i Evom nakon što su sagriješili (Post. 3:15), ponovljen Abramom i potvrđen Hristovom žrtvom na krstu (Jev.

9:15; Gal. 3:15-18).

Ali i Stari i Novi Savez potvrđuju nepromjenljiva načela ljubavi prema Bogu i međusobnoj ljubavi.

U Jevrejima poslanici 8-10. glava, Pavle precizno objašnjava manjkavosti Starog saveza i prednosti Novog. On se takođe poziva na Božja obećanja i najavu Novog saveza koja **ne isključuju** Zakon, već ga upisuju u srce vjernika (Jev. 8:10). U cijelom kontekstu 8-10. glave, Pavle se bavi ispunjenjem **obrednog** sistema u Hristu, što je osnov za potvrđivanje Novog saveza, ovog puta jednom zauvijek Hristovom krvlju.

Zakon i Novi savez

Novi savez je opet **zakonski** utemeljen na boljim obećanjima (Jev. 8:6). Obećanje ne ukida Zakon na način da on gubi važnost za hrišćanina. Naprotiv, umjesto da bude napisan na kamenim pločama, Zakon se urezuje u misli i srce Božjeg naroda. To je predukus Neba i života na obnovljenoj Zemlji, koji sada primamo vjerom.

Zakon i blagodat

Kao što je pokazano u Abramovom slučaju (Post. 15:6; Rim. 4:1-5, 22; Gal. 3:6), odnos između Zakona i blagodati isti je u oba Saveza; uvijek je uključena i vjera. Cijelo Sveto pismo potvrđuje da ljudska bića, budući da su sagriješila, prema Zakonu moraju umrijeti. Međutim, Božja opšta blagodat daje nam ovaj propadljivi život kao priliku za pomirenje sa Bogom i mo-

gućnost spasenja vjerom u žrtvu Isusa Hrista, kada primamo spasonosnu blagodat.

Ali blagodat sama ne može riješiti problem grijeha. Krst, to središte djelovanja Božje blagodati, potvrda je Zakona upravo po poslušnosti i smrti. Hrist nije ukinuo Zakon; On je bio poslušan njegovim odredbama i podnio njegovu osudu. Hrist je umro smrću koju je Zakon zahtijevao od grešnika pod prokletstvom Zakona. Da bi grešnicima omogućio spasenje, Hrist je postao „prokletstvo Zakona“, bio je obješen na stablo (Pnz. 21:22-23). Bio je učinjen „umjesto nas grijehom“ (2. Kor. 5:21), i umro na krstu pod prokletstvom Zakona „za nas“ „da Obećanje, Duha, primimo“ (Gal. 3:13-14). Na krstu je Hrist podnio kletvu Zakona, a Bog je pokazao „svoju ljubav prema nama“ (Rim. 5:8).

Ono što je Božja i Hristova milost uklonila na krstu nije bio Zakon, već osuda prokletih pod Zakonom.

Jevanđelje nam omogućava da pripadnemo Hristu u kojem imamo slobodu od svega čemu smo robovali: grijehu (Jvn. 8,32-36; Rim. 8,3), smrti (Jov. 5,24; Jev. 2,14-15; 2. Tim. 1,10; 1. Jov. 5,12; Otk. 20,6), Sotoni (Jvn. 12,31; 16:11; Jev. 2,14), osudi (Rim. 8,1), prokletstvu Zakona (Gal. 3,13).

Ali Zakon i dalje ostaje kao mjerilo po kojemu će Hrist suditi po djelima (Matej 16:27; Jovan 5:22; Djela 17:31; 1: Petrova 4:5; Otkrivenje 20:12; 22:12). Elementarna logika upućuje da tamo gdje nema zakona ne može biti ni suda.

„Zaista, zaista, kažem vam, ko sluša moju riječ i vjeruje o nome koji me je poslao, ima vječni život i **ne dolazi na sud**, nego je prešao iz smrti u život.“ (Jovan 5:24)

Kao što vidimo vjera u poslušnosti nas stavlja pod zaklon blagodati, i zahvaljujući našem Iskupitelju i Zastupniku ne dolazimo na Sud, jer nas On opravdava, ali to i dalje ne znači da Suda nema ili da Zakona po kojem se sudi nema.

Izopačena funkcija zakona: legalizam

Legalizam, u negativnom smislu te riječi, ima dva aspekta:

- 1) kada Zakon postane sam sebi svrha;
- 2) kada Zakon postane sredstvo opravdanja.

U prvom slučaju Zakon dobija svoju izopačenu funkciju tako što umjesto da služi svrsi koju je Bog namijenio, da služi čovjeku, čovjek počinje da služi odnosno robuje Zakonu, pokrenut fanatičnim motivima. Ovo se najlakše može razumjeti na primjeru jevrejskog shvatanja Zakona u Isusovo vrijeme. Isus je činio djela milosrđa i iscjeljivao subotom. Prema učenju rabina, to je bilo bogohuljenje i kršenje Zakona. Međutim, ako je to tačno, onda sam Bog krši svoj Zakon time što obezbjeđuje održivost života i univerzuma subotom. „Subota je stvorena radi čovjeka, a ne čovjek radi Subote.“ (Marko 2:27) Legalistička izopačenost ove vrste ogleđa se i u jednoj poslovice koja se može čuti od tradicionalista: „Bolje da propadne selo nego običaji.“

Drugi negativni aspekt legalizma izražen je u zabludi da se čovjek može opravdati pred Bogom onim što nadahnuti spisi nazivaju „djelima Zakona“. Kad bi to bilo moguće, Bog bi jednostavno postavio norme koje treba da ispunimo i ne bismo imali potrebu za Spasiteljem. Tako bi i sam Božji Zakon postao varijabilan i prilagodljiv okolnostima, što bi značilo da Božji poredak nije savršen i da sam Bog nije savršen. Upravo zato što Zakon jeste savršen i definiše pravedni poredak života, grešniku je neophodan Spasitelj koji ga može ispod jurisdikcije Zakona staviti pod zaklon blagovati.

Oba pomenuta oblika legalizma su pogrešni i u funkciji zloupotrebe Zakona. Sveobuhvatnost Plana spasenja u Bogu i Hristu najbolje je objedinjena u Psalmu 85:10: „Ljubav i istina

sreće se, pravednost i mir poljubiće se.“ Mi ne smijemo isključivati nijedan od navedenih elemenata za račun „svoje“ i ničije teologije.

Pavle zaključuje da je nezavisnost i samopravednost legalizma navela njegove protivnike da se hvale pouzdanjem u tijelo, tražeći pravnu nevinost i nastojeći postići svoju pravednost djelima Zakona (Filip. 3:1-11). Oni koji su tako prihvatili legalizam i postali „neprijatelji krsta Hristova“, neće postići spasenje, već „propast“.

Legalizam navodi ljude da misle kako se mogu spasiti poslušnošću Zakonu. Time se odvrćaju od blagodati, od vjere i izvrću jevanđelje (Gal. 1:6,7). Izopačeno jevanđelje više uopšte nije jevanđelje. Grčka riječ za „izvrtanje“ znači „naglavce postaviti stvari“. Upotreba političkog izraza *metastrefō* koji aludira na revolucionarne aktivnosti, ukazuje na to da je Pavle legalizam smatrao pobunom protiv Božje blagodati i samoga Boga. Legalizam pogrešno prikazuje spasenje i odvodi ljude od njega.

Svjedočanstvo prave poslušnosti

U Svetom pismu nema protivrječnosti između Zakona i blagodati, kao da su se ljudi u starosavezna vremena spašavali poslušnošću Zakonu (pravednost koja dolazi od Zakona), a u novosavezna blagodaću (pravednost po Hristu). Zapravo je riječ samo o prelazu s obećanja na ispunjenje (Gal. 3:4).

Prema Rimljanima 9:30–10:13, Izrael je bio poslušan Zakonu kao sredstvu samoopravdanja, ali opravdanje nije postigao. Međutim, nije to opšti slučaj. Pavle u Jevrejima poslanici 11. glava navodi širok spisak osoba opravdanih vjerom, počevši od

Abela. Citirajući Stari savez, Pavle je rekao da „Abram je vjerovao Gospodu, i to mu je uračunato za pravednost.“ (Rim. 4:3). U jednom autobiografskom psalmu David kaže: „Srećan je onaj kome je prestup oprošten, kome je grijeh pokriven!“ (Ps. 32:1). U originalu Svetog Pisma, na mnogo mjesta kako u Starom tako i u Novom savezu se u kontekstu žrtve ili pomiriteljske službe uvijek veže pojam „zaklon milosti“.

U knjizi proroka Zaharija 3. glava prikazano je opravdanje vjerom zamjenom prljavih haljina čistim Jošui prvosvešteniku. Prorok Isaija je pisao: „*Svi smo mi postali kao nečisti, i sva je naša pravda kao prljava haljina; svi kao lišće uvenuso, i naše izopačenosti odniješe nas kao vjetar.*“ (Isaija 64:6)

Poslušnost sama po sebi nije sredstvo postizanja spasenja. Naprotiv, ona je dokaz djelovanja Božje blagodati vjerom u čovjekovu životu, izraz zahvalnosti za *već primljeno spasenje*. Poslušnost je jedini način na koji možemo manifestovati da je u nama na djelu Božja sila. „Jer mi smo njegovo djelo, stvoreni u Hristu Isusu za dobra djela, koja je Bog unaprijed pripremio da u njima hodimo.“ (Efes. 2:10) Svjedočiti sâm za se ne računa se; pravo svjedočanstvo dolazi od Duha. Mi možemo pokazati poslušnost samo kad Gospodnji Duh djeluje i proizvodi djela poslušnosti adekvatna Zakonu. Ova djela hrišćanin vrši vjerom samo zato što Duh djeluje u obraćenom životu punom milosti.

Prema Efescima 2:4-10 spasenje je, kao dar od Boga, u potpunosti „blagodaću ... po vjeri“. Dobra djela, djela poslušnosti Zakonu, ne pokreću Božju blagodat da opravda ili posveti. Spasenje, uključujući opravdanje i posvećenje, dar je Božje blagodati. Dobra djela samo su posledica rođenja odozgo. Zato je poslušnost kao rezultat blagodati vidljiv dokaz da u životu hrišćanina ista blagodat djeluje vjerom u ljubavi.

Zakon i krst

Na Golgoti su se zbilila dva važna događaja povezana sa Zakonom. Prvi je bio kraj obrednog sistema, a drugi potvrda moralnog Zakona.

i) Kraj obrednog sistema

Žrtveni i praznični sistem sa svim svojim obrednim zakonima imao je jedan glavni cilj: najaviti Hristovu žrtvu i učiti o njezinom značenju. Kad je Isus umro na krstu, simboli su prerasli u stvarnost, tip u antitip, te zato više nisu bili potrebni. Sva sinoptička jevanđelja bilježe da se nakon Hristove smrti hramski zastor, koji je razdvajao Svetinju od Svetinje nad svetinjama, „razderao na dvoje“ (Mat. 27:51; Mar. 15:38; Luka 23:45).

Danilo je već prorekao da će Mesija svojom smrću sklopiti „savez s mnogima“ i da će prestati „žrtva i žrtveni dar“ (Dan. 8:27). Ista se misao javlja u Novom savezu. Budući da je obredni sistem bio „sjenka predstojećeg dobra“ (Jev. 10:1), on je bio na snazi samo „do vremena određenog da se sve dovede u red“ (Jev. 9:10) ili „dok ne dođe Sjeme“ (Gal. 3:19).

Kad je Hrist umro, prestao je obredni sistem sa svojim složenim žrtvama i ceremonijama. Prinesena je prava žrtva za grijeh. Budući da je oprost ponuđen besplatno, krst je „izbrisao pisani dokument koji je svojim odredbama bio protiv nas, koji nam se protivio, uklonivši ga s puta i pribivši ga na krst.“ (Kol. 2:14). Hrišćani se više ne moraju brinuti za obrednu hranu ili piće, obredne blagdane, mladine ili šabate, jer je cijeli obredni sistem bio „sjenka onoga što dolazi“. Stvarnost te sjene, „srž“, bila je Hristova žrtva. To je bila jedina žrtva koja je mogla očistiti savjest i uzeti grijeh (Jev. 9:12-14; 10:4).

Kao što je na krstu Isus ukinuo žrtveni sistem, tako je srušio „pregradu koja ... je rastavljala“ Jevreje i neznabošce. Jevrejski

obredni sistem, koji je Bog dao u vaspitno-ilustrativne svrhe da sve ljude dovede Hristovom krstu, postao je „neprijateljstvo“ i udaljio neznabošce otuđivši ih od izraelskoga građanstva. Svojom žrtvom Isus je pomirio Jevreje i neznabošce s Bogom i učinio ih jednim tijelom (Efes. 2:11-18).

Krst – potvrda zakona

Krst je najveći dokaz da se načela Božjeg Zakona ne mogu ukinuti ili proglasiti nevažećima. Ako je Bog naumio ukinuti moralni Zakon, to je mogao lako učiniti prije krsta. Reći da nije potrebno ispuniti Zakon prije nego što se ukine, značilo bi da se Bog potrudio poslati svojeg Sina na krst samo zato da grešnike opravda u njihovoj grešnosti. Spasenje bi se postizalo samo pravnom formalnošću, oslobađanjem od suda, a ne i od grijeha.

Ukidanje Zakona umjesto rješavanja problema grijeha produžilo bi opstanak grijeha i značilo bi njegovo prihvatanje kao neminovnosti od strane samoga Boga. Na krstu je Hrist platio zahtjeve Zakona, u stvari Božje zahtjeve, Zakonodavca. Hrist je došao uništiti grijeh, a ne ukinuti Zakon. Hristova smrt ne oslobađa ljude od Zakona; naprotiv, ona pokazuje da je Zakon vječan kao i Božja pravda. Zbog toga je Isus Hrist rekao da nije došao ukinuti Zakon, već ga ispuniti (Mat. 5:17).

Ispunjenje Zakona na krstu njegova je apsolutna potvrda: potvrda njegove presude, posledica grijeha (Rim. 5:6-21); potvrda njegove pravde, plaćene cijene grijeha u potpunosti (Rim. 6:23); ne i kazne za grijeh koje je druga smrt i koja pripada uzročniku grijeha i onima koji odbiju Dar spasenja; potvrda njegove svrhe, potpunog postizanja poslušnosti Bogu (Filip. 2:5-16) sa savršenom Božjom ljubavi prema cijelom čovječanstvu

(Rim. 8:31-39); i potvrda kompletne Riječi Božje, zahtjeva Zakona utvrđenog vjerom na krstu (Rim. 3:19-31).

Hrist potvrđuje Božji Zakon, vjernici svojom vjerom isto tako: „Da li mi onda ukidamo Zakon kroz vjeru? Nipošto! Naprotiv, mi podupiremo Zakon.“

Praktične posledice po hrišćanski život

Budući da je moralan, duhovan i sveobuhvatan, Zakon u svojim najvećim načelima – ljubavi prema Bogu i međusobnoj ljubavi – prepis je Božjeg karaktera. On prenosi nebeski koncept života na sva ljudska bića, po cijelome svijetu i u svim vremenima. Taj isti Zakon u obliku Dekaloga, u uslovima vladavine grijeha i zbog grijeha, Bog je na Sinaju kao jedini dio božanske objave upisao prstom na kamene ploče, ali izražen na način primjeren i svrsishodan čovjeku u grijehu. Samo u tom smislu Dekalog je privremen, nikako u smislu njegovih načela.

Njegova podjela na dva dijela proističe iz dva temeljna načela ljubavi na kojima funkcioniše Božje kraljevstvo: „Voli Gospoda, svog Boga, svim svojim srcem i svom svojom dušom i svom svojom snagom i svim svojim umom, i svog bližnjeg kao samog sebe.“ (Luka 10:27; uporedi sa Pnz. 6:4, 5; Lev. 19:18)

Ovaj Zakon je jedno od oruđa Duha, kojim nas osvjedočava o grijehu. Njegova svrha je da definiše grijeh i osvjedочи nas o našoj grešnosti. Nas grešnike Duh okuplja u podnožju gore Zakona da čujemo božanska načela pravednosti, da u nama izazove osvjedochenje o grijehu i osudi na vječnu smrt. U ovom beznadnom stanju on nas vodi do Golgote i otkriva put oslobođenja. Pod dubokim osvjedochenjem o grijehu mi smo spremni čuti Radosnu vijest o spasenju vjerom u pomiriteljski život, smrt i

posredovanje Isusa Hrista.

Zbog toga Zakon i jevanđelje rade ruku pod ruku na otkupljenju grešnih ljudskih bića. Oni ne mogu biti neprijatelji. Zakon ne može uzeti grijeh niti je Isus došao ukinuti Zakon, već osudu i prokletstvo Zakona. Mi spasenje ne možemo steći svojim dobrim djelima ili strogom poslušnošću Zakonu. Poslušnost je plod naše vjere u spasenje u Hristu i Hristovog života Duhom u nama. Vjera nije dokaz našeg života pod blagodaću, već su **robovi vjere** vidljivi izraz naše duboke zahvalnosti za Božju nedokučivu ljubav. Vjernici koji shvate sveobuhvatnost Plana spasenja, ne odvajajući jedan aspekt na štetu drugog, mogu počivati u sigurnosti Božje pripreve.

Činjenica je da Hristovoj poslušnosti dugujemo sve. Upravo to Pismo kaže: „Jer kao što su neposlušnošću jednog čovjeka mnogi postali grešnici, tako će i poslušnošću jednoga mnogi postati pravedni.“ (Rim. 5:19) Poslušnost podrazumijeva postojanje Zakona ili Osobe koja oličava Zakon (Boga Oca). Čitavo Hristovo otkupljenje sastoji se u osiguravanju mjesta poslušnosti koje joj pripada. Ono nas vraća u život poslušnosti, zahvalne poslušnosti, poslušnosti iz ljubavi. Ili smo možda zaboravili, kako to pita Pavle, da smo robovi „bilo grijeha – na smrt, bilo poslušnosti na pravednost“ (Rim. 6:16)? Opravdani poslušnošću Hristu, mi smo slični Njemu i u Njemu smo robovi poslušnosti za pravednost. Upravo zbog poslušnosti iz ljubavi Jednoga, poslušnost iz ljubavi mnogih ima svoje korijene i život.

Od gubitka slave Božje padom u grijeh pa sve do ulaska u obećanu slavu, pokoravanje u poslušnosti Zakonu Božjem (načelima ljubavi, uputima, smjernicama, proroštvu, svjedočanstvima, poukama...) je neophodnost za nas (vidi: Rimljanima 8:16-39).

Pošto je Zakon izraz Božje volje, planova, smjernica, uputa,

poduka, opomena, savjeta i sl., možemo slobodno zaključiti da je cijela Biblija Zakon (vidi: 1. Kor. 14:21; uporedi sa 2. Tim. 3:16). To što se Božje otkrivenje prilagođava stanju i shvatanju palog čovjeka, čiji predstavnici i služe kao oruđa za prenošenje Božje objave (vidi: Rim. 10:17), ne umanjuje njegovu suštinu. Otuda je Božja Riječ vrhovni standard za procjenjivanje svih pitanja istine i zablude. Otuda i poziv u knjizi proroka Isaije: „K zakonu i svjedočanstvu! Ako ne govore prema ovoj riječi, to je zato što nema svjetlosti u njima.“ (Isaija 8:20)

Opasnosti dvije krajnosti

Kompletan ovaj „paket“ otkrivene Božje volje planova koji se naziva „Zakon“ (jer teško je naći prikladniji termin), podložan je dvostrukoj zloupotrebi: 1) legalističkom pristupu koji ga pretvara u „zapovijesti“ i pravila koja se drže radi spasenja po principu uslovljavanja nagrada-kazna ili udovoljavanja Bogu kao strogom „Zapovjedniku“, i koja kao takva imaju tendenciju zadržavanja trajnog statusa kvo – religije licemjerja koja postaje sama sebi svrha i umirivanja nečiste savjesti; 2) eliminaciji bilo kakve potrebe za Zakonom na račun blagodat u Hristu i života vođenog Duhom, što se figurativno može poistovjetiti sa pokušajem odsijecanja grane na kojoj sjedimo, ili kao kad bismo željeli brak u kojem se samo vodi ljubav bez odgovornosti i obaveza same ustanove. Iluzija ljubavi bez obaveza je najjača ideološka fantazija.

Blagodat bez Zakona je besmislena kao što bi Zakon bio samo formalizam bez pokretačkog motiva samopožrtvovane ljubavi. Zakon definiše Božje namjere, svrhovitost i održivost uspostavljenog poretka, pravednost i istinu, blagodat i ljubav im

daju kakvoću, ali sve zajedno čini integralni, nerazdvojni sistem. Kao što na drugom sekundarnom nivou ne možemo odvojiti prirodne zakone od materijalnog i nematerijalnog svijeta, to je još ubjedljivija istina na primarnom duhovnom nivou.

Sve dok smo na ovoj zemlji, u uslovima kakvi jesu i u stanju kakvom se nalazimo, neophodan nam je kompletni Božji nauk, jer saradnja božanskog i ljudskog kroz Plan spasenja je ista sve do našeg konačnog oslobođenja. To konkretno znači da nam je potrebno sve Božje oružje koje imamo na raspolaganju (Efe-scima 6:10-18). Tome nas uče i Biblija i istorija. Ni najveći heroji vjere i sudionici blagodati i Duha Božjeg nikad se nisu se oslanjali na bilo kakav koncept koji propagira odvajanje blagodati od Zakona, jer to je kontradiktorno činjenicama, našem sadašnjem stanju, ograničenjima i zavisnostima duhovno oštećene i degradirane ličnosti. Iako skretanje na pogrešan put može neupućenom vjerniku izgledati kao „veća svjetlost“ i dovesti do početne eufrije, to najprije vodi gotovo neprimjetnom odvajanju od cjelovite istine, da bi se nastavilo zanemarivanjem, negiranjem i izvrtnjem pojedinih važnih segmenata istine koji se pokazuju kao kontradikcija lažnim premisama, što je praćeno atacima na zdravi razum.

Biblija je naša zaštita. „Zakon i svjedočanstvo tražite. Ako ne govore prema ovoj riječi, to je zato što nema svjetlosti u njima.“ (Isaija 8:20) Ponekad falsifikat toliko liči na istinu, da je nemoguće napraviti razliku, osim pomoću Svetog pisma. Svjedočanstvom Božje Riječi moramo ispitati svako tvrđenje.

„Sve je Pismo nadahnuto od Boga i korisno za poučavanje, za ukoravanje, za popravljavanje, za vaspitavanje u pravednosti, da čovjek Božji bude savršen, potpuno opremljen za svako dobro djelo.“ (2. Timoteju 3:16-17)

II dio:

APOLOGETIKA ZAKONA

Da li Bog zapovijeda ili daje upute?

U biblijskoj teologiji i biblijskom otkrivenju, Bog se objavljuje na veoma ličan način. Taj odnos je vidljiv u dvije ravni: Bog Otac – Sin Božji, i Bog Otac i Sin – stvorena bića.

Osnove obje vrste odnosa počivaju na poretku podrazumijevanog autoriteta i slobodne volje, gdje je uzajamna nesebična ljubav glavna pokretačka sila svih aktivnosti i ponašanja u domenu svrsishodnosti života.

Pitanje kojim ćemo se baviti je da li se Božji princip pod različitim okolnostima mijenja, konkretno u uslovima bez grijeha i pod grijehom.

Ako pogledamo izvještaje o padu Lucifera i padu čovjeka, možemo uočiti neke zajedničke karakteristike:

1) U prvom slučaju stvorenje je postalo nezadovoljno svojim postojećim statusom i željelo „nezavisnost“ od Stvoritelja, što istovremeno podrazumijeva status „ravnopravnog boga“.

2) Oholost i težnja za „naprednim“ znanjem (spoznajom) izvan uspostavljenog poretka.

3) Prekršaj Zakona i saživljavanje sa bezakonjem, nepravednošću ili grijehom.

4) U nijednom slučaju Bog nije putem prinude spriječio pobunu.

U padu Lucifera i padu čovjeka postoji i jedna vrlo značajna

razlika: Lucifer nije mogao dobiti veću spoznaju i veće otkrivenje Božje ljubavi, milosti i pravednosti od one koju je dotle imao, dok je čovjek bio novostvoreno biće, na početku svoje egzistencije, obmanom uvučen u pobunu.

5) U oba slučaja postojala je subjektivna i objektivna odgovornost individualnih nosilaca grijeha, sa pratećim posledicama pobune.

Možemo zaključiti da sistem koji je Bog uspostavio počiva na zakonitostima života koje su izraz Njegovog karaktera, da je Božji Zakon zakon slobode (vidi: Jakov 1:25; 2:12), i da Zakon ostaje takav i u uslovima grijeha i pobune. Iako postoje uzročno-posledične veze između duhovnog i moralnog Zakona i različitih prirodnih i drugih zakona i mehanizama koji se aktiviraju zbog grijeha, očigledno je da Bog i dalje ne koristi prinudu bilo kao sredstvo povraćaja prvobitnog stanja stvari ili neutralizacije pobune. Ali to nipošto ne znači da je Bog pasivan i da prepušta stvari svom toku. Zbog Zakona života Bog kao Tvorac i održavalac ima pravo da djeluje u cilju zaštite sistema i zaštite interesa Njega i čovjeka, a zahvaljujući Planu spasenja, ima pravo da ljudski rod stavi pod okrilje opšte blagodati i ponudi svima rješenje problema grijeha i smrti kroz prihvatanje spasonosne blagodati.

Zloupotreba opšte Božje blagodati čovjeka vodi u smrt, koja može biti „prirodna“ biološka, u očekivanju izvršnog suda, ili prevremena kao posledica destruktivnog načina života i izloženosti destruktiji, kao i Božje preventivne intervencije u cilju zaštite i spasavanja „zdravog tkiva“ (najveći primjer takve Božje intervencije je Potop, ili regionalno zatiranje Sodoma i Gomora), nakon čega opet slijedi izvjesnost izvršnog suda, što je jednako drugoj, vječnoj smrti.

Prepoznavanje opšte Božje blagodati moguće je kroz Njegovu objavu, preko savjesti i preko prirode. Tako se istovremeno grešniku otkriva spasonosna blagodat, a pozitivan odgovor na Božju inicijativu u teologiji se naziva duhovnim začecem ili novorođenjem. Tada Bog stiže pravo da opravda grešnika i stavi ga pod zaklon milosti, zahvaljujući Hristovom posredništvu, te da svojim Duhom i kroz druge mehanizme neposrednije djeluje u njegovom životu i priprema ga za svoje kraljevstvo.

Ni u jednoj ni u drugoj soluciji, slobodna volja nijednog trenutka ne dovodi se u pitanje, što se Boga tiče. Ali dok je Božji Zakon zakon slobode, to nije slučaj sa zakonitostima u pobuni i grijehu. Grijeh je destruktivan i samodestruktivan, i on drži u ropstvu grešnika koji bi bez Božjeg posredovanja bio osuđen na izvjesnu smrt. Upravo zbog toga je upozorenje čovjeku dato u Edenu u pogledu drveta spoznaje dobra i zla kao posledicu neposlušnosti predviđalo smrt. Prestup je isto što i nepravednost i bezakonje, i grijeh je bezakonje, čin svojevoljnog izlaska iz poretka života i posezanja za nezavisnošću od Boga, što znači i nevoljnost pokoravanja Božjem Zakonu. Međutim, pošto zlo nema stvaralačku silu da uspostavi sistem koji bi zaista bio potpuno nezavisan od Tvorca, ono djeluje kao parazit i koristi resurse koje je obezbijedio Tvorac u sebične svrhe, uzurpirajući i „osvojenu“ teritoriju kao svoje vlasništvo (slučaj naše planete i Lucifera odnosno Sotone). Zbog toga je život u grijehu koncept mješavine dobra i zla koji daje prividnu ogromnu prednost njegovim zastupnicima i promoterima.

Zapovijesti ili uputstva?

Imajući na umu sažetak problematike velike borbe između dobra i zla, između Boga i Sotone, možemo pristupiti razmatra-

nju jednog vrlo važnog pitanja koje se tiče ispravnog razumijevanja Božjeg odnosa sa čovječanstvom. Pošto je ljudska priroda u stanju pobune opterećena svojim slabostima i rukovođena grešnim motivima, ona je sklona pogrešne motive pripisati i samom Bogu, odnosno projektovati Boga kroz predstavu sopstvene pale prirode ili čak sotonske prirode.

Čovjek u grijehu je naviknut na prinudu, i njemu je „prirodno“ najshvatljiviji bog koji koristi prisilu i strah. U duhovnoj realnosti takvi bogovi zapravo su demoni, bez obzira kako ih ljudi definisali ili doživljavali. Proučavanjem svjetskih religija u svjetlosti biblijskog otkrivenja nije teško zapaziti podanički odnos višim silama iz pogrešnih motiva, iz straha, radi koristoljublja, sticanja privilegija u grijehu i kontrole drugih grešnika.

Zbog ovakve tendencije, ni same biblijske ličnosti nisu ostale imune na određene pogrešne percepcije o Bogu. Te slabosti uticale su i na prevode biblijskih spisa.

U namjeri da povećaju imperativ Božje Riječi, njeni pronosioci to mogu činiti na pogrešan način putem pokretanja grešnih motiva, kao što su strah i fanatizam. U istom taboru mogu se naći i prevodioci. Upravo to je slučaj sa terminom koji se u velikoj većini Biblija prevodi kao „zapovijesti“. Umjesto da time pomognu Bogu, oni su mu napravili ono što se naziva „medvjedom uslugom“.

Istina je da Bog nigdje svoj moralni Zakon nije nazvao zapovijestima. To su Deset riječi ili deset govora (vidi: 2 Mojsijeva 34:28; 5. Mojsijeva 10:4). U drugom govoru (2. Mojsijeva 20:6) susrećemo se sa pojmom koji je obično preveden kao „zapovijesti“: imenicom ženskog roda „micva“.

„Micvot“ (množina) izražavaju Božju volju, ali ne u smislu naređenja da se nešto uradi, već prije moralnog imperativa ili moralne obaveze. U jevrejskom načinu razmišljanja, „micvot“

nemaju konotacije bremena zapovijesti, već prilike da se izrazi zahvalnost Bogu za dar života (vidi: 1. Jovanova 5:3). Najprecizniji prevod na naš jezik bio bi „instrukcije“ ili „uputstva“, ali opet ne u tehničkom već u moralno obavezujućem smislu tih izraza. Logično, razumnom moralnom biću se predočava moralna obaveza. U Mojsijevom Petoknjižju nalazimo kako pozitivne tako i negativne „micvot“, što je sasvim razumljivo ako imamo u vidu očiglednu potrebu za formulacijom Božjeg Zakona čovjeku sa grešnom prirodom. Međutim, svako načelo Dekaloga je bazirano na vječnim principima odnosa prema Bogu i međuljudskim odnosima.

„Micva“ je takođe i propis u pogledu različitih Božjih uputa za ispravno sprovođenje obredne tipske službe i ponašanja u teokratskom uređenju.

Interesantno, Božje instrukcije u Dekalogu nisu date u imperativu, već u obliku budućeg vremena. Dati oblik budućeg vremena ne znači objavu budućeg stanja, već se odnosi na dodatni autoritet i supremaciju Zakonodavca.

Merriam-Webster rječnik definiše pojam *commandment* (zapovijest) kao akt ili silu zapovijedanja – izdavanja naredbi – ili nešto što je zapovijedeno (naređeno).

Pažljivim uvidom u izvorni smisao biblijskih pojmova i nadalje spoznajom Božje prirode i karaktera, nije teško shvatiti da to nije Božji rječnik. Ako Bog zaista izdaje zapovijesti koje podrazumijevaju prinudu i izvršnu silu, tada Njegov Zakon ne bi mogao biti nazvan zakonom slobode. U to ćemo se još lakše uvjeriti u nastavku ove kratke analize. Kroz ovakvu pogrešnu terminologiju na suptilan način baca se sjenka na sam Božji autoritet: naime, ako Bog zapovijeda, a zapovijest ostaje faktički neizvršena ili bez učinka, tada On govori u prazno, ne misli zaista ono što govori, ili eventualno nema silu kojom se naredba

sprovodi u djelo. Svi koji su bili u vojsci lako će prepoznati ovo dokazivanje.

Kada pitate zagovornike „zapovijesti“ gdje u Bibliji stoji da su to „zapovijesti“, obično se pozovu na 5. Mojsijevu 4:13. Ali u originalnom hebrejskom tekstu ne stoji „Deset zapovijesti“ već doslovno „Deset riječi (tj. govora)“, odakle potiče i pravilan grčki termin *Dekalog*!

Pogledajmo sada neke primjere.

„Ako budeš slušao glas Gospoda, svog Boga, i držao i tvorio sva njegova uputstva koja ti danas dajem, Gospod, tvoj Bog, uzvisiće te iznad svih drugih naroda na zemlji. Svi ovi blagoslovi doći će na tebe i stići će te samo ako budeš slušao glas Gospoda, svog Boga.“ (5. Mojsijeva 28:1,2)

Očito, čovjeku se daje sloboda da posluša ili ne posluša. Kod zapovijesti nema te slobode.

Apostol Pavle je ovo odlično razumio: *„Sve mi je dozvoljeno, ali nije sve korisno. Sve mi je dozvoljeno, ali neću dopustiti da bilo šta ovlada mnome.“ (1. Korinćanima 6:12)* Riječ „dozvoljeno“ u originalu ima zakonsku konotaciju.

U slučaju opredjeljenja za neposlušnost, Bog je takođe predočio posledice Izraelcima (vidi: 5. Mojsijeva 28:15).

Jošua Nunov je pred Izraelce na skupu u Šekemu stavio ovaj izbor: *„A sada, bojte se Gospoda i služite mu u besprekornosti i u istini... Ako ne želite da služite Gospodu, izaberite danas kome ćete služiti, bogovima kojima su služili vaši praočevi s one strane rijeke ili bogovima Amoreja u čijoj zemlji živite. A ja i moj dom služićemo Gospodu.“ (Jošua 24:14,15)* Jošua je konkretno mogao da se izjasni samo za sebe i svoju porodicu. Dakle, niti vas Bog primorava da mu služite, niti to može učiniti vaš vjerski autoritet ili vjerska zajednica, jer je služba Bogu zasnovana na dobrovoljnosti iz ljubavi. Privrženost Bogu jednaka je odanosti

životu, pravdi, miru, istini, ljubavi. Ukoliko je vaša religija totalitarna, možete biti sigurni da nema veze sa pravim Bogom.

Međutim, neposlušnost ima svoje tragične posledice, i to je pouka koju je Bog u raznim prilikama želio dobro utisnuti u svijet ljudi. Posebnu odgovornost uvijek su imali ljudi određeni za naročitu službu u Božjem djelu.

Kad se Gospod obratio proroku Joni sa nalogom da ide u Ninivu i propovijeda protiv grijeha te antičke metropole, šta je Jona prvo uradio? Uputio se u suprotnom pravcu, prema Tarsisu! Jona je imao problem sa poslušnošću iz ljubavi i morao je proći kroz neobičnu i tešku pouku, zbog njega samog i zbog ljudi u Ninivi.

Iz ovih i drugih primjera, možemo razumjeti Božji karakter i kako Bog postupa sa čovjekom. To nas istovremeno osposobljava za prepoznavanje i demaskiranje lažnih bogova, koji kao da čekaju da čovjek nešto pogriješi da bi ga kaznili.

Ljubav se ne može zapovijediti

Ovo je najveći argument u prilog razmišljanja koje smo upravo izložili.

„Učitelju, koji nauk je najveći u Zakonu?’ A Isus mu reče: ‘Voli Gospoda, svoga Boga, svim svojim srcem, svom svojom dušom i svim svojim umom. To je najveći i prioritetni nauk. A drugi je sličan ovom: Voli svoga bližnjega kao samoga sebe. Na ova dva nauka zasniva se cijeli Zakon i proroci.’“ (Matej 22:36-40)

Ako pogledate grčki novosavezni termin za „zapovijesti“, vidjećete da je originalna riječ „entolas“, što znači učenje, uputstva (instrukcije) ili nalozi (smjernice) u širokom i moralno obavezujućem smislu tih pojmova. Jedan dobar prevod takođe je

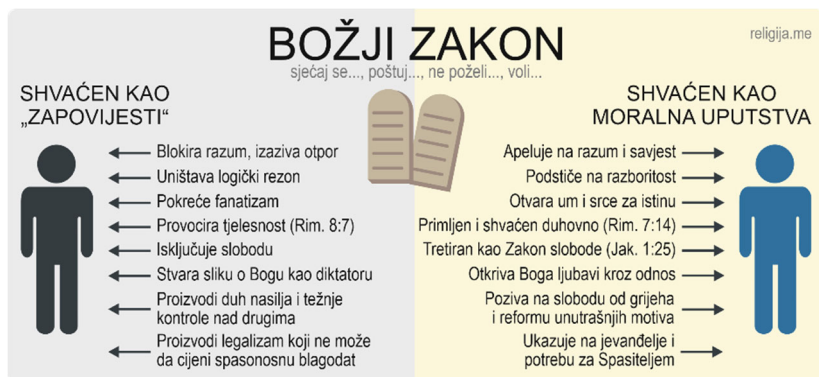
„nauk“, što odgovara hebrejskim ekvivalentima u jednini u Starom savezu.

Termin „entolas“ se uvijek koristi u Jovanovim poslanicama u pogledu uputstava ili učenja koja su došla od Isusa Hrista.

Kad novosavezni pisci govore o Zakonu u svojim spisima, oni koriste različitu grčku riječ – „nomos“, baš kao što je to slučaj i u Starom savezu. Zakon nije sporan, ali jeste terminologija o tome šta sačinjava Zakon.

„Uput novi vam dajem: Volite jedan drugoga. Kao što sam ja volio vas, tako i vi volite jedan drugoga.“ (Jovan 13:34)

Isus ne zapovijeda ljubav, niti je to moguće. To bi bilo u potpunom neskladu sa načelima Božjeg kraljevstva i Božjim karakterom. U tom slučaju takođe bi bila poništena sloboda izbora.

Božji Zakon je izraz Božjeg karaktera te se stoga može ispravno shvatiti kao moralno obavezujuće instrukcije za profilisanje ljudskog karaktera po Božjem obličju (Postanje 1:26-27; Kološanima 3:10)

Isto tako, nije moguće zapovijediti „Sjećaj se...“ (Izl. 20:8), „Poštuj...“ (Izl. 20:12), „Ne poželi“ (Iz. 20:17), jer je to stvar srca, unutrašnjih motiva ili pitanje moralnog integriteta pred Bogom. Kad bi postajao mehanizam prinude, onda bi to zaista bile

„zapovijesti“, ali da je to slučaj tada bi ovakva uputstva bila nepotrebna.

Kad je odgovarao na Pilatovu znatiželju kako to da se smatra Judejskim kraljem, Isus je iznio jednu veliku istinu o principima Božjeg poretka: „*Moje kraljevstvo nije od ovog svijeta. Kad bi moje kraljevstvo bilo od ovog svijeta, moje sluge bi se borile da ne budem predat Judejcima. Ali moje kraljevstvo nije odavde.*“ (Jovan 18:36) Drugim riječima, kad bi se Božje kraljevstvo zasnivalo na izvršnoj sili kao što je to slučaj sa zemaljskim, Isus bi imao pravo da ga silom odbrani ili nametne. Upravo zbog očekivanja Mesije koji silom uspostavlja svoje kraljevstvo i dominaciju Izraela, Jevreji su kao nacija odbacili Isusa. Kad je dotle u svojim shvatanjima mogao doći narod koji se nazivao Božjim, nije teško zamisliti do kakvih izopačenih predstava su dolazili (i još uvijek dolaze) drugi.

Zakon štiti interese i odnos Boga i čovjeka

Prekid komunikacije sa Bogom opisuje sledeći biblijski tekst: „Gle, Gospodnja ruka nije kratka, pa da ne može spasti, niti je njegovo uho neosjetljivo da ne može čuti. Ne, nego su prestupi vaši postali ono što vas razdvaja od Boga, i zbog vaših grijeha on je okrenuo svoje lice od vas da ne čuje.“ (Isaija 59:1-2)

Da li je Bog imao plan da spriječi ljudski rod da izgubi osjećaj svog i Božjeg identiteta? Da, svakako! Taj plan se otkrio kroz Zakon. Psalam 119:93 nam govori da kroz Božje zakone imamo zaštitu života. U Rimljanima 7:10 nam govori da su propisi dati

za život; 1. Jovanova 3:4 da je grijeh prestup zakona i Rimljanima 6:23 kaže da je plata za grijeh smrt. Stoga su Božji propisi dati da zaštite naš život. To znači da ako Zakon čuva naš život i naš život dolazi kroz vezu sa Bogom, tada Zakon mora otkrivati pravi identitet i Boga i ljudi, i takođe predstavljati indikator granice te komunikacije. Da li nam Zakon govori o Božjem identitetu?

Mnoga su mjesta u Bibliji koja opisuju Boga istim atributima kao i Njegov zakon. Ovo je od velike pomoći pri identifikaciji prave ličnosti Boga. Elen Vajt kaže: „Božji zakon je prepis Njegovog karaktera. On otjelovljava principe Njegovog kraljevstva.“ (Christ’s Object Lessons 305)

Božji karakter	Ref.	Božji Zakon	Ref.
1. Duhovan	Jovan 4:24	1. Duhovan	Rimljanima 7:14
2. Ljubav	1 Jovanova 4:8	2. Ljubav	Matej 22:37-40
3. Istinit	Jovan 14:6	3. Istina	Psalam 119:142
4. Pravedan	1 Korinćanima 1:30	4. Pravedan	Psalam 119:144, 172
5. Svet	Isaija 6:3	5. Svet	Rimljanima 7:12
6. Savršen	Matej 5:48	6. Savršen	Psalam 19:7
7. Dobar	Luka 18:19	7. Dobar	Rimljanima 7:12
8. Pravedan	2 Mojsijeva 32:4	8. Pravedan	Rimljanima 7:12
9. Čist	1 Jovanova 3:3	9. Čist	Psalam 19:8
10. Nepromjenjiv	Jakov 1:17	10. Nepromjenjiv	Matej 5:18
11. Vječan	Psalam 90:2	11. Vječan	Psalam 111:7,8
12. Put	Jovan 14:6	12. Put	Malahija 2:7-9
13. Velik	Psalam 48:1	13. Velik	Osiya 8:12
14. Pročišćava	Matej 8:3; Psalam 57:2	14. Čist	Ezekijel 22:26

Pogledajmo sada šta nam govori o odnosu sa Bogom svaki uput ponaosob iz Dekaloga (2. Mojsijeva 20:1-17).

U prvom uputu stoji da je Bog izveo Izrael iz egipatskog ropstva, i to nam govori da je Bog Iskupitelj i Spasitelj. Ovdje je naglašen jedinstven odnos na relaciji stvoreno biće – Tvorac koji ne smije biti ugrožen izmišljenim i lažnim bogovima ili posrednicima u našem iskupljenju i spasenju. Izrael je duhovni pojam i odnosi se na sve one koji su prihvatili savez sa Bogom (vidi: 1. Mojsijeva 32:27,28; Rimljanima 11:26; Isaija 59:20; Jeremija 3:18; Joel 2:32; Otkrivenje 7. glava).

Drugi uput nam govori da Bog želi blizak odnos koji ima duhovni fokus. Obožavanje idola nije blizak odnos. Niti je idolatrija duhovno obožavanje, tačnije duhovna i mentalna veza.

Treći uput nam govori da je Bog transparentan u svom odnosu. Ako uđemo u vezu sa Njim, On ne želi da se pretvaramo i kvarimo taj odnos čineći ga time beskorisnim ili uzaludnim.

Četvrti uput je veoma poseban jer nam govori da je Bog izvor života, da je stvorio sve. Ovaj uput ima veliki uticaj na našu percepciju Boga i umnogome utiče na naše postupke prema Njemu. Bitno je zapaziti da uput o odmoru ima najviše riječi od svih ostalih.

Peti uput je takođe veoma poseban jer nam govori da Božji život teče kroz zemaljske kanale. Ovaj uput obećava dug život ako poštujemo svoje roditelje. Precizno nam ukazuje da nam naši roditelji govore nešto posebno o Bogu i u poštovanju njih, mi poštujemo Boga. Porodica je primarna institucija na Nebu i na Zemlji. Bog s nama želi takav odnos i da mi kultiviramo taj odnos.

Šesti uput govori nam da Bog život smatra dragocjenim i da ga mi trebamo tretirati na isti način. Takođe nam govori da Bog želi da naša veza traje zauvijek.

Sedmi uput nam govori da validne intimne veze traju zauvijek, da muškarac i žena koji postanu jedno tijelo (1. Mojsijeva

2:23,24; Matej 19:3-8) to treba i da ostanu zauvijek. Ovdje i sada na Zemlji u uslovima vladavine grijeha, muško-ženske veze izvan namjere za zasnivanje braka i porodice su opasne. U odnosu na Boga, ovo predstavlja refleksiju prvog uputa koji nam govori da nemamo drugih bogova. Ovaj uput je podsjetnik da je Bog izvor života i jedini garant ispravnog života.

Osmi uput govori da će nam Bog obezbijediti sve potrebe, da će se brinuti o nama. Takođe nam govori da se Bog ne fokusira na materijalne stvari, već na odnose, te da lakomstvo za (nezakonito) posjedovanje materijalnih stvari može da ugrozi i prekine naš odnos sa Bogom (vidi: Matej 6:24; Luka 16:13-15; Jošua 7. glava).

Deveti uput je refleksija trećeg u horizontalnoj, međuljudskoj, ravni. Bog želi transparentnost i integritet u našoj vezi. Lažni svjedok uništava identitet i jedne i druge strane i uništava komunikaciju (Priče 11:9).

Deseti uput seže u naše najdublje unutrašnje motive u odnosu sa bližnjima. U odnosu na Boga, podsjeća nas da je On izvor života. Kad shvatimo ko je Bog, ko smo mi kao Njegova djeca, nećemo zaželjeti ništa neprikladno. Ponovo nam govori o važnosti očuvanja integriteta duhovnog odnosa. Božji uputi, od petog do devetog, mogu svi biti fizički manifestovani, ali ovaj uput je stvar srca. Nevidljiv je. Tako je ovaj uput kritičan u razumijevanju prirode Božjeg kraljevstva.

Kada sumiramo, Dekalog nam govori da je Bog:

1. Izvor života.
 2. On je Stvoritelj.
 3. On je naš Iskupitelj.
 4. Želi iskreni odnos.
 5. Brine o nama kao Otac i zadovoljava sve naše potrebe.
- Znati ove stvari je vitalno u poimanju prave slike Gospoda

koja nam pomaže da ispravno komuniciramo sa Njim. To će izazvati u nama poštovanje i ljubav prema Njemu zbog svega što čini. Pomoći će nam da uobličimo našu komunikaciju u formi riječi punih povjerenja da će učiniti što je najbolje. U svakom uputu takođe možemo prepoznati fokus Božjeg poretka života na odnos koji gradimo sa Njim i naše međusobne odnose u kategorijama vječnog integriteta i postojanosti. Kada to sumiramo, nalazimo da je naš identitet definisan ovako:

1. Bog je naš stvoritelj. Mi nemamo život u sebi (vidi: Psalm 100:3).
2. Bog je naš Iskupitelj.
3. On obezbjeđuje naše potrebe – fizičke, mentalne, duhovne.

Deset Božjih riječi (Dekalog) su ključ života, identiteta i vrijednosti

David je rekao da je Božji nauk vrlo obiman (Psalam 119:96), sveobuhvatan.

Božji uputi imaju vitalnu ulogu jasne identifikacije Boga i čovjeka, čime se obezbjeđuje intimna veza između njih. Bez Zakona ne može biti života za nas. Na osnovu onoga što smo istraživali obratite pažnju na sledeću sekvencu:

1. Zakon nam otkriva pravi Božji identitet.
2. Zakon definiše naš identitet.
3. Pošto komunikacija između obje strane zahtijeva jasnu identifikaciju oboje, Zakon štiti odnos između Boga i čovjeka.
4. Kako zakon jasno identifikuje i Boga i čovjeka, on osigurava da će ljudi naći svoje blago i centar u Bogu, a ne u sebi. Upriličen je da nas sačuva od egocentričnosti.
5. Pošto je Bog izvor života, Zakon štiti naš život (vidi:

Jovan 12:50).

6. Kako Zakon skreće naš fokus ka Bogu, samim tim Zakon štiti našu vrijednost.
7. Samim tim Zakon je sam temelj Božjeg poretka života. Zapazimo šta Biblija kaže o Zakonu.
 - Božji uputi stoje zauvijek (Ps. 111:7,8).
 - Božje uputi su sveti, pravedni i dobri (Rim. 7:12).
 - Božji uputi su predmet kako Starog tako i Novog saveza (Jev. 8:6,10).
 - Božji uputi su Zakon slobode (Jak. 2:12).

Božji Zakon je centar Sotoninih napada

Stoga, kada neko kaže da je Božji zakon promijenjen ili izbrisan, on u stvari govori: Ne poznajem ni Boga, ni sebe i ne mogu imati prave vrijednosti, osuđen sam na smrt i da budem odsječen od izvora života. Ili: Želio bih spasenje, ali da živim životom koji ne definiše moje odnose sa Bogom i moje odnose sa drugim ljudima, da živim „slobodan“, bez zaštite.

Možemo se zapitati – zašto bi iko želio da promijeni ili izbriše Zakon? Kako iko može reći da je držanje zakona legalizam? Naravno, istina je da u našem neuspjehu da shvatimo njegovo pravo značenje, zaista možemo postati legalisti u pokušaju da ga držimo. Međutim, činjenica je da Sotonin sistem vrijednosti potpuno mijenja značenje Zakona i čini da postane strašan i porobljavajući. O tome se može mnogo govoriti. Ali za sada iznosimo poentu da Božji zakon štiti naš odnos sa Njim.

Otkako je Sotona odbacio taj odnos, njegovo srce je odbacilo i Zakon. I to je ono što on pokušava da uradi nama. Stoga, sistem pokornosti koji on nameće onima koje ne može navesti da odbace Zakon, u stvari je sistem nepokornosti sa maskom pokornosti. O tome nam govori tekst u Rimljanima 8:7: „Zato je

upravljanje po telu neprijateljstvo Bogu, jer se ne pokorava Božjem Zakonu, niti zapravo može.“

Tjelesni um je um kojim vlada egocentričnost i vjerovanje u posjedovanje života u sebi i za sebe. Takav um će prezirati i mrzjeti Božji zakon koji zahtijeva Bogo-centričnost. Pošto je ovo slučaj, kada god vidimo napad na Božji zakon, vidimo Sotoninu ruku. Danilo 7:25 nam govori da će „Mali rog“ imati namjeru da promijeni vremena i Zakon. Iako su svi Božji uputi vitalni, najvitalniji od svih je četvrti uput koji najjasnije identifikuje naš pravi izvor života. Zato je ovaj uput pod najjačim napadom. Mnogi ljudi su spremni da priznaju devet od deset uputa (tradicionalno zapovijesti), jer se mogu naizgled držati u egocentričnosti, ali uput o Suboti to čini mnogo težim. On je pokazatelj posvećenja.

Zakon štiti našu vezu sa Bogom i takva veza će otvoriti ustave sile Božje na nadu da možemo biti kao On, ovo je vjera koja radi u ljubavi. Možemo li reći sa Davidom:

„O kako volim zakon tvoj! Po cio dan o njemu razmišljam.“
(Psalam 119:97)

„Srećni su oni koji su na svom putu bezazleni, oni koji po zakonu Gospodnjem žive.“ (Psalam 119:1)

Zakon slobode

*„Ali onaj ko se udubi u savršeni ZAKON SLOBODE i pri-
one uz njega, pa ne bude zaboravni slušač već izvršilac djela, taj
će biti srećan u onom što čini.“ (Jakovljeva poslanica 1:25)*

Božji Zakon je nazvan „zakonom slobode“. Kako je to moguće? Ako pažljivo proučimo Bibliju, vidjećemo da ropstvo

zapravo donosi grijeh – napuštanje sigurnosti Božjeg poretka života.

Slobodno moralno biće tada postaje rob nečemu što je u suprotnosti sa njegovom srećom i svrhom života. Ropstvo donosi prinudu, moranje.

Apostol Pavle detaljno raspravlja o ovom predmetu u kontekstu spasenja kao duhovne i vjerske preorijentacije iz jednog poretka u drugi u Rimljanima 6. glava. Pavle konstatuje da je takav naš izbor moguć zahvaljujući Božjoj blagodati. Bez blagodati omogućene kroz Plan spasenja ne bismo imali nikakvu nadu da se ikad možemo izbaviti od grijeha i smrti.

Obratimo sada pažnju na neke njegove izjave: „*Jer kad ste bili robovi grijeha, bili ste slobodni od pravednosti.*“ (Rimljanima 6:20) Drugim riječima, životom u grijehu mi smo lišeni istinske pravednosti iako su moguće manifestacije ljudske „pravednosti“ pokrenute sebičnim ili grešnim motivima (vidi: Isaija 64:6).

Obrazac prisile ili moranja u grijehu se integriše u ljudski umni sklop i čovjek počinje da gleda na Boga iz te perspektive. Grešnik je sklon da gleda na Boga kao na strogog Sudiju koji mu uskraćuje životna zadovoljstva i da radi ono što hoće. U ropstvu grijehu postoji sila koju možemo nazvati „narkomanskim uživanjem“. I čovjek želi da se „opija“ tom narkomanskom „srećom“ dok je živ. Logično, što je više narkomanskih „avantura“ i opcija u našem životu, to će naše biće stvoreno po Božjem moralnom obličju postajati sve uniženije i nesposobnije da razumije suštinu i svrhu života.

Moralne instrukcije iz Božjeg Zakona grešnik radije vidi kao „zapovijesti“. Zašto? Postoji nekoliko razloga:

1) Moralni uputi su u suprotnosti sa njegovim težnjama da se zadovoljava u grijehu.

2) Bog mu je „stran“ i dalek i on želi da ostane na distanci, da nema posla sa Bogom (vidi: Postanje 3:10).

3) Moralnost i kretanje u okvirima svrshodnosti života čine mu se kao prinuda, jaram.

Dakle, grijeh donosi izopačeno poimanje stvari, formira profil ličnosti i umni sklop koji teži grešnim „zadovoljstvima“ i posledično destrukciji i smrti. Uz sve to, okovi vlastite oholosti drže roba grijehu u stalnom otporu prema promjeni na bolje te nekoj vrsti inata životu.

Oslobodenje putem spoznaje istine

Da bismo postali slobodni, prije svega moramo saznati i shvatiti šta je to sloboda i od čega se trebamo osloboditi.

„Upoznaćete istinu i istina će vas osloboditi.“ (Jovan 8:32)

Ovo su riječi Isusa Hrista. Očito, istina nije nešto što poznamo sami po sebi u stanju koje smo prethodno opisali. Ono što mi „poznamo“ u najboljem slučaju je *mješavina istine i zablude*.

Biblija definiše istinu na tri načina:

- i) Riječ Božja je istina (Jovan 17:17);
- ii) Zakon Božji je istina (Psalam 119:142);
- iii) Isus je istina (Jovan 14:6).

Ukoliko nedostaje ili se ukloni bilo koja od ovih ključnih premisa istine, tada to prestaje biti istina (vidi Isaija 8:20; Otkrivenje 14:12).

Iz ovih definicija između ostalog možemo uočiti da je istina **personalna** tj. da je oličenje same Božje i Hristove ličnosti. To je jako važno, jer istina nije ni apstraktna ni bezlična. Takođe nije ni zlo. Pošto je istina personalna, ona **OBAVEZNO** mora uključivati sve tri premise. Drugim riječima, mora sadržati sve glavne odlike Božje ličnosti kao što su ljubav, pravda, blagodat

i sama istina.

Riječ Božja je Božja objava. „*Dakle, vjera proističe iz propovijedanja, a propovijedanje kroz objavu Božju.*“ (Rimljanima 10:17)

Oslobođenje spoznajom i prihvatanjem Božjeg Zakona

Sasvim logično i očekivano je da nam Bog u svojoj objavi predoči načela poretka života koji je On uspostavio. Naš Tvorac je jedini ko je zaista kompetentan da nam dâ „instrukcije za upotrebu“. Ali primanje tih uputa nije stvar jednog trenutka. Zbog stanja u kojem se nalazimo, potrebni su vrijeme i napor da shvatimo šta je istina. Isto tako potrebna je istrajnost s naše strane. Vratimo se još jednom Hristovoj izjavi o istini koja oslobađa i pogledajmo prethodni stih: „*Ako **ostanete u mojoj riječi, zaista ste moji učenici.***“ (Jovan 8:31) Doslednost i privrženost Božjoj objavi je od presudne važnosti, jer samo pijući vodu sa čistog izvora možemo se „izliječiti“ od otrovi grijeha. „Ostati“ podrazumijeva kontinuitet. Pazite šta apostol Petar kaže na tu temu: „*Zato vi, voljeni, pošto ovo unaprijed znate, čuvajte se da vas oni koji su zastranili ne odvuku svojom zabludom i **da ne izgubite svoju postojanost.***“ (2. Petrova 3:17) Zastranjenje koje se ovdje pominje može se još prevesti kao nedisciplinarnost i neobuzdanost i naravno usko je povezano sa nepostojanošću.

Zapazite da Bog UVIJEK poštuje našu slobodnu volju, slobodan izbor. Isus kaže „*AKO останете*“, što znači da ne moramo ako nećemo. S druge strane, „zapovijedanje“ ne daje takvu slobodu.

Dakle, u sklopu Božje objave nalazimo izložena načela Božjeg poretka života koje prepoznamo kao Moralni Zakon. Ova načela najprije nam pomažu da shvatimo da smo grešnici i da je breme grijeha koje nosimo smrtonosni teret. Zakon nam

ukazuje da je naše jedino moguće utočište u Spasitelju – Isusu Hristu. To je osnovna razlika između biblijske izvorne religije i različitih vjerskih sistema koje su ustanovili ljudi. Za razliku od svih njih, biblijska religija precizno, smisleno i logično objašnjava kompletnu problematiku ljudskog roda i daje konkretno, održivo i trajno rješenje čovječanstvu, čije premise su u potpunom skladu sa Božjim karakterom.

Isus je jasno povezao svoju mesijansku misiju sa oslobađanjem od ropstva grijehu. S druge strane, Jevreji su se pozivali na nacionalni ponos kako nikad nisu robovali kao nacija (Jovan 8:33), što ni istorijski nije bilo tačno, jer su bili robovi u Egiptu, zatim su robovali Asiriji i Vavilonu. Ali njihova poenta je bila potpuno promašena, jer ropstvo koje stoji iza svakog drugog oblika ropstva nisu percipirali – ropstvo grijehu. „Isus im je odgovorio: ‘Zaista, zaista, kažem vam, **svako ko čini grijeh, rob je grijeha...** Dakle, **ako vas Sin oslobodi, zaista ćete biti slobodni.**’“ (Jovan 8:34, 36)

Jasno, Hrist nas posrednički spasava od prokletstva Zakona koji je prekršen (kazne za grijeh koje je smrt), On nas izvlači iz ponora grijeha (Matej 1:21). Ali grešnik ne bi bio to što jeste kad i to ne bi pokušao predstaviti na „svoj način“. Naravno grešniku bi, iz njegove izopačene perspektive, odgovaralo da ga Bog „spasi“ ukidanjem Zakona. No pošto to nikako nije moguće, grešnik se mora sam „pobrinuti“ da predstavi učinke jevanđelja na takav način. Svijet je nažalost prepun takve „teologije“.

Sada možemo da se vratimo našem uvodnom stihu iz Jakovljeve poslanice. Zapazite da i Jakov, slično kao Pavle, kaže da mi treba da „udubimo“ u Zakon. To znači usredredimo i unesemo da bismo ga zaista shvatili u punom smislu. „*Ali hvala Bogu što ste, premda ste bili robovi grijeha, od srca postali poslušni učenju koje vam je predato.*“ (Rimljanima 6:17) I upravo

takva spoznaja dovodi nas do zaključka da je Božji Zakon zapravo Zakon slobode!

Da Božji zakon nije zaista zakon slobode, Pavle nikad ne bi mogao da kaže: „*Sve mi je dozvoljeno, ali nije sve korisno. Sve mi je dozvoljeno, ali neću dopustiti da bilo šta ovlada mnome.*“ (1. Korinćanima 6:12) Riječ „dozvoljeno“ u originalu ima zakonske konotacije.

Božji Zakon je zakon slobode, jer samo kretanje u okvirima Božjeg poretka života obezbjeđuje slobodu, dok prestup tog Zakona donosi ropstvo grijehu. Ne postoji nikakav drugi poredak, nijedan sistem, ništa što bi bilo ko mogao „inovirati“ ili „unaprijediti“ da bi nam bilo bolje, da bismo bili srećniji, da bismo postali „slobodniji“. Zato Jakov kaže da je taj Zakon **savršen** jer proizilazi i uspostavljen je od Ličnosti koja je savršena (Matej 5:48).

Dalje, Jakov kaže da mi spoznajom Zakona slobode treba da prionemo za njega. „Prionuti“ znači sroditi se sa nečim. To je proces koji Biblija na drugim mjestima naziva zapisivanjem Zakona u srcu. Rodovi useljenja Božjeg Zakona u srcu se manifestuju u odgovarajućim djelima. Međutim, zato što smo i dalje pod teretom naše pale prirode, uvijek nam je potrebno održavanje i njegovanje razumne vjere, samokontrole, discipline, učenja, požrtvovanja, odricanja, budnosti, preventive... svega što nas može sačuvati da uspješno prođemo kroz borbu života za vječni život, za konačno i trajno oslobođenje koje će postati puna realnost o drugom Hristovom dolasku.

Zakon i zaklon blagodati

Jedan od osjetljivijih predmeta s kojim ćemo se neminovno susresti u istraživanju biblijske religije tiče se odnosa Zakona i blagodati (Božje dobrote i milosti). Naravno ne možemo kriviti Sveto Pismo da nije dovoljno jasno ukoliko izvedemo pogrešne zaključke, jer Biblija zaista jeste veoma jasna o svim bitnim pitanjima Božjeg Plana spasenja. Ovaj predmet je zapravo „osjetljiv“ zbog tendencije pale ljudske prirode da se riješi odgovornosti pred Bogom i lažira jevanđelje prikazujući ga kao „gotovu stvar“ ako prihvatimo vjeru. Čak i površna analiza stanja u hrišćanskom svijetu pokazaće koliko je ovo tačno, ako jednostavno uzmemo u obzir broj nominalnih hrišćana koji vjeruju da crkva ima vlast da preinači Božji Zakon, onih koji vjeruju da je Zakon ukinut i da je važio samo za Jevreje (od Mojsija do Hristove žrtve), do raznih i mnogobrojnih harizmatskih grupa koje vjeruju da su ekskluzivno pod milošću i vođeni Duhom.

Segmentacija Biblije neminovno će nas odvesti u zabludu. Zanimarivanje primjene opštih načela tumačenja Svetog Pisma kao i insistiranje na metodologiji koja je protivna zdravoj logici i razumu takođe će nas odvesti na stranputicu. Da ne pominjemo povodjenje za različitim popularnim „jevanđelistima ljubavi“.

Jednostavni biblijski dokazi

Biblijska nauka nema nikakvih kontradikcija. Bog ne može biti nedosledna i kontradiktorna ličnost. Božji karakter se NIKADA ne mijenja (Malahija 3:6; Jakov 1:17). Božji odnos prema ljudima takođe nije podložan promjenama. Kakav bi to Bog bio koji ima različite kriterijume za različite grupe ljudi u različitim vremenskim razdobljima? Bog kompromisa nije

biblijski Bog. Zbog toga Plan spasenja nema alternativu. Alternative postoje samo u izopačenom ljudskom rezonovanju.

Nemoguće je da Bog ukine bilo koji atribut svog karaktera i uspostavljenog poretka života. To je prosta logika. Kao što u zakonima upravljanja i održavanja univerzuma postoji precizni i savršeni balans, tako balans postoji i na višem duhovnom nivou. Taj koncept predstavljen nam je u Psalmu 85:10:

„Ljubav i istina srešće se, pravednost i mir poljubiće se.“

Ljubav i duhovnost ne isključuju pravednost, naprotiv! Zapazite šta Bog obećava kao rezultat djelovanja Njegovog Duha:

„Dok se na nas ne izlije duh s visine, pa će se pustinja pretvoriti u voćnjak, a voćnjak će biti kao šuma. U pustinji će pravda prebivati, u voćnjaku će pravednost stanovati. Mir će biti djelo pravde, a plod pravde biće spokojstvo i sigurnost do vijeka.“ (Isaija 32:15-17)

„Jer Zakon je bio dat preko Mojsija; blagodat i istina došle su kroz Isusa Hrista.“ (Jovan 1:17)

Ova izjava NE govori da drugo ukida prvo, već da se prvo dopunjuje drugim, da postoji savršeni balans između Zakona i blagodati.

Zakon i blagodat i naši grijesi

Od ključne je važnosti da razumijemo Plan spasenja onako kako je prikazan u tipskoj službi pod Starim savezom. Ukoliko propustimo da to uradimo ili zanemarimo neki segment ili fazu Plana spasenja, neminovno ćemo biti izmanipulisani. Zbog nerazumijevanja osnovnih stvari, novoobraćeni vjernici padaju kao lake žrtve harizmatičnih „jevanđelista“, dok stariji vjernici slijepo vjeruju svojim ustanovama i lažnim autoritetima.

Ako kažemo da jevanđelje odnosno Hristova misija na zemlji i žrtva kompletiraju spasenje grešnika, mi pronosimo lažno

jevandjelje (vidi Galatima 1:6-12), jer to jednostavno nije tačno. To je isto kao kad bi neki Izraelac u staro doba kazao da je dovoljno što je prinio žrtvu i ispovijedio grijehe nad njom te da nema nikakve potrebe da sudjeluje u službi jesenjih praznika, posebno Dana očišćenja. To bi bila pogubna zabluda, jer proces spasenja za njega ne bi bio kompletiran. Isti slučaj je primjenjiv na nas ukoliko odbijamo istinu o antitipskom Danu pomirenja i STVARNOJ Hristovoj službi u nebeskoj Svetinji ili Istražnom Božjem sudu.

Ali vratimo se onom što je za nas bitno da shvatimo vezano za Zakon i blagodat. Prikazaćemo to i kroz nekoliko ilustracije.

Kroz cijelu Bibliju, kako u starosaveznim tako i novosaveznim spisima provlači se jedan posebno značajan termin.

Kad je Gospod davao Mojsiju upute o izgledu i inventaru zemaljskog svetišta, predmet od najvećeg značaja u Svetinji svakako je bio Kovčeg sa pločama moralnog Zakona. U 2. knjizi Mojsijevoj 25:10-22 nalazi se detaljan opis Kovčega. Obratimo pažnju na 17. 21. i 22. stih:

„Napravi poklopac od čistog zlata, dva i po lakta dug, i lakat i po širok... Postavi poklopac odozgo na kovčeg, a u kovčeg stavi svjedočanstvo koje ću ti dati. Tu ću se sastajati s tobom i odozgo iznad poklopca, između dva heruvima koja su na kovčegu svjedočanstva, govoriću ti sve upute za Izraelove sinove.“

Riječ prevedena kao „poklopac“ u originalu znači „zaklon milosti“ – izraz koji se na mnogo mjesta koristi vezano za obredne žrtvene službe ili sveštenečko posredovanje za grešnika koji se kaje, gdje god se pominje očišćenje ili pomirenje.

Zapazite da je upravo to mjesto gdje je Bog kazao Mojsiju da će se sastajati sa Njim. Drugim riječima, grešnik mora da se nađe pod zaklonom milosti da bi mogao uspostaviti spasonosni

odnos sa Bogom koji je prekinut zbog grijeha. Grijeh je bezakonnje (1. Jovanova 3:4), prestup Zakona i poretka života. I pošto smo svi sagriješili, nama je neophodna Božja priprava spasenja.

Vrlo je važno ne dozvoliti špekulantima da izvlače grijeh izvan ove biblijske definicije, jer ako to uspiju, sledeći korak je pravljenje apstrakcije od grijeha i apstrakcije od Zakona.

Adam i Eva su neposredno po Padu u grijeh uspostavili odnos sa Bogom zasnovan na obećanju o spasenju i Spasitelju kroz žrtvu. Oni su morali da uđu pod zaklon milosti. I to je obrazac koji se ponavlja u bukvalno svakom posredovanju i službi za grijeh pod Starim savezom, uključujući i Hristovu antitipsku službu!

Nije postojalo vrijeme kad se Zakon mogao ukloniti iz Kovčega u zemaljskoj Svetinji da bi „zavladala milost“, kako to popularni jevanđelisti predstavljaju. To nije moglo biti ni u vrijeme prinošenja žrtve ni na Dan očišćenja niti u bilo koje drugo vrijeme. Ali grešnik je **kroz Hrista** tipski i opet kroz Hrista antitipski mogao da se nađe pod zaklonom milosti kako bi za njega spasenje postalo primjenljivo i efektivno.

Postupak je jednostavan i lako razumljiv. Naime, opšta Božja blagodati je raspoloživa svim ljudima, čitavom čovječanstvu, zahvaljujući Božjoj inicijativi kroz proaktivni Plan spasenja. Svi ljudi mogu da budu spaseni ako to hoće (Jovan 3:16; Titu 2:11). Uslov je pozitivan odgovor na Božji poziv ljubavi i milosti (1. Jovanova 4:8-10; Ezekijel 33:11; Zaharija 1:3), te da se pokajemo (promijenimo um, napravimo radikalni zaokret na Njegovu stranu) i obratimo kako bi naši grijesi mogli biti tretirani u službi pomirenja (Rimljanima 2:4; Djela 3:19).

Zaklon spasonosne blagodati je u funkciji od pada u grijeh i ostaće u funkciji do završetka Hristove posredničke službe ili

vremena milosti. Da li ćemo koristiti zaklon blagodati ili ne zavisi isključivo od našeg voljnog izbora. **Kad prihvatimo uslove pod kojima se staje pod zaklon blagodati, to naravno ne znači da je Zakon prestao važiti za nas, već prosto da smo sačuvani od prokletstva (jurisdikcije) Zakona koji traži smrt grešnika.** To znači da smo opravdani vjerom – da smo pomireni sa Bogom – i da se nalazimo na putu spasenja. Nekorištenje spasenosne Božje blagodati istovremeno znači i zloupotrebu opšte blagodati.

Osnovni problemi savremenog čovjeka jesu što neće da zna i ne mari za Boga, što ni izbliza nije svjestan važnosti Biblije – Božje Riječi – i što živi u pogubnoj zabludi da ima život sam od sebe i da je sam „krojač svoje sudbine“. Ljudi, na žalost, nisu svjesni da takvim životima samo zloupotrebjavaju opštu Božju blagodat i ignorišu poziv na spasenje. Oni čak prave ugovor sa smrću (vidi Isaija 28:15-19) i smatraju dobrim željama kad nekom čestitaju rođendan riječima „Sto godina napunio/la“. Ako je smrt konačno ishodište, onda nema bitne razlike koliko godina ćemo napuniti. Život bi u tom slučaju bio kao kazna, a reprodukcija života sadizam, kao što je to kazao nedavno preminuli glumac Nebojša Glogovac u jednom filmskom dijalogu.

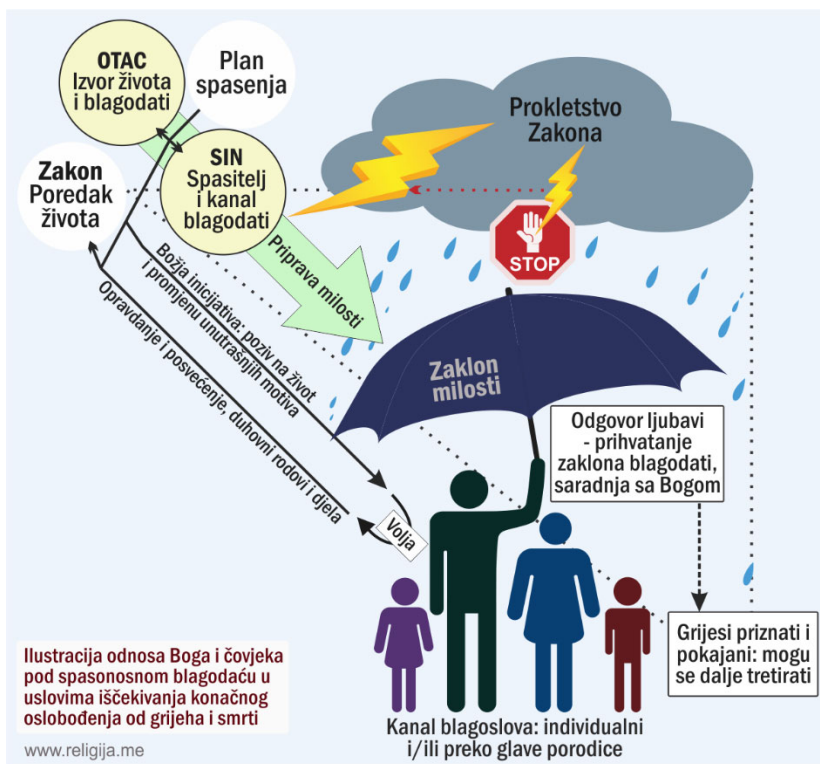
S druge strane, osnovni problemi pseudo vjernika su što neće da prihvate Božju objavu onakvu kakva jeste nego žele svoje „jevanđelje“ koje gravitira u dva glavna smjera: 1) spasenje sopstvenim zaslugama (lažna predstava o Božjem Zakonu), i 2) spasenje u grijesima (lažna predstava o Božjoj blagodati).

Biblija jednostavnim jezikom izlaže dvije mogućnosti:

„A u ovome je to svjedočanstvo: Bog nam je dao vječni život, i taj život je u njegovom Sinu. Ko ima Sina, ima život, a ko nema Sina Božjeg, nema život.“ (1. Jovanova 5:11-12)

Kroz Sina Božjeg možemo da primimo posinjenje tj. usvojenje u nebesku porodicu. Ako to odbijamo, ne postoji alternativa, nema Plana B, koliko god to moglo zvučati isključivo.

Spasonosna blagodat postaje primjenljiva za nas kad prihvatimo kroz vjeru (Rimljanima 5:1,2) Božju pripravu za nas (Efescima 1:5-14). Mi tada stojimo pod zakon milosti. Imajte na umu da je vjera sredstvo za povezivanje sa Bogom. Mi se opravdamo kroz vjeru, a spasenje realizuje naš Spasitelj – Isus Hrist – kroz Božju pripravu i blagodat.

Zaklon milosti (hebr. *kipur*, od *kafar* u množini; eng. *propitiatory shelter* ili *atonement*) je pojam koji u sebi podrazumijeva

kajanje, pomirenje, izmirenje, zadovoljenje, a najprije „zaklon nad“ ili „pokrivalo nad“.

Zaklon milosti možemo figurativno porediti sa kišobranom. Kad, dakle, pristanemo na Božju ponudu spasenja, kad se upoznamo sa Bogom i sarađujemo sa Njim prema uputima Njegove Riječi, tada se nalazimo pod „kišobranom blagodati“. Međutim, Bog nam nikada ne oduzima našu slobodu i mi se u svakom momentu možemo „predomisлити“ i prestati da koristimo taj „kišobran“. Jedna od težih zabluda u koju možemo upasti je da pomislimo kako, što se nas tiče, „kiša“ više nikad ne može pasti, jer smo trajno i bezuslovno zbrinuti. Ovdje pod „kišom“ podrazumijevamo prokletstvo ili osudu Zakona zbog grijeha (vidi Galatima 3:10-13). To što nas je Hrist iskupio od prokletstva Zakona nipošto ne znači da je Zakon prestao da važi. To jednostavno nije nemoguće. Hristovo iskupljenje takođe ne znači da je prestala potreba za daljom borbom protiv grijeha i za kajanje zbog ličnih grijeha. Jutarnja i večernja žrtva prinosile su se u kontinuitetu u zemaljskoj svetinji, uključujući i Dan pomirenja (osim večernje žrtve)! Stoga u Božja Riječ na više mjesta naglašava istrajnost, trpeljivost do kraja, do konačnog oslobođenja. To je veoma teško prihvatiti instant generacijama koje su navikle da sve dobijaju sada i odmah. Stoga su vaspitanje i disciplina u tom aspektu veoma važni.

U Rimljanima 7. glava, apostol Pavle, ekspert za Zakon, objašnjava u jednom poređenju koje se tiče mogućnosti sklapanja drugog braka bez učinjene preljube da mi, da bismo postali Hristovi, moramo umrijeti Zakonu KROZ HRISTA, poistovjetivši se sa Njegovom smrću i životom da bismo imali pravo na blagodat. Jer Zakon očigledno nije taj koji umire niti može da umre.

Zakon je duhovan, pravedan, istinit i dobar, i on nije smetnja, naprotiv Zakon je zaštita poretka, života i odnosa Boga i čovjeka, ali ono što jeste naš realni problem je prokletstvo Zakona zbog grijeha. **Otuda je Zaklon milosti ili Šekina na hebrejskom, ključno mjesto gdje se može spustiti i pokazati Božja slava i gdje možemo dobiti milost, vodstvo i smjernice za Put u život.** Nema druge opcije.

Božji Zakon kao kamen spoticanja

„K Zakonu i svjedočanstvu. Ako li ko ne govori tako, to je zato što nema svjetlosti u njima.“ (Isaija 8:20) Božji narod je upućen na Sveto pismo kao zaštitu protiv uticaja lažnih učitelja i obmanjivačkih sila duhova tame. Sotona primjenjuje sva moguća sredstva da ljude spriječi da steknu znanje iz Biblije, jer njene jasne izjave otkrivaju njegove obmane... Oni koji nastoje da budu poslušni svim Božjim zapovijestima, naići će na protivljenje i ismijevanje. Njihov put će postati vrlo težak. Oni mogu opstati samo u Bogu. Da bi izdržali iskušenja koja su pred njima, oni moraju razumjeti volju Božju onako kako je otkrivena u Njegovoj Riječi. Oni mogu poštovati Boga, samo onda, ako imaju pravilno shvatanje o Njegovom karakteru, vladavini i namjerama, i ako postupaju u skladu sa njima. Niko drugi, osim onih koji su uvježbali um da razumiju biblijske istine, neće moći da izdrži u posljednjem velikom sukobu. Svaka duša će biti dovedena pred probu: hoću li slušati Boga više nego ljude?“¹

Ne postoji ništa izvan Biblije – Božje Riječi – nikakvo vjersko iskustvo izvan razumijevanja, poštovanja i držanja svih

¹ Elen G. Vajt, „Velika borba“, poglavlje 32, Sveto Pismo je zaštita (1884).

Božjih uputstava, koje može biti relevantnije od navedenog i koje vjernika može sačuvati do Hristovog drugog dolaska, uključujući i najveća iskušenja i najveći stepen obmane.

Ova istina se Biblijom može potvrditi odmah na vrlo jednostavan način. U Otkrivenju 14. glava date su poruke trojice anđela za posledak vremena, nakon čega slijedi drugi Hristov dolazak. Završnica tih poruka glasi: „Ovdje je istrajnost svetih, koji drže uputstva Božja i vjeru Isusovu.“ (12. stih) Podsjetimo se da je knjiga Otkrivenje data kao otkrivenje Isusa Hrista (vidi: Otk. 1:1). Sam Isus potvrdio je ulogu Zakona o svom Drugom dolasku: „Mnogi će mi onoga dana reći: ‘Gospode, Gospode, zar nismo prorokovali u tvoje ime? Zar nismo istjerivali demone u tvoje ime? I zar nismo u tvoje ime činili mnoga čuda?’ Tada ću im otvoreno objaviti: ‘Nikad vas nisam poznao. Odlazite od mene, vi koji činite bezakonje!’“ „Srećni su oni koji tvore uputstva Njegova, da bi imali pravo na drvo života, i da uđu na kapije u grad. Napolju ostaju psi, vračari, bludnici, ubice, idolopoklonici i svako ko voli laž i njome se služi.“ (Otkrivenje 22:14-15) Zakon sankcioniše bezakonje kao akt, čin. Ovo je vrlo važno uočiti, jer postoje razna pogubna učenja koja pokušavaju prikazati grijeh na drugi, apstraktan način. Kao što vidimo, prema Bibliji, ne postoji vjera koja je prihvatljiva Bogu bez držanja Božjih uputstava („zapovijesti“ u starim prevodima). Naravno, ova konstatacija se može uvijek iznova dokazivati kroz kompletnu Bibliju, Plan spasenja, tipologiju...

Danas ogromna većina hrišćanskog svijeta ima potpuno drugačiji stav: oni osporavaju važnost i vječnost Božjeg zakona, a svoja različita subjektivna duhovna iskustva i zamisli proglašavaju relevantnim za vjerski život. Slične stavove dijele kako velike crkve tako i različite sekte. Za njih, ako je i postojao Zakon, važio je, kako tvrde, od Mojsija do Isusa Hrista. Tada je, po

njima, preinačen po moći datoj crkvi, zamijenjen „zakonom ljubavi“ ili blagodaću ili vjerom ili životom po duhu ili novorođenim životom u Hristu, drugom Adamu, što je, kažu, jedinstvena privilegija koju nisu imali ljudi pod Starim savezom – sve zavistno od maštovitosti i sposobnosti izvrtanja i negiranja Biblije.

Da pogledamo sada na jednom primjeru šta o Božjem Zakonu misle okultisti i mistici. U pitanju su apokrifni spisi pod nazivom „Parabole Isusa iz Nazareta“, na aramejskom, koji navodno datiraju iz 1. vijeka i koji su (opet navodno) pronađeni kod nestorijanskih sveštenika.

„17. I Isus sam sjede u sredinu između njih i reče: ‘Zaista vam kažem: niko ne može biti srećan osim onog koji čini po zakonu.’

18. I ostali odgovoriše: ‘Mi svi izvršavamo zakone Mojsija, našeg zakonodavca, baš onako kako je napisano u svetim spisima.’

19. A Isus odgovori: ‘*Ne tražite zakon u vašim spisima, jer zakon je Život, dok su spisi mrtvi.* Zaista vam kažem: Mojsije nije primio svoje zakone od Boga napisane, već ih je primio kroz živu riječ. *Zakon je živa riječ živog Boga živim prorocima za žive ljude. U svemu što je život zakon je zapisan.* Naći ćete ga u travi, u drvetu, u rijeci, u planini, u pticama nebeskim, u ribama morskim, ali tražite ga prvenstveno u vama samima. Jer zaista vam kažem: sve žive stvari su bliže Bogu nego spisi koji su bez života. Bog je tako sazdao život i sve žive stvari, da one mogu, preko vječno žive riječi, poučavati čovjeka zakonima istinitog Boga. Bog nije napisao zakone na stranama knjiga, već u vašem srcu i vašem duhu. Oni su u vašem duhu, vašoj krvi, vašim kostima, vašem tijelu, vašoj utrobi, vašem vidu, vašem sluhu i u svakom i najmanjem dijelu vašeg tijela. Oni su prisutni i u vazduhu, u vodi, u zemlji, u bilju, u sunčevim zracima, u dubinama

i u visinama. Svi vam oni govore kako da razumijete jezik i volju Boga živoga. Ali vi zatvarate svoje oči tako da ne možete vidjeti, i zatvarate uši da ne možete čuti. Zaista vam kažem: spisi su djela čovječija, ali život i sva njegova mnoštva su djelo našega Boga. *Zbog čega ne slušate riječi Boga koje su zapisane u Njegovim djelima? I zbog čega studirate mrtve spise koji su djelo ruku čovječijih?*“ (Parabole Isusa iz Nazareta, stihovi 17-19)

Ovaj „Isus“ je naravno neki okultista „duhovnik“, čiji su stavovi pripisani riječima našeg Spasitelja. Zakon koji se ovdje ističe može se drugačije nazvati „prirodni zakon“ za koji su ovi mistici tvrdili da se živi u duhu i srcu. Nevjerovatno je koliko se ovo poklapa sa stavovima popularnih „duhovnika“ i „jevanđelista ljubavi“.

Od crkvi, preko sekti do okultista, zajednički imenitelj je negiranje važnosti Božjeg Zakona. U svim slučajevima čovjek odlučuje da odbaci Zakon pod nekim izgovorom. Odsustvo zdrave logike i rezona po pravilu se nadomješta pozivanjem na uzvišenije duhovno ili vjersko iskustvo i spoznaju. Ali upravo zbog jasnoće i jednostavnosti Zakona datog ljudima niko neće imati izgovora. Bog nigdje u svojoj Riječi ne obećava nikakva „uzvišena iskustva“, već naprotiv ukazuje na patnju koju će Njegov narod podnositi na svijetu, sve do konačnog ispunjenja obećanja o spasenju.

Upravo zbog problema naše pale prirode, mi smo duboko svjesni svoje nedostojnosti pred Bogom, i to je nešto što se ne smije kamuflirati vjerskim tripovima o „sigurnosti spasenja“, odbacivanjem Zakona i sl. Spaseni će, prema Bibliji, biti iznenađeni i radosni što su udostojeni vječnog života. Na primjer, iz jedne od najupečatljivijih vizija o uskrsenju, zapisane u knjizi proroka Ezekijela 37:1-14, možemo mnogo naučiti. Na Gospod-

nje pitanje da li mogu suve kosti prikazane u viziji oživjeti, prorok skromno odgovara da to samo Bog zna (stihovi 2-3). U daljem tekstu uskrsnuće je prikazano kao usporeni snimak, korak po korak. U 5. stihu Gospod kaže „unijeću u vas duh pa ćete oživjeti“ i „dodijeliću vam duh“ u 6. stihu. Primamo, dakle, nešto što nemamo, duh u kojem je sila života. Ali posebno je zanimljiv kraj 6. stiha: „Tada ćete znati da sam ja Gospod.“ Tada ćemo to zaista znati u punom smislu te riječi, ne prije. U nastavku prorok opisuje sam proces uskrsenja. Mi ćemo, međutim, obratiti posebnu pažnju na poentu: „Onda mi je rekao: Sine čovečiji, ove kosti predstavljaju cio Izraelov dom. Oni govore: Kostu su nam se osušile, propala nam je nada. Od svih smo odvojeni, ostali smo sami. Zato prorokuj i reci im: Ovako kaže Gospod: Otvoriću vaše grobove i izvešću vas iz vaših grobova, narode moj, i dovešću vas u izraelsku zemlju. Tada ćete znati da sam ja Gospod, kad otvorim vaše grobove i kad vas izvedem iz vaših grobova, narode moj. Dodijeliću u vas svoj Duh, pa ćete oživjeti, i naseliću vas u vašu zemlju. Tada ćete znati da sam ja, Gospod, tako rekao i tako učinio, govori Gospod.“ (stihovi 11-14)

Zaključićemo ovo razmišljanje o Zakonu i posledicama njegovog odbacivanja citatima iz Biblije:

„Krotke će uputiti da žive po zakonu njegovom, učiće krotke putu svome. Sve su staze Gospodnje ljubav i istina, za one koji se drže saveza njegovog i svjedočanstava njegovih.“ (Psalam 25:9-10)

„Gospode, nemoj mi uskratiti samilost svoju. Ljubav tvoja i istina tvoja neka me uvijek čuvaju. Jer su me opkolile nevolje mnoge, izbrojati se one ne mogu. Stiglo me je prestupa mojih toliko da gledati ne mogu, više ih je nego vlasi na glavi mojoj. I srce je moje klonulo.“ (Psalam 39:11-12)

„Pravednost je tvoja pravednost vječna, i zakon je tvoj istina... Ti si blizu, Gospode, i sva su uputstva tvoja istina.“
(Psalam 119:142, 151)

Govori li Kološanima 2:16 da je ukinut Božji Zakon?

Razočaravajuće je što ovaj stih ubrzano postaje jedan od najzloupotrebljenih pasusa u Riječi Božjoj. Odavno je postao jedan od omiljenih pasusa za izvođenje teze da su četvrti uput ili deset Božjih uputa ukinuti. Ali stvar se tu ne zaustavlja. Ako naš protivnik može da unese dovoljno zabune, onda i dalje uspijeva jer hrišćani dolaze do faze u kojoj ne znaju u šta da vjeruju i tako istina ostaje neuhvatljiva. Nažalost, zloupotrebljava se čak i od onih koji znaju da je Dekalog vječan, ali ova prevarena grupa manipuliše značenjem riječi u Kološanima 2:16 kako bi insistirala na tome da Pavle kaže da hrišćani još uvijek treba da svetkuju sve svete dane kao što je npr. Pasha itd. koji su prikovani na krst. Evo spornog pasusa.

„I izbrisao pisani dokument koji je svojim odredbama bio protiv nas, koji nam se protivio, uklonivši ga s puta i pribivši ga na krst. Svukao je vrhovne vlasti i sile, javno ih pokazavši, trijumfujući nad njima na njemu [krstu]. Zato neka vas niko ne osuđuje zbog jela i pića, bilo kao dio praznika ili mladina ili šabata, jer je to sjenka onoga što predstoji, tijela Hristova.“ (Kološanima 2:14-17)

Navešćemo četiri najčešća nesporazuma, koja plasiraju oni što ne traže istinu, već umjesto toga traže laganu, udobnu religiju koja im omogućava da žive kako god žele i da imaju sigurnost u

spasenje. Zaista ne postoji prava religija koja to može učiniti, i nažalost, Matej 7:21-23 opisuje potencijalni ishod za one koji izaberu taj put. Oni kažu:

1) Kološanima 2:14-16 ukida svih deset uputa.

2) Stih 16 ukida samo četvrti uput (omiljena zabluda među mnogima).

3) Stih 16 ukida propis za hranu koju je Bog proglasio nečistom.

4) Kološanima 2:14-17 kaže se da moramo držati uredbe kao žrtveni dio Mojsijevog zakona, kao što su Pasha i svi drugi sveti dani (obredni zakon).

Slijedi lista najčešćih razloga zašto se gornja četiri nesporazuma opravdavaju.

1) Riječ „uredbe“ u stihu 14 znači Deset uputa.

2) Izraz „brisanje pisanog dokumenta“ u stihu 14 znači Deset uputa jer je Dekalog napisan Božjim prstom.

3) Izraz „šabati“ (množina) u stihu 16 odnosi se na četvrti uput – subotu.

4) Neki kažu da izraz „šabati“ nije množina jer je Biblija KJV prevela druge stihove u jednini gdje grčki Novi savez pokazuje deklinaciju za subotu, te stoga šabati moraju biti u jednini, tj. „šabat“.

5) Nečista hrana je ukinuta u ovom odlomku jer moderni prevodi Biblije kažu: „Ne dozvoli nikome da te osuđuje u onome što jedeš ili piješ.“

6) Riječ „šabat“ u stihu 16 je ceremonijalna subota, i subota iz četvrtog uputa jer je riječ koja se koristi u oba slučaja u Novom zavjetu „sabaton“.

7) Što se tiče onih koji insistiraju na tome da Pavle kaže da se praznici ipak moraju držati, rečeno je da SVI komentari koji kažu da se 16. stih odnosi samo na ceremonijalne subote i da su

pribijeni na krst, pripadaju komentarima adventista.

Koje je pravo značenje Kološanima 2:16?

Dakle, šta zapravo znači cijeli odlomak iz Kološanima 2:14-17? Jednu po jednu ćemo pokriti sve gore navedene jeresi, ali prvo hajde da uradimo neke temeljne radove. Šta je Dekalog i šta je činjeno da se izvrši pomirenje za grijeh prije nego što je Hrist umro na krstu?

Biblija govori o dva zakona oko kojih postoji mnogo zabune, ali to ne mora biti tako, jer kad shvatimo svrhu ovih zakona sve postaje vrlo jasno. Zakon broj 1 naziva se „Deset Uputa (tradicionalno „zapovijesti“) ili dvije ploče svjedočanstva, „moralni zakon“ i „dekalog“. Zakon broj 2 naziva se „Mojsijev zakon“, „Knjiga Zakona“ ili „Knjiga Saveza“, „Uredbe“ i (u teologiji) „Ceremonijalni zakon.“ Ako bi Izraelac zgriješio, tada je morao da donese svoj prinos u skladu sa Zakonom broj 2 da bi dobio oprost. Ovo je odnos između ova dva zakona. Zakon broj 1 definiše grijeh, jer je grijeh kršenje zakona (1. Jovanova 3:4), a zakon broj 2 definiše žrtve, obredni zakon koji je bio lijek za grijeh, tačnije ilustracija velikog budućeg antitipa u Hristovoj službi pomirenja.

Dakle, jednostavno rečeno, kada bi Izraelac zgriješio i prekršio zakon, da bi izvršio iskupljenje za svoj grijeh, morao je da ispoštuje zakon broj 2. Ovaj obredni zakon se lako identifikuje u Bibliji jer govori o obrezivanju (religiozni jevrejski obred), žrtvovanju, prinosima, očišćenju, praznicima i drugim obredima koji su bili povezani sa jevrejskim svetištem. Dakle, evo dva vrlo različita zakona. Naš Gospod i Spasitelj, Isus Hrist je trajno zauzeo mjesto Zakona broj 2 kada je povikao „Svršeno je“ i pognuo glavu i umro. Kada je ta nevidljiva ruka poderala hramsku zavjesu od vrha do dna (Matej 27:51), to je značilo da je obredni

zakon jednom za svagda trajno prikovan na krst.

Dakle, šta je grijeh i zašto je Isus umro na krstu za nas? Ako bih počinio preljubu, da li bi to bio grijeh? Naravno! Šta je sa ubistvom ili krađom? Da li bi to bio grijeh? Šta kažete na obožavanje idola ili uzimanje Gospodnjeg imena uzalud? To bi naravno sve bili grijesi i zbog tog grijeha je Isus umro na krstu za nas. Pošto smo već identifikovali šta je grijeh, hajde da vidimo da li se Biblija slaže sa nama.

„Ko god čini grijeh, on prestupa zakon, jer grijeh je prestup zakona.“ (1. Jovanova 3:4)

„Jer Zakon donosi gnjev, a gdje nema zakona, nema ni prestupa.“ (Rimljanima 4:15)

Rimljanima 4:15 potvrđuje 1. Jovanovu 3:4 i pokazuje da ako nema zakona onda ne bi bilo ni kršenja zakona, što je grijeh. Dakle, ako imamo grijeh, onda imamo zakon. Ako nema grijeha, onda nema ni zakona. Ne postoji ništa jednostavnije od toga. Nije drugačije ni sekularno društvo. Kad ne bi bilo zakona, onda bi ljudi mogli da ubijaju, krađu i rade šta god hoće jer zakona ne bi bilo i tako ne bi bilo kršenja ljudskih zakona i društvo bi bilo užasno, strašno i haotično i svako bi se morao boriti za svoj život. Danas imamo ubistva, samoubistva, silovanja, preljube, blud, krađe, pljačke, idolopoklonstvo, pornografiju, zlostavljanje djece i vršnjake koji pucaju na drugove iz razreda. Možete razumjeti one koji pripadaju ovom svijetu koji ne žele da slijede bilo koji zakon, ali kakvu to poruku šalje sekularnom društvu kada hrišćani počnu učiti da se ovih deset velikih zakona ljubavi, deset moralnih uputa ukida? Je li neko od nas bez grijeha? Postojao je naravno samo JEDAN koji je bio savršen i bez grijeha.

„Jer svi su sagriješili i lišeni su Božje slave.“ (Rimljanima 3:23)

„Ako kažemo da nemamo grijeha, sami sebe zavaravamo i istina nije u nama.“ (1. Jovanova 1:8)

Koje su posledice grijeha u Bibliji? Rimljanima 6:23: „Jer plata za grijeh je smrt, a Božji dar je vječni život kroz Hrista Isusa, našeg Gospoda.“ Međutim, 1. Jovanova 1:9 kaže: „Ako priznamo svoje grijehе, vjeran je i pravedan da nam oprostи grijehе i očisti nas od svake nepravедnosti.“

Dakle, da li je Isus umro da nas iskupi od posledica grijeha i posrednički preuzme naš grijeh, ili da bismo mogli nastaviti živjeti u grijehu? Sledeći odlomak je najlakši i najjasniji način da se odgovori na ovo pitanje.

Jevrejima 10:26-29: „Jer ako namjerno grijеšimo nakon što smo primili spoznaju istine, ne preostaje više žrtve za grijehе... Ko odbaci Mojsijev zakon, umire bez milosti, na osnovu izjave dvojice ili trojice svjedoka. Šta mislite koliko će težu kaznu zaslužiti onaj ko pogazi Sina Božjeg i smatra krv saveza kojom je posvećen nesvetom i vrijeđa Duh blagodatі?“

Pošto je grijeh kršenje zakona i Jevrejima 10:26 kaže da NEMA ŽRTVE koja će pokritи namjerni grijeh, onda postaje savršeno jasno da Isus nije umro da bismo mi mogli da nastavimo da živimo u grijehu. Rečeno nam je da nastaviti u grijehu (kršiti Božje upute) znači gaziti Sina Božjeg pod nogama. Da li neko želi da gazi Isusa u znak zahvalnosti za Njegovu žrtvu i ljubav? Takođe smo obaviješteni da to takođe znači smatrati krv Novog saveza NESVETOM uprkos tome što smo pod Božjom milošću. Pošto smo pokrili osnove, pogledajmo najčešće izgovore koji se koriste u Kološanima 2:14-17.

Objašnjenje broj 1

Objašnjenje broj 1 bilo je da su uredbe Deset uputa. Teško

da se može doći do ovog zaključka a da to nije namjerno dovođenje u zabludu. Pogledajmo značenje grčke riječi za „uredbe“ korištene u 14. stihu, kao i za grčke riječi za „zakon“ i „uputi“.

Kološanima 2:14: „I izbrisao pisani dokument koji je svojim odredbama bio protiv nas.“

Strongova definicija: G1378 dogma.

Od osnove G1380; zakon (građanski, ceremonijalni ili vjerski): - uredba, vjerski obred.

Strongov rječnik navodi da to može biti vrsta zakona, ali kakva? Da li piše da je to zakon deset uputa ili Božji zakon? Ne. Kaže se da to može biti „građanski zakon“, „ceremonijalni zakon“ ili „vjerski zakon“, dekret ili uredba.

Kada se prouči kontekst ovog odlomka, postaje jasno da su „uredbe“ koje su takođe poznate kao ceremonijalni zakon (frazu koju koriste mnogi poznati teolozi, ali se ne pojavljuje u svetim pismima) žrtveni dio „Mojsijevog Zakona“.

Radi veće jasnoće, koja je osnovna definicija iz Tejerovog rječnika?

Tejerova definicija: G1378 dogma

1) Doktrina, dekret, vjerska uredba

2) Pravila i zahtjevi Mojsijevog zakona; nose nagovještaj strogosti i prijetnju sudom.

3) Neke uredbe apostola vezano za ispravno življenje.

Kao što bi se očekivalo, Tejerov rječnik podržava Strongov rječnik, ali takođe daje dodatnu jasnoću navodeći direktno „Mojsijev zakon“, iako samo njegov žrtveni dio. Dakle, kako ljudi dobijaju Deset Uputa iz grčke riječi „dogma“? Očigledno ne možete. To je samo jedna od mnogih laži od strane neprijatelja kako bi se hrišćani uvjerali da više ne moraju biti poslušni Bogu u ljubavi ili jedan od mnogih izgovora onih koji jednostavno ne žele istinu. Ovo nije ljubav prema Bogu svim srcem,

snagom i dušom i može se završiti samo jednim zaključkom, i niko ne treba da želi da ide tim putem.

Pogledajmo koje bi grčke riječi bile upotrijebljene da bi se pominjali Deset uputa iako bi kontekst odlomka i dalje bio potpuno netačan. Grčka riječ za „uputi“ koja se dosledno koristi u cijelom Novom savezu je „entole“.

Sledeći stih je prije krsta gdje su i deset uputa i žrtveni obredi još uvijek bili relevantni. Ovdje nalazimo upotrebu riječi „entole“ koja se odnosi na moralni Zakon i riječi „uredbe“ koja se odnosi na jevrejski žrtveni sistem. Da li su „uputi“ i „uredbe“ ista stvar? Sada bi trebalo početi da postaje jasno da oni to definitivno nisu.

„Oboje su bili pravedni pred Bogom jer su živjeli besprekorno po svim Gospodnjim *uputstvima* i *uredbama*.“ (Luka 1:6)

Ispod još nekoliko primjera stihova koji koriste grčku riječ „entole“.

„Zatim su se vratile i pripremile mirise i ulja. A u Subotu su zaista mirovale, prema propisu.“ (Luka 23:56)

„Ako me volite, držite moja uputstva.“ (Jovan 14:15)

„Jer uputstva iz Zakona: ‘Ne učini preljubu’, ‘Ne počinij zločin ubistva’, ‘Ne ukradi’, ‘Ne svjedoči lažno’, ‘Ne poželi’, i ako ima još koji uput, sažeta su u ovim riječima: ‘Voli svog bližnjeg kao samog sebe.’“ (Rimljanima 13:9)

„Obrezanje ne znači ništa, i neobrezanje ne znači ništa, već držanje Božjih uputstava.“ (1. Korinćanima 7:19)

„Ako držimo njegova uputstva, po tome znamo da ga poznajemo. Onaj ko kaže: ‘Ja ga poznajem’, a ne drži njegova uputstva, lažljivac je i istina nije u njemu.“ (1. Jovanova 2:3-4)

„Po ovome znamo da volimo Božju djecu: po tome što volimo Boga i vršimo uputstva njegova. Jer ovo je ljubav prema Bogu: da držimo njegova uputstva, a njegova uputstva nisu

teška.“ (1. Jovanova 5:2-3)

„Tada se aždaja razgnjevila na ženu i otišla da ratuje s ostatkom njenog sjemena, sa onima koji drže uputstva Božja i imaju svjedočanstvo Isusa Hrista.“ (Otkrivenje 12:17)

„Ovdje je istrajnost svetih, koji drže uputstva Božja i vjeru Isusovu.“ (Otkrivenje 14:12)

„Srećni su oni koji tvore uputstva Njegova, da bi imali pravo na drvo života, i da uđu na kapije u grad.“ (Otkrivenje 22:14)

Zašto Pavle nije upotrijebio ovu grčku riječ ako je mislio na Dekalog? Jer Pavle govori o uredbama ceremonijalnog zakona, što ćemo takođe uskoro vidjeti iz konteksta odlomka.

Druga riječ koja bi se mogla upotrijebiti da se Pavle pozivao na Moralni zakon bila bi zapravo korišćenje riječi „Zakon“. U više od 99% upotrebe riječi „Zakon“ u Novom savezu, riječ „zakon“ se odnosi ili na „Mojsijev zakon“ ili na „Božji zakon“ koji je deset uputa. (Naravno termin „Mojsijev zakon“ ne podrazumijeva da je sam Mojsije autor tog zakona, već je instrukcije za sistematizaciju žrtava, prinosa i praznika primio od Boga.) Grčka riječ za „zakon“ je „nomos“.

Pa opet, zašto Pavle nije upotrijebio riječ „nomos“ ako je mislio na Dekalog ili, u tom slučaju, cijeli „Mojsijev zakon?“ Pavle nije koristio ni riječ „nomos“ jer misli SAMO na žrtveni dio „Mojsijevog zakona“ koji se naziva obredni zakon ili da upotrijebimo biblijski izraz, „uredbe“.

Argument da se grčka riječ „dogma“, koja je najtačnije prevedena kao uredbe, odnosi na deset uputa je potpuno neznanje ili apsolutno žalosni pokušaj onih koji ne žele da priznaju Božje instrukcije. Sotona je uvijek zauzet traženjem bilo koga s kim može manipulirati u širenju lažne doktrine kako bi što više ljudi zadržao za sebe. Nažalost, nije imao problema da pronađe mnogo ljudi u poslednjih nekoliko decenija i količina jeretičkog

učenja je u brzom porastu kako se približavamo poslednjim danima Zemlje. To je nešto što, naravno, treba očekivati.

Objašnjenje broj 2

Izraz „brisanje dokumenta“ u Kološanima 2:14 znači Deset uputa jer je Dekalog napisan Božjim prstom.

Kako Bog mora da tuguje kada čuje razloge poput ovog da bi se izbjegla poslušnost s ljubavlju prema Njemu. Naredbe koje su bile dio „Mojsijevog zakona“ bile su pisane rukom, dok je deset uputa napisano Božjim prstom. Da li je Bog ikada napisao neke uredbe svojom rukom? U stvari NIJE. Polako će postajati sve jasnije i jasnije da ovaj odlomak jeste i može se odnositi samo na žrtveni dio „Mojsijevog zakona“, koji je napisan Mojsijevom rukom. Dakle, da li je sledeće pisanje rukom ili prstom Božjim?

„Kad je Bog završio razgovor s Mojsijem na gori Sinaj, dao mu je dvije ploče Svjedočanstva, kamene ploče **ispisane Božjim prstom.**“ (Izlazak 31:18)

Sada imajte na umu u sledećem stihu da su „uredbe“ bile od „Mojsijeve ruke“ i da su „uredbe“ ODVOJENE od „cijelog zakona“ i „statuta“. Deset Uputa su zaista odvojene od „uredbi“, što je takođe dobro pokazano u Luki 1:6, stihu koji smo već citirali.

„I neću dati da se noga Izraelovih sinova pomjeri sa zemlje koju sam odredio njihovim praočevima, samo ako budu pazili da postupaju po svemu onome što sam ih podučio po cijelom **zakonu, odredbama i propisima** koje sam dao preko Mojsija.“ (2. Dnevnika 33:8)

Objašnjenje ili razlog broj 3

Izraz „šabati“ (množina) u Kološanima 2:16 odnosi se na

četvrti uput o suboti.

Ovo nazivamo objašnjenjem ili razlogom jer mnogi to opravdano pogrešno razumiju. Riječ „subote“ ili izraz „subotni dani“ je ispravan prevod jer je grčki ovdje u množini zato što su to bile ceremonijalne subote koje su bile dio uredbi. Sada je vrijeme da se uspostavi jasnije značenje cijelog ovog odlomka da bismo ovo razumjeli. Sjećate li se od ranije da je zakon o žrtvama, koji se nazivao i „uredbe“ bio da se izvrši pomirenje za grijeh? Ako sada pažljivo pogledamo kontekst Kološanima 2:14, primijet ćemo da Pavle kaže da su ove uredbe bile „protiv nas“ i „protivile nam se“. Zašto?

„I izbrisao pisani dokument koji je svojim odredbama bio **protiv nas, koji nam se protivio**, uklonivši ga s puta i pribivši ga na krst.“ (Kološanima 2:14)

Ovdje Pavle vrlo snažno gura poentu da su ove uredbe bile ropstvo, ali što je još važnije, Pavle kaže da su uklonjene s puta i prikovane na krst. Da bismo utvrdili šta je prikovano na krst, sve što treba da uradimo je da se zapitamo za šta je Isus Hrist umro na krstu. Pribijen je na krst da nas otkupi od posledica našeg grijeha. I šta se praktikovalo da se izvrši pomirenje za naš grijeh prije krsta? Žrtveni sistem! To su bile uredbe koje su bile prikovane na krst kad je Isus okončao čitav žrtveni sistem postavši ta JEDNA i konačna savršena žrtva, što je takođe označeno nevidljivom rukom koja je rascijepila hramsku zavjesu od vrha do dna.

„Tada se zavjesa u Hramu rascijepi nadvoje, od vrha do dna.“ (Matej 27:51)

Ovaj odlomak i njegov kontekst su zaista vrlo jednostavni, ali pogledajmo jedan odlomak u Starom savezu radi još veće jasnoće. Primijetićete da se govori o nekim stvarima što su „uredbe“ podrazumijevale, a to je da se izvrši pomirenje za grijeh,

što uključuje i praznike kao što je Pasha. Posebno obratite pažnju na stih 17 koji je savršena paralela s Kološanima 2:16. Dakle, o čemu se govori u ovom odlomku?

„Ovo je prilog koji ćete prinostiti: šestinu efe od svakog gomera pšenice i šestinu efe od svakog gomera ječma. A za ulje, ovo je uredba: bat je mjera za ulje. Bat je desetina kora. Deset bati jeste jedan gomer, jer deset bati iznosi jedan gomer. Prinesite jednu ovcu iz stada, jednu na svakih dvjesto iz izraelskog stada. Sve te žrtve biće za prinos od žita, za žrtvu paljenicu i za žrtve pomirnice, da se **izvrši obred pomirenja za njih**’, govori Gospod. ‘Sav narod biće dužan da daje taj prilog Izraelovom knezu. Knez je dužan da **na praznike, na mladine i na Šabate**, na sve svečanosti Izraelovog doma, daje žrtvu paljenicu, **prinos od žita i žrtvu ljevanicu**. Njegova je dužnost da donosi žrtvu za grijeh, prinos od žita, žrtvu paljenicu i žrtve pomirnice, da bi se izvršio obred pomirenja za Izraelov dom.’ Ovako kaže Gospod: ‘Prvog mjeseca, prvog dana u mjesecu, uzmi iz stada jednog junca bez mane i očisti svetište od grijeha. Sveštenik neka uzme krv od žrtve za grijeh i neka njome namaže dovratke Doma i četiri ugla pojasa na kom stoji oltar i dovratke vrata unutrašnjeg dvorišta. Tako čini i sedmog dana u mjesecu za svakog ko je pogriješio nenamjerno ili u neznanju. Izvršite obred očišćenja za Dom. Prvog mjeseca, četrnaestog dana u mjesecu, slavite **Pashu**. Neka se za praznik sedam dana jedu **beskvasni hljebovi**. Tog dana neka knez donese junca za žrtvu za grijeh za sebe i za sav narod. Sedam dana praznika neka prinosi sedam junaca i sedam ovnova bez mane kao žrtvu paljenicu Gospodu. To neka čini svaki dan tih sedam dana. Neka svaki dan donosi i jarca kao **žrtvu za grijeh**. Kao prinos od žita neka donese efu za svakog junca i efu za svakog ovna, a ulja neka donese po in na svaku efu. Sedmog mjeseca, petnaestog dana u mjesecu, na praznik,

neka donese isti takav prinos, i tako neka čini sedam dana. Neka donese isti prinos za žrtvu za grijeh, za žrtvu paljenicu, za prinos od žita i od ulja.” (Ezekiel 45:13-25)

„Uredbe“ su bile ono što se prakticalovalo kako bi se došlo do pomirenja za grijeh ljudi. To je uključivalo prinose u hrani i piću, praznike svetih dana i mladine (mlade mjesece) i različite ceremonijalne subote, kao što su Pasha i Dan pomirenja (Jom Kipur), na primjer, koji su svi bili godišnji obredni šabati.

Većina modernih prevoda Biblije pogrešno je prevela obredne prinose od jela i pića tako da se stiče dojam da se odnosi na „ono što jedete ili pijete“ tj. nečistoj hrani. Ovo je netačno jer nečista hrana ni na koji način nije dio „uredbi“ žrtvenog sistema. Ne samo da su ovo pogrešno preveli, nego da su prevodioci stali i razmislili o tome, shvatili bi da ne postoji nešto što je nečisto piće. Nečista pića se ne nalaze nigdje u Riječi Božjoj jer ne postoje. Stoga je nemoguće da se ovdje spominju nečista pića jer to ne postoji, a nečista hrana nije dio uredbi i stoga se ni najmanje ne uklapa u kontekst. S druge strane, prinosi od jela i pića savršeno se uklapaju u kontekst i dio su uredbi kao što smo takođe vidjeli u Ezekielu 45:17.

Originalni grčki tekst često ima izostavljene riječi u kojima prevodioci moraju razabrati koja riječ nedostaje i dodati je. Kada prevodioci Biblije KJV i NKJV dodaju riječ, ona se označi kurzivom da pokaže da nije postojala u izvornom grčkom tekstu. Prevodioci Biblije KJV uradili su dosta dobar posao u prevođenju ovog konkretnog odlomka, ali u Kološanima 2:16 ni oni nisu shvatili da nedostaje riječ „prinosi“ i tako smo završili sa idejom da je Isus na krstu očistio sva „jela i pića“ umjesto povezivanja „jela i pića, bilo kao dio praznika ili mladina ili šabata“, kako je to precizno postavljeno u Bibliji Novi revidirani prevod.

Treba znati da je KJV rađen tendenciozno u skladu sa eklesiologijom Anglikanske crkve, a gotovo sve crkve uče da je Isus „očistio svu hranu“.

Dakle, ovo se odnosi na uredbe koje su trebale izvršiti pomirenje za grijeh, što je upravo ono što je Isus doveo do kraja kada je umro na krstu. Isus je postao naše Pashalno Jagnje i čak je umro na Pashu u isto vrijeme kada je pashalno jagnje trebalo biti žrtvovano u hramu. To je ono što je poznato kao tip i antitip. Za svaki praznik postoji antitip. Da bi se u potpunosti shvatila svrha ceremonijalnih uredbi, mora se razumjeti princip tipa i antitipa. Redosled dana koji se držali kao praznici, kao što je prikazano u Svetom pismu, je „tip“. Ovaj slijed dana je simbolika onoga što je trebalo doći u budućnosti i za njihovo ispunjenje, i to je „antitip“. Tip i antitip MORAJU se precizno podudarati. Praznik sedmica je, na primjer, tip, a Pedesetnica je antitip i njegovo ispunjenje. To je ono što se misli pod sjenama u 17. stihu.

„Jer je to sjenka onoga što predstoji, tijela Hristova.“ (Kološanima 2:17)

Svi različiti praznici obrednih uredbi bili su „sjena“ nečega što će doći. Čega su oni bili sjenka? Pasha je bila tip i sjena smrti Isusa na krstu koji je postao naše pashalno Jagnje. Kada je Isus razapet, ispunila se Pasha u antitipu i sjena je nestala, odnosno bila je prikovana na krst i završila zauvijek. Levitski zakonik 23:5 kaže: „Četnaestog dana prvog mjeseca uveče je GOSPODNJA Pasha.“ A praznik dan poslije bio je sjena vremena koje je Isus proveo u grobu. Levitski zakonik 23:6: „Petnaestog dana tog mjeseca Praznik je beskvasnih hljebova u čast Gospodu. Sedam dana jedite beskvasne hljebove.“ Praznik sedmica, koji se dogodio pedeset dana nakon Pashe, bio je sjena Pedesetnice,

koja je naravno bila pedeset dana nakon što je Isus razapet. Levitski zakonik 23:15-16: „Od tog dana posle Subote, od dana kada donesete snop za obrtani prinos, izbrojte sedam subota. Neka bude sedam punih sedmica. Treba da brojite do dana posle sedme Subote, pedeset dana, i prinesite Gospodu novi prinos od žita.“ Četvrti Uput, s druge strane, Subota, nije i ne može biti tip ničega jer je ustanovljena prije pada, pa nema sjenu i vječna je kao i svih deset uputa.

Imajte na umu da je riječ „praznik“ u Kološanima 2:16 ista kao u Starom savezu.

U obredima je bilo sedam ceremonijalnih subota, kao što je Pasha, koju biste ranije poštovali u Ezekielu 45:21. Donja tabela daje pregled različitih praznika koji su bili dio uredbi, što se naziva i obredni zakon. Izraz „ceremonijalni zakon“ se ne pojavljuje u Svetom pismu, ali ga koriste mnogi poznati teolozi i biblijski komentari jer je to zakon koji uključuje različite ceremonije. Ovaj zakon je napisao Mojsije u knjizi (otuda dva njegova imena, Knjiga zakona i Mojsijev zakon) i primijetite da je ovaj zakon imao nekoliko ceremonijalnih subota koje se tako često miješaju sa četvrtim uputom (ispisanim u kamenu od Boga) iz Dekaloga koji je subota Gospodnja i vječna je za svakoga kao i ostalih devet uputa.

„Svaki dan je prinosiso žrtve kao što je Mojsije dao uput za Šabate, za mladine i za propisane praznike tri puta godišnje – na Praznik beskvasnih hljebova, na Praznik sedmica i na Praznik sjenica.“ (2. Dnevnika 8:13)

Evo sažetog pregleda praznika i šabatnih dana.

PROLJEĆNI PRAZNICI

Pasha (Levitska 23:4-5): 14. dan 1. mjeseca (nisan); Erev Pesah; ispunjena u Hristovom raspeću.

Beskvasni hljebovi (Levitska 23:6-8; 9-14): Festival koji

traje nedjelju dana, 15. do 21. dan. 1. mjesec (nisan); Pasha 1. dan festivala; 15. dan; šabat; Omer – Prvine; 16. dan; nije šabat; ispunjene u Hristovom usksrnuću. Jom Tov, 7. dan festivala; 21. dan; šabat. Svetkovina u Jerusalmu; žetva ječma; pozna kiša.

Pedesetnica (Levitska 23:15-21): 50 dana od 15. nisana do 6. šivana; Šavuot Praznik sedmica; žetva pšenice; šabat; ispunjen silaskom Duha svetoga u velikoj žetvi duša.

JESENJI PRAZNICI

Trube (Levitska 23:23-25): 1. dan 7. mjesec (tišri); Roš Hašana; šabat; najava Dana pomirenja (suda).

Dan pomirenja (Levitska 23:26-32): 10. dan 7. mjeseca (tišri); Jom Kipur; šabat; predstavlja Božji istražni sud (čišćenje svetinje na Nebu) koji se odvija od 1844.

Sjenice (Levitska 23:33-44): Osmodnevni praznik 15. do 22. dan, 7. mjesec (tišri); Sukot 1. dan festivala (15. dan; šabat), Šemini Aceret 8. dan festivala (22. dan; šabat); okupljanje u Jerusalmu; berba voća; rana kiša. Ispunjenje prilikom odvođenja spasenih na Nebo.

Objašnjenje broj 4

Grčki Novi savez pokazuje deklinaciju za „šabat“ u Kološanima 2:16 kao N-GPN, što je skraćena za „Imenica-Genitiv-Množina-Srednji rod“, odnosno „šabate“ ili „subote“. Neki kažu da izraz „subotnji dani“ nije množina jer je Biblija KJV prevela druge stihove u jednini gdje grčki Novi zavjet pokazuje deklinaciju za subotu kao N-GPN, stoga „šabatni dani“ moraju biti u jednini, tj. „Subota“.

Navedena deklinacija je tačna u grčkom Novom savezu i ponekad su različiti prevodi prevedeni drugdje u jednini gdje je trebala biti množina, ali to je greška prevodilaca i ne mijenja činjenicu da je množina ispravna u većini Biblija, i kao što smo

vidjeli, ovo se savršeno uklapa u kontekst odlomka gdje se jedan od deset uputa nikako ne može tako nazvati jer deset uputa nisu uredbe i nisu završili na krstu. Zašto bi? Da li je ljubav završila na krstu?

Objašnjenje broj 5

Nečista hrana je ukinuta u ovom odlomku jer moderni prevodi Biblije kažu: „Ne dozvolite nikome da vas osuđuje za ono što jedete ili pijete.“

Ovo je prethodno objašnjeno u objašnjenju pod brojem 3.

Objašnjenje broj 6

Riječ šabati u stihu 16 su ceremonijalne subote, i subota iz četvrtog uputa, jer je riječ koja se koristi u oba slučaja u Novom savezu „subota“.

Ovaj argument koriste oni koji svetkuju subotu Gospodnju, ali takođe insistiraju da se ceremonijalne subote isto moraju držati. Argument je da se svaka upotreba grčke riječi „sabaton“ u Novom savezu koja kaže „subotni dan“ osim u Kološanima 2:16 odnosi na četvrti uput, pa stoga, budući da se koristi ista grčka riječ „sabaton“ za šabatne dane, mora da se odnosi i na subotu Gospodnju. Ovo je zaista loša egzegeza i teologija. Prije svega, „šabati“ u množini se pominju na ukupno 8 mjesta u Novom savezu.

Promoteri obrednog zakona pokušavaju da izokrenu ovaj odlomak govoreći da se uredbe i dalje moraju poštovati, odnosno da još uvijek trebamo držati sve praznične dane kao što je Pasha. Grčka riječ koja se koristi za subotu je „Sabaton“ kroz cijeli Novi savez jer jednostavno znači dan odmora. To samo znači „subota“. Četvrti uput govori o „suboti“, a ceremonijalne subote se takođe nazivaju „šabati“. Zašto bi se očekivalo da se

grčka riječ promijeni? To samo znači „subota“, što znači dan odmora.

Ponekad je lako napraviti razliku jer Bog naziva sedmičnu subotu „MOJA subota“. Ove prve dvije koje ćete primijetiti odnose se na četvrti uput, subotu Gospodnju.

„Reci Izraelovim sinovima: Iznad svega treba da držite moje Subote, jer je to znak između mene i vas kroz sve vaše naraštaje, da biste znali da vas ja, Gospod, posvećujem.“ (Izlazak 31:13)

„Neka vam moje Subote budu svete i neka one budu znak između mene i vas, da biste znali da sam ja Gospod, vaš Bog.“ (Ezekiel 20:20)

Sledeća dva stiha odnose se na ceremonijalne subote koje su bile samo za Izrael. Još jednom ćete primijetiti sličnost u sledećem stihu sa Kološanima 2:16. Obratite pažnju kako se to odnosi na svete praznike, mladine i šabate koje će Bog okončati, odnosno prestaće.

„Učiniću kraj svoj njenoj radosti, njenom prazniku, njenim mladinama, njenim Šabatima i svim njenim svečanostima.“ (O-sija 2:11)

„U danima nevolje svoje i beskućništva naroda svog, Jerusalim se sjetio svih dragocjenosti što ih je imao od davnina. Kad je narod njegov pao u ruke neprijatelju i kad mu niko nije pomogao, neprijatelji su ga vidjeli i rugali se njegovim šabatima.“ (Plač Jeremijin 1:7)

Objašnjenje broj 7

Što se tiče onih koji insistiraju na tome da Pavle kaže da se praznici ipak moraju držati, rečeno je da su SVI komentari koji kažu da se Kološanima 2:16 odnose samo na ceremonijalne subote i da su pribijeni na krst, su adventistički komentari.

Međutim, to nije tačno. Zagovornici držanja praznika i obreda kažu da je Isus slavio praznike koji su se završavali na krstu i On je naš savršen primjer, tako da ih i mi takođe trebamo držati. Opet, nešto ozbiljno nije u redu u ovoj izjavi i teologiji. Završili su kada je Isus umro na krstu! Da li ih je Isus zadržao nakon krsta? Ne, nije. Čudno je da hrišćani obično izbjegavaju poslušnost Bogu u pogledu četvrtog uputa subote, ali u ovom slučaju ove nepoštene i besmislene izjave se koriste da opravdaju poslušnost Bogu u nečemu što je Pavle nazvao ropstvom i što je pribijeno na krst. Držanje ovih praznika poriče Isusovo djelo na krstu i pogrešno je podučavati druge lažnoj doktrini zasnovanoj na njihovim vlastitim predrasudama koje stvaraju dodatnu zabunu i štete istini. Ovih projevrejskih zajednica ima dosta i čini se da su u porastu. Ali Isus je UKINUO ove „uredbe“ na krstu.

„U svom tijelu **onemogućio je neprijateljstvo Zakona propisa sa [službenim] naredbama**, da bi u njemu od oboje stvorio jednog novog čovjeka gradeći mir.“ (Efescima 2:15)

Evo tri vrlo poznata i dobro poznata biblijska komentara, a ne pripadaju nijednoj određenoj denominaciji. Primijetićete da se prvi potpuno ne slaže s teologijom o upotrebi riječi „subota“.

Bilješke Alberta Barnsa o Bibliji:

„Ili o subotnjim danima -grčki, ‘subotama’. Riječ šabat u Starom zavjetu primjenjuje se ne samo na sedmi dan, već na sve dane svetog odmora koje su slavili Jevreji, a posebno na početak i kraj njihovih velikih praznika. Na ovom mjestu se, nesumnjivo, pominju ti dani, budući da se riječ koristi u množini, a apostol se ne poziva posebno na subotu ispravno nazvanu takozvanom. Nema dokaza iz ovog odlomka da bi on podučavao da nije bilo obaveze da se poštuje bilo koje sveto vrijeme, jer nema ni najmanjeg razloga vjerovati da je htio poučavati da je jedna od

deset zapovijesti prestala da obavezuje čovječanstvo. Da je upotrijebio riječ u jednini – ‘subota’, tada bi, naravno, bilo jasno da je htio poučiti da je ta zapovijest prestala da bude obavezujuća, i da se subota više ne treba svetkovati. Ali upotreba izraza u množini i veza pokazuju da je on bacio oko na veliki broj dana koje su Jevreji slavili kao praznike, kao dio njihovog ceremonijalnog i tipskog zakona, a ne na moralni zakon, ili deset zapovijesti. Ni jedan dio moralnog zakona – ni o jednoj od deset zapovijesti ne bi se moglo govoriti kao o ‘sjeni dobrih stvari koje dolaze’. Ove zapovijesti su, po prirodi moralnog zakona, trajne i univerzalno obavezne.“

Komentar Adama Klarka na Bibliju:

„Brisanje rukopisa uredbi – Pod rukopisom obredi apostol najočiglednije misli na obredni zakon: ovo je bilo protiv njih, jer su ga morali ispuniti; a to je bilo protivno njima, kao osuđivanje za njihovo zanemarivanje i kršenje toga. Ovaj zakon je sam Bog izbrisao...“

Zakucavanje na njegov krst – Kada je Hrist bio prikovan na krst, naša obaveza da ispunimo ove uredbe je ukinuta...

Neka vam niko ne osuđuje u jelu ili piću – Apostol ovdje govori u vezi s nekim pojedinostima propisanih odredbi, koje su poništene, ... i neophodnosti obilježavanja određenih praznika, kao što su mladi mjesec i određeni šabati, ili oni koje treba poštovati s više od obične svečanosti; sve je to bilo skinuto s puta i prikovano na krst i više nije bilo moralne obaveze. Ovdje nema nikakve naznake da je subota ukinuta ili da je njena moralna upotreba zamijenjena uvođenjem hrišćanstva. Na drugom mjestu sam pokazao da je, Sjećaj se subotnjeg dana, da ga svetiš, zapovijest trajne obaveze i da se ne može zamijeniti samo konačnim istekom vremena. Kako je to tip onog odmora koji ostaje narodu Božijem, vječnosti blaženstva, mora se nastaviti u punoj snazi

dok ta vječnost ne dođe; jer nijedan tip nikada ne prestaje dok ne dođe antitip. Osim toga, nije jasno da li apostol uopšte govori o suboti na ovom mjestu, bilo jevrejskoj ili hrišćanskoj; njegov σαββατων, subota ili sedmica, najvjerojatnije se odnosi na njihove sedmične praznike, o čemu je mnogo rečeno u bilješkama o Petoknjžju.“

Komentar Roberta Džejmisona, A.R. Foseta i Dejvid Brauna:

„Praznik – festival svake godine. Uporedite tri, 1. Dn. 23:31.

Mladi mjesec – mjesečno.

Šabat – ...,ŠABATI“ (ne „subote“) dana pomirenja i praznika sjenica su završili sa jevrejskim službama kojima su pripadale (Lev_23:32, Lev_23:37-39). Sedmični šabat počiva na trajnijoj osnovi, budući da je ustanovljen u Raju da obilježava završetak stvaranja za šest dana. Lev_23:38 je izričito razlikovao „subotu Gospodnju“ od ostalih subota. Pozitivno pravilo je ispravno jer je naređeno i prestaje da bude obavezno kada se ukine; moralno pravilo je zauvijek zapovijedeno, jer je ono vječno ispravno...“

Zapravo svi relevantni komentari nemaju problema da shvate da se ove uredbe odnose na stari jevrejski sistem žrtvovanja koji je prikovan na krst.

Sotona je napravio tako dobar posao mijenjajući subotu u nedjelju u korist obožavanja sunca kroz Rimokatoličku crkvu, što je već dovoljno teško za one koji žele da otkriju istinu šta je neprijatelj uradio ovdje u vezi s četvrtim uputom, ali teško je bilo očekivati da će Sotona ubaciti dodatnu zabunu pokušavajući uvjeriti ljude da još uvijek moraju da se povinuju praznicima koji su prikovani na krst. Ovo se prvi put dogodilo preko čovjeka po imenu Herbert Armstrong koji je tvrdio da je nešto što

nije. Kada je umro, njegova crkva se raspala i otišla u nekoliko rascjepkanih grupa i upravo su te grupe nastavile s ovim lažnim, jeretičkim učenjem, iako je on sada priznati vođa kulta. Kada im se ovo dovede u pitanje, oni ignorišu ovu istinu i oslanjaju se na Riječ tvrdeći da je to ono što Biblija kaže. Problem je u tome što to nikada nisu naučili iz Biblije. Naučili su to od ovog čovjeka ili neke od grupa koje su se raspale od te crkve ili nekoga iz nje. Takođe je podučavao jeretičku teoriju raspeća u srijedu. Ima i dispencionalista koji se na sličan način promoviraju ove jeresi. Uglavnom se prepoznaju po vokabularu u kojem se insistira na Božjim i Hristovim „pravim imenima“, izgradnji trećeg hrama u Jerusalimu, obnavljanju obrednih službi i teokratije u Izraelu, pozivanju da se svetkuju praznici, praktikuje obrezanje, dovodeњem u sumnju Novog saveza sl.

Ne radi se samo o Kološanima 2:16. Ti hrišćani moraju objasniti i Galatima 4:9-10 gdje se takođe poziva na uredbе, a Pavle podstiče Galatima da su se stavili u ropstvo držeći ove različite praznike. Kontekst se ne mijenja. Uredbe su „protiv nas“, „suprote nam se“ i u Galatima 4:9-10, i Pavle ih naziva „ropstvom“. Oni koji insistiraju da još uvijek moramo držati praznike koje je Hrist pribio na krst obično opravdavaju Galatima 4:9-10 govoreći da Pavle govori o paganskim danima, ali to se još uvijek ne uklapa u kontekst cijele poslanice Galatima. To takođe nije moguće jer Pavle nastavlja dajući alegoriju o dva Saveza upoređujući ih sa robinjom i slobodnom ženom. Da li je Bog sklopio savez sa nekim u paganske dane? Galatima 4:23-26: „Ali sin sluškinje rođen je po tijelu, a sin slobodne po obećanju, što je alegorija, jer to su dva saveza: jedan je s gore Sinaj koji rađa djecu za ropstvo – to je Hagara. Hagara predstavlja Sinaj, goru u Arabiji, i odgovara današnjem Jerusalimu, jer je u ropstvu sa svojom djecom. A gornji Jerusolim je

slobodan, on je majka svih nas.“

Ova grupa dalje pokušava da podrži ovo jeretičko učenje navodeći da nigdje u Bibliji nema mjeseci i da stoga moraju biti paganski. Možda ne znaju šta je bio festival mladog mjeseca!

Cijeli kontekst poglavlja Galatima 1-5 je Pavlovo objašnjavaње da su neki judaistički učitelji koji su insistirali da su Mojsijev zakon i povezani praznici još uvijek neophodni za spasenje, pogriješili. Sada se vratimo na ta dva kontroverzna pasusa.

Galatima 4:9-10: „A sada kad ste upoznali Boga – u stvari sada kad je Bog upoznao vas – kako to da se ponovo vraćate ispraznim i lošim načelima i želite da im opet iznova robujete? Vi pomno držite dane i mjesece i razdoblja i godine.“

Galatima 6:4: „**Odvojite se od Hrista, vi koji pokušavate da se opravdate po Zakonu, izašli ste iz okrilja njegove blagodati.**“

Kološanima 2:14-16: i izbrisao pisani dokument koji je svojim odredbama bio protiv nas, koji nam se protivio, uklonivši ga s puta i pribivši ga na krst... Zato neka vas niko ne osuđuje zbog jela i pića, bilo kao dio praznika ili mladina ili šabata.“

Ono što je zapisano u Knjizi Zakona bilo je „protiv nas, koji nam se protivio“ i zašto Pavle ovaj zakon naziva „ropstvom“ u Galatima 4:9-10. Deset Uputa s druge strane su „savršeni zakon slobode“, a SLOBODA je sušta suprotnost ROPSTVU. Moralni zakon je „zakon slobode“ jer u njegovom domenu ispunjavamo svoju svrhu življenja. Budući da Biblija nije kontradiktorna sama sebi, ovo takođe ukazuje da se spominju „uredbe“, a ne deset uputa. Ako Pavle to naziva „ropstvom“, onda on može da govori samo o onome što je u „Knjizi zakona“ zapisano Mojsijevom rukom. Ovaj stari sistem žrtvovanja je nepotrebno i nesvrhovito ropstvo nakon što nas je Hrist oslobodio i stavio, kroz Njegovu pripravu, pod okrilje spasonosne blagodati. Svaki

pokušaj vraćanja na staro u stvarnosti je negiranje Hristovog postignuća i izlaženje ispod okrilja spasonosne blagodati.

Jakov 1:25: „Ali onaj ko se udubi u savršeni zakon slobode i prione uz njega, pa ne bude zaboravni slušač već izvršilac djela, taj će biti srećan u onom što čini.“

Jakov 2:10-12: „Jer ko god drži cijeli Zakon, pa ipak zas-trani u jednom, postao je odgovoran za sve. Jer onaj koji je re-kao: ‘Ne učini preljubu’, rekao je i: ‘Ne poćini zloćin ubistva.’ Ako dakle ne učiniš preljubu, a poćiniš zloćin ubistva, kriv si za prestupanje zakona. Govorite i postupajte kao oni koji oćekuju da će im biti sućeno po zakonu slobode.“

Da li se praznici još uvijek moraju održavati?

Ezekiel 45:17 nas obavještava da su uredbe sadržavale „pri-nose od jela i pića, praznike, mlade mjesece i šabate“ koji su bili zbog grijeha. Kološanima 2:16 takoće se kaće da su uredbe i-male „prinose od jela i pića, praznike, mlade mjesece i šabate“ za koje Pavle vrlo jasno kaće u Kološanima 2:14 da su ove u-redbe bile protiv nas, i suprotne nama, i prikovane na krst i stoga su takoće bile zbog grijeha. Oni koji pokušavaju uvjeriti druge da još uvijek trebamo održavati ove praznike često kaću da žrtveni dio zakona nije uključivao svete praznike kao što je Pasha itd. Ali da li su ove uredbe koje je Ezekiel 45 navodi za žrtvu za grijeh uključivale praznike? Apsolutno. Pogledajte stih 21, na primjer. „Pasha“ i „Praznik beskvasnih hljebova“ su jasno uključeni.

Ezekiel 45:17-21: „Knez je dućan da na praznike, na mla-dine i na Šabate, na sve svećanosti Izraelovog doma, daje žrtvu paljenicu, prinos od žita i žrtvu ljevanicu. Njegova je dućnost da donosi žrtvu za grijeh, prinos od žita, žrtvu paljenicu i žrtve po-

mirnice, da bi se izvršio obred pomirenja za Izraelov dom.’ O- vako kaže Gospod: ‘Prvog mjeseca, prvog dana u mjesecu, uzmi iz stada jednog junca bez mane i očisti svetište od grijeha. Sveštenik neka uzme krv od žrtve za grijeh i neka njome namaže dovratke Doma i četiri ugla pojasa na kom stoji oltar i dovratke vrata unutrašnjeg dvorišta. Tako čini i sedmog dana u mjesecu za svakog ko je pogriješio nenamjerno ili u neznanju. Izvršite obred očišćenja za Dom. Prvog mjeseca, četrnaestog dana u mje- secu, slavićete Pashu. Neka se za praznik sedam dana jedu bes- kvasni hljebovi.“

Jedan od najvažnijih praznika naziva se „Jom Kipur“ ili „Dan pomirenja“. Dan pomirenja je bio dan suda, osvećivanja i pokrivanja grijeha. Na ovaj dan su grijesi čitavog jevrejskog na- roda bili pokriveni. Jednom godišnje na ovaj dan, prvosveštenik bi se obukao u običnu lanenu haljinu. On bi se okupao, i žrtve bi se prinosile, a ljudi bi se molili i ispovijedali svoje grijeha. A onda bi sa krvlju žrtve u rukama krenuo kroz Sveto mjesto do zavjese. Gurajući je na jednu stranu, ulazio bi u Božje prisustvo, škropio bi krvlju poklopac Kovčega, Prijesto Milosti, i molio se za ljude. I onda bi izašao, da ne ulazi opet još godinu dana.

Dakle, da li su ovi sveti praznici povezani sa svetinjom i cijelim sistemom žrtava? O tome se apsolutno ne može raspravljati. To je upravo ono o čemu se radilo. Zbog toga su u- kazivali na Isusovo djelo na krstu i zašto su se duhovno ispunili i završili na krstu. Kako bi se mogle i zašto ove stvari koje su dovele do pomirenja za naš grijeh nastaviti nakon krsta? Je li I- sus pokrio naš grijeh ili ne? Kada je Isus na krstu objavio „svr- šeno je“ sve je bilo ostvareno. Nije moguće odvojiti žrtveni sistem svetišta od praznika kakvi su oni bili kao sastavni i pri- marni dio sistema svetišta. Samo za podsjetnik i dodatnu jasnoću, šta je Isus završio na krstu?

Efescima 2:15: „U svom tijelu onemogućio je neprijateljstvo Zakona propisa sa [službenim] naredbama, da bi u njemu od oboje stvorio jednog novog čovjeka gradeći mir.“

Dakle, da li su ove uredbe koje je Mojsije napisao rukom, a koje su imale praznike, mlade mjesece i ceremonijalne šabate, uključivale praznične svete dane? Prvo, ovi praznici su sveti praznici i upravo smo primijetili u Ezekielu 45 da jesu, ali evo još jednog od mnogih stihova koji se mogu citirati koji još više pokazuju ovu čistu istinu. Ovaj dodaje praznik sedmica (Pedesetnicu) i praznik sjenica.

2. Dnevnika 8:13: „Svaki dan je prinosiso žrtve kao što je Mojsije dao uput za Šabate, za mladine i za propisane praznike tri puta godišnje – na Praznik beskvasnih hljebova, na Praznik sedmica i na Praznik sjenica.“

Da li su uredbe odvojene od cijelog zakona?

2. Dnevnika 33:8: „I neću dati da se noga Izraelovih sinova pomjeri sa zemlje koju sam odredio njihovim praočevima, samo ako budu pazili da postupaju po svemu onome što sam ih podučio po cijelom zakonu, odredbama i propisima koje sam dao preko Mojsija.“

Luka 1:6 pokazuje da smo prije krsta imali Deset uputa i uredbe, koje su jasno različite stvari, ali šta još pokazuje da su uredbe prikovane na krst Novim savezom?

„Oboje su bili pravedni pred Bogom jer su živjeli besprekorno po svim Gospodnjim uputstvima i uredbama.“ (Luka 1:6)

Dakle, Stari savez je imao ove uredbe koje su uključivale praznike koji su bili dio službe svetilišta, ali da li ih Novi savez još uvijek ima? Jevrejima 9:1 kaže da je prvi Savez „imao i...“ što znači pored nečeg drugog, a Luka 1:6 iznad nam govori šta. Dakle, vidimo ispod da Novi savez više nema uredbe, pa šta je ostalo? Jednostavno, samo moralni zakon i sva ona dobra i

pozitivna načela, kao na primjer zdravstveni zakoni!

Jevrejima 9:1-2: „Prethodni savez je dakako imao uredbe božanske službe i zemaljsku svetinju. Naime, bio je načinjen šator u čijoj je prvoy prostoriji bio svijećnjak, sto i izloženi hljebovi. Ta prostorija se zvala Svetinja.“

Prelazimo na samo nekoliko stihova, opet, zašto su bile te uredbe za koje smo još jednom vidjeli da ih nema u Novom savezu i zašto su završile na krstu? I ko je postao naš prvosveštenik i naša poslednja savršena žrtva koja je završila ove svete dane koji su ukazivali na Hristovo djelo na krstu?

Jevrejima 9:9-15: „Taj šator je slika za vrijeme koje je već došlo, u koji su se prinosisli darovi i žrtve, koji nisu mogli usavršiti onoga što je služio, što se odnosi na savjest, samo u jelima i pićima i raznim obrednim pranjima. **Te odredbe Zakona odnosile su se na ono što je tjelesno i bile su nametnute do vremena određenog da se sve dovede u red.** Ali kad je došao Hristos kao prvosveštenik koji je omogućio blagoslove koji su došli, ušao je u veći i savršeniji šator, koji nije načinjen rukama, to jest nije od ove materije, i jednom za svagda ušao u sveto mjesto, ali ne s krvlju jaraca i junaca, nego sa svojom krvlju, i tako nam pribavio trajno izbavljenje. Jer ako krv jaraca i junaca i pepeo od junice posvećuje onečišćene koji su time pošakropljeni, pa im tijelo postaje čisto, koliko će više krv Hrista, koji je putem Duha vječnog samog sebe bez mane prinio Bogu, očistiti našu savjest od mrtvih djela kako bismo služili živom i istinskom Bogu? **Zato je Hristos posrednik novog saveza.**“ Pogledajmo i Jevrejima 10:8-9: „Najprije kaže: ‘Nisi htio i nisu ti bile po volji žrtve i prinosi i paljenice i žrtve za grijeh’ – žrtve koje se po Zakonu prinose. A zatim kaže: ‘Evo, došao sam da vršim tvoju volju, o Bože.’ On **ukida prvo da bi uspostavio drugo.**“ Ista misao izražena je u Jevrejima 7:18-19: „Dakle, **predašnji propis se ukida**

zbog svoje slabosti i beskorisnosti. Jer Zakon nije ništa učinio savršenim, nego je to učinila **bolja nada uvedena umjesto njega,** kojom se približavamo Bogu.“

BOŽJI ZAKON	MOJSIJEV ZAKON
Moralni Zakon	Obredni zakoni
Prije grijeha – definiše grijeh	Posle grijeha – definiše pravni li-jek
Izgovorio ga Bog (Pnz. 4:12)	Izgovorio ga Mojsije (Lev. 1:1-3)
Napisao ga Bog (Izl. 31:18; Pnz. 10:3-4)	Napisao ga Mojsije (Pnz. 31:9)
Na kamenu (Izl. 31:18; Pnz. 10:3-4)	U knjigu (Pnz. 31:24)
Držan u kovčegu (Pnz. 10:1-5)	Držan izvan kovčega (Pnz. 31:26)
Kompletan (Pnz. 5:22)	Dodat i doraden (Lev. 1:1-3; 4:1-3)
Vječan (Ps. 111:7-8)	Privremen (Jev. 7:12)
Svet, pravedan i dobar (Rim. 7:12)	Protivan, nije dobar (Kol. 2:14)
Ukazuje na grijeh (1. Jov. 3:4; Rim. 7:7)	Ukazuje na Spasitelja (Lev. 4:27-31; Jvn. 1:29)
Ne smije se kršiti (Mat. 5:19)	Ne mora se držati (Djela 15:24)
Duhovan (Rim. 7:14)	Tjelesan (Jev. 7:16)
Savršen (Ps. 19:7)	Ne čini ništa savršenim (Jev. 7:19)
Zakon slobode (Jak. 2:19)	Ropski jaram (Gal. 5:1)
Uživanje (Ps. 119:77)	Jaram (Djela 15:10)
Hrist ga uzdiže (Isa. 42:21)	Hrist ga ukida (Efes. 2:15; Jev. 7:18)
Dok Nebo i zemlja prođu (Mat. 5:18)	Dok Sjeme dođe (Gal. 3:19)
Standard na Sudu (Jak. 2:12; Mat. 13:41)	Ne koristi se za Sud (Kol. 2:16-17)
CIJELI ZAKON koji hrišćani tre-baju držati (Jak. 2:10-12)	SAV ZAKON koji hrišćani ne tre-baju držati (Gal. 5:1-3)

Biblijski tekstovi koji se koriste za podršku održavanju praznika

Oni koji insistiraju na tome da trebamo održavati svete praznike koriste mnoge biblijske reference da podrže svoje argumente koji su u suprotnosti s Pavlom i mnogim drugim odlomcima. Ali zašto se više od 95% stihova koje oni citiraju javlja prije krsta? Budući da su se te uredbe završavale na krstu, onda postaje prilično besmisleno citirati spise bilo koga ko je održavao praznike prije krsta jer ih je, naravno, tada držao! Oni su očigledno veoma zabrinuti da drugi prihvate njihovu jeres, ali citirati toliko mnogo nebitnih svetih spisa je veoma čudno jer će tragaoci za istinom shvatiti da su pred krstom i prozreti kroz ovo. Oni će izgubiti kredibilitet kod mudrih kada to rade, ali možda je to dobra stvar jer pomaže drugima da uvide istinu i da ne budu zavedeni ovim netačnim učenjem. Ako smatrate da određeni stih nije savršeno jasan, još uvijek možemo biti sigurni iz činjenice da Pavle i Biblija nikada nisu u suprotnosti. Nećemo gubiti vrijeme pokrivajući svete spise koji su bili prije njihovog doslovnog ispunjenja jer mislim da su oni vrlo jasni i lako uočljivi.

NAPOMENA: Veoma je značajno da su Jevreji još uvijek održavali ove praznike, dok hrišćani ne-Jevreji koji su čuli jevanđelje i prihvatili Hrista nisu. Pa zašto su ih Jevreji zadržali, a ne pagani? Pagani ih nikada ranije nisu održavali, ali sada je jevanđelje bilo za njih, pagani koji su prihvatili Hrista znali su da nema obaveze da se održavaju praznici pošto su se završili. Vratimo se na prethodno razmatrani stih za još više jasnoće o ovoj veoma važnoj tački.

Dakle, nakon krsta Jevreji su još uvijek održavali praznike „sadržane u obredima“ kako je opisano u Kološanima 2:16 koje je Pavle spomenuo u stihu 14 jer nisu čuli jevanđelje i nisu znali

da je Hrist doveo ih do kraja. Mnogi hrišćani u Jerusalimu su to činili kako bi izbjegli progonstvo i mržnju judaista i ostali vjerni „otačkoj tradiciji“ (vidi Djela 21:20), ali to je bio **kompromis i konformizam**. Ali nejevrejski hrišćani ih nisu držali jer ih nikada prije nisu držali i shvatili su iz evanđeoske poruke da su u stvari završili. Dakle, Pavle je zaista imao težak posao u pokušaju da dopre do Jevreja da ni oni više ne treba da ih zadržavaju. Ova mesijanska prekretnica zaista je bila kamen spoticanja za Jevreje čija religija je postala sama sebi svrha. Prisustvovanje gozbama koje su Jevreji još uvijek održavali bilo je, naravno, savršeno vrijeme za to, pa bi im i Pavle prisustvovao u tu svrhu.

Pasha – Levitski zakonik 23:4-5.

1. Korinćanima 11:23-29 – U ovom odlomku Pavle govori o zajedništvu koje je prvi put uspostavljeno na Pashu jer je to bila savršena prilika prije Njegove smrti. 1. Korinćanima 11:26 kaže: „Jer kad god jedete ovaj hljeb i pijete ovu čašu, obznanjujete Gospodovu smrt, dok on ne dođe.“ Hristova smrt je **zamijenila Pashu** jer je On postao naša Pasha.

Beskrvasni hljebovi – Levitski zakonik 23:6-8.

Djela apostolska 20:6 – Ovdje Pavle pominje boravak u Filipi dok nisu „prošli dani beskrvasnih hljebova“ bez ikakvog pominjanja da se to zaista drži. Naravno Pasha se propisno mogla održati samo u Jerusalimu, nikako u Filipi.

„Zato da praznujemo, ali ne sa starim kvascem, niti s kvascem pokvarenosti i zloće, nego s beskrvasnim hljebom iskrenosti i istine.“ (1. Korinćanima 5:8)

Kada pogledate kontekst ovog odlomka, možete vidjeti da Pavle ne govori doslovno o održavanju praznika, već simbolično kaže da se hrišćani trebaju neprestano čuvati od nečistote grijeha. Odnosno, „stari kvasac“ treba očistiti iz duše. Pavle koristi ovaj simbolički primjer da pokaže da na isti način malo kvasca

kisjeli cijelu masu tijesta, tako da samo jedan grijeh ili grešnik može uvući kvarni uticaj kroz cijelu zajednicu.

Sjetite se pitanja neprijateljstva između Jevreja i ne-Jevreja i razmotrite sledeće. Koliko je Jevreja čulo Jevanđelje neposredno posle krsta i koji je zadatak bio dat Pavlu i učenicima? Jevreji su vjekovima držali ove svete praznike po navici i niko od njih ne bi znao da su praznici završili osim ako im neko ne kaže. Pa kako da tako velikom broju Jevreja prenesete poruku jevanđelja koja znači da više ne morate da održavate praznike? Ovo bi bio monumentalan zadatak koji bi mogao potrajati cijeli život. Morao bi postojati lakši način!

U idealnom slučaju, trebali biste pronaći sve Jevreje koji se boje Boga na istom mjestu u isto vrijeme. Dakle, da li je postojao neki događaj koji se desio tih dana kada biste zatekli sve Jevreje na istom mjestu u isto vrijeme? Jeste. I to su bili očigledno sami praznici! Tako bi svi koji nisu čuli dobre vijesti bili prisutni i mogli biste im sve reći u isto vrijeme dok propovijedate dobru vijest mnoštvu. Ovo bi sigurno znatno olakšalo posao, zar ne?

Dakle, da ste na mjestu Pavla, da li biste prisustvovali praznicima jer bi svi koji nisu čuli Jevanđelje bili na istom mjestu u isto vrijeme kako biste mogli svima reći u jednom jednostavnom govoru? Svako bi naravno shvatio da je ovo savršena prilika za to! Bilo koji drugi način bi bila obična glupost!

Naravno Pavle očito nije rekao, ove uredbe (Mojsijev zakon) su protiv vas, PA NASTAVITE DA IH TVORITE, one su protivne vama, PA NASTAVITE DA IH TVORITE, i one su pribijene na krst, TAKO DA MORATE NASTAVITI S NJIMA. Zato nemojte dozvoliti da vas iko osuđuje jer JOŠ UVIJEK DRŽITE ove žrtvene svete praznike s prinosima u jelu i piću, praznike mladog mjeseca i godišnje šabate za koje sam

upravo rekao da su PROTIV VAS, i SUPROTNE VAMA, i PRIKOVANE NA KRST! Vjerovali ili ne postoje neki koji će vam reći da je to ono što je Pavle govorio!

Neki će vam takođe pokušati reći da je ukinuto samo žrtvovanje životinja, ali da se sveti praznici ipak moraju držati. Nigdje Sveto pismo to ne kaže niti ih razdvaja! U Kološanima 2:14-16, Pavle kaže da su to prinosi za jelo i piće, sveti praznici, praznici mladog mjeseca i godišnji šabati koji su bili dio obreda i da su sve to prikovano na krst kako je Pavle opisao u stihu 16.

Dakle, ako Pavle kaže da su ove uredbe suprotne nama i protiv nas i ropstvo i da su prikovane na krst, hoćemo li ih držati? Naravno da ne! Pa zašto je Pavle pokušavao da prisustvuje praznicima kada je to bilo moguće kao što je navedeno u nastavku? Iz istog razloga zašto bismo i mi da smo Pavle. Nije bilo bolje prilike za poučavanje istine i propovijedanje Jevanđelja. Ovo bi bilo savršeno vrijeme.

Pedesetnica – Levitski zakonik 23:15-21.

Djela apostolska 20:16: „Pavle je, naime, odlučio da mimoide Efes da se ne bi zadržao u Aziji, jer je žurio da, ako bude moguće, stigne u Jerusalim do dana Pedesetnice.“

Da li Pavle kaže da će on lično držati ovaj praznik ili da želi biti tamo tog dana? Pavle ni na koji način ne implicira da održava ovu praznik, ali ako je moguće želi biti u Jerusalimu tog dana. Zašto? Jasno, Pavle je želio iskoristiti priliku da propovijeda Jevanđelje velikom broju Jevreja, iz svih zemalja, za koje je znao da će doći na taj praznik.

1. Korinćanima 16:8: „A u Efesu ću ostati do Pedesetnice.“ Nevalidan argument jer Pavle ne kaže niti implicira da će održati ovaj praznik. Neka Pavle za sebe objasni zašto je želio da ostane do ovog trenutka u stihu koji slijedi. 1. Korinćanima 16:9: „jer mi se ovdje pružila dobra prilika za uspješnu službu, ali mnogo

je protivnika.“ Pavle je odlučio da ostane u blizini kako bi obavio posao koji je dobio i popravio bilo kakvu štetu od onih koji su mu se suprotstavili. Očito je da Pavle između odlaska u Jerusalim i uspješne evanđeoske službe u Efesu preferira ovo drugo.

Djela apostolska 18:21: „Nego se odvojio od njih rekavši: ‘Svakako moram stići na predstojeći praznik u Jerusalimu, ali vratiću vam se opet, ako bude Božja volja.’ Tako je otplovio iz Efesa.“

Ovo je jedan od stihova koji se najviše guraju kao što biste očekivali.

U Komentaru Adama Klarka o Bibliji, LL.D., FSA, (1715-1832), stoji da klauzula, *moram svakako održati ovaj praznik koji dolazi u Jerusalimu*, nedostaje u šest rukopisa: koptskom, etiopskom, jermenskom i u Vulgati.

Postoji nekoliko tekstova u Bibliji koje su dodali previše revni ljudi u ranim vjekovima koji su imali svoje ideje o tome šta bi određeni stihovi trebali reći, a koji nisu bili originalne nadahnute Božje riječi, a ovo je vjerovatno jedan od njih.

Čak i da je ovaj tekst legitiman, stvar je jasna. Jevreji su svetkovali praznike posle krsta jer nisu prihvatili Isusa kao Mesiju. Ali ovo je bila odlična prilika za Pavla da propovijeda Jevanđelje ljudima iz raznih mjesta u isto vrijeme. Pavle je imao razloge da se bude u Jerusalimu u vrijeme praznika, ne samo zbog jevanđelja već i zbog susreta sa tamošnjim hrišćanskim vođama i braćom.

Trube – Levitski zakonik 23:23-25.

Matej 24:30-31; 1. Solunjanima 4:16-17; Otkrivenje 11:15 – Ovi stihovi se odnose na zvuk trube koja trubi s drugim Hrištovim dolaskom i NETAČNO su i možda nepošteno povezani sa trubljenjem u trube neposredno prije Dana pomirenja. Ovdje nema ničega osim pogrešnih pretpostavki koje bi implicirale da

je Pavle održavao praznike za koje je rekao da su prikovani na krst.

Nema sumnje da su četvrti i ostalih devet uputa vječni, ali blagdani su imali svrhu. Biblija nam kaže da su oni bili naš učitelj da nas dovedu Hristu, ali da od tada više nisu bili potrebni (Galatima 3:24-25). Šta su ti festivali još imali? Imali su žrtve da bi izvršili pomirenje za naš grijeh. Kada je Isus rekao „završeno je“, da li je završio posao ili nije? Sigurno je nešto bilo prikovano na krst. Pa šta je prikovano na krst? Bilo je to ono šta god da se praktikovalo da se izvrši pomirenje za grijeh prije nego što je Hrist umro na krstu. Ove svetkovine su imale žrtve paljenice itd. Ako neko insistira na tome da se ovi praznici održavaju, onda to moraju da urade kako treba u skladu sa načinom na koji Biblija nalaže da se održavaju. Ne možete samo odlučiti koji dio njih želite upražnjavati – **vrši se sve ili se ne radi to uopšte**. Evo samo jednog primjera za Pashu. Ako neko insistira na održavanju ovih praznika, onda je ovo ono što morate učiniti za Pashu samo za početak!

Ezekiel 45:21-25: „Prvog mjeseca, četrnaestog dana u mjesecu, slavićete Pashu. Neka se za praznik sedam dana jedu beskvasni hljebovi. Tog dana neka knez donese junca za žrtvu za grijeh za sebe i za sav narod. Sedam dana praznika neka prinosi sedam junaca i sedam ovnova bez mane kao žrtvu paljenicu Gospodu. To neka čini svaki dan tih sedam dana. Neka svaki dan donosi i jarca kao žrtvu za grijeh. Kao prinos od žita neka donese efu za svakog junca i efu za svakog ovna, a ulja neka donese po in na svaku efu. Sedmog mjeseca, petnaestog dana u mjesecu, na praznik, neka donese isti takav prinos, i tako neka čini sedam dana. Neka donese isti prinos za žrtvu za grijeh, za žrtvu paljenicu, za prinos od žita i od ulja.“

Evo problema. Ako počnete da prinosite žrtve paljenice

kako biste izvršili pomirenje za grijeh, onda recite Isusu: „Hej Isuse! Kada si rekao da je završeno, nije bilo završeno uopšte... Nisi uopšte završio posao na krstu, tako da još uvijek moram da pratim ove praznike i žrtve paljenice itd., da pokrijem svoje grijehe...“

Nadamo se da niko neće poreći Isusovo djelo na krstu! Zbog toga su bili prikovani na krst, pošto je Isus ispunio ovaj žrtveni sistem. Fenomen je kako se šire i slijede jeresi koje je jednom neki jeretik pokrenuo. Ima puno primjera u posljednja dva vijeka. Problem je što neprijatelj regrutuje sve više ljudi u sistem koji je neko započeo čak i kao očigledno poremećena osoba, manipulant ili teološka neznalica.

Galatima 3:10: „Jer koji su god od djela zakona pod prokletstvom su, jer je napisano: ‘Proklet da je svako ko ne ostane u svemu što je napisano u svitku [Mojsijevog] Zakona da ga vrši.’“

Oni koji slave praznike tvrde da je samo žrtveni zakon prikovan na krst i da su praznici ostali, ali gornji Pavlov stih ne govori tako. Ako ćete održavati ove praznike koji su zapisani u Knjizi Zakona onda morate držati sve, uključujući žrtve, ili ste prokleti!

Prije nego što zaključimo ovaj rad, evo još četiri dodatna pogrešna argumenta koje ćemo ukratko obraditi. Prvo se navodi da Kološanima 2:16 kaže „niko“ i gledajući druge spise koji koriste ovu frazu, tvrdi se da su to bili ljudi izvan crkve, pa je stoga Pavle rekao da ne dopuštate ljudima da vas osuđuju jer se još uvijek pridržavate tih stvari! Luda je teologija reći da ovaj stih ovdje kaže ovo pa stoga onaj mora značiti istu stvar! Činjenica da Pavle i kontekst ovog odlomka govore da je sve ovo bilo protiv nas i da je prikovano na krstu ne ulazi u jednačinu. „Neka niko“ u ovom slučaju znači upravo to. U crkvi ili izvan crkve ionako nema razlike u onome što Pavle govori. Pavle kaže da su

ove uredbe ukinute i da se to odnosi na sve.

I drugo, tvrdilo se da pošto 17. stih u KJV kaže, „koje JE sjena stvari koje dolaze“ da se ovo mora odnositi nakon krsta i tako su praznici još uvijek važeći. Prvo, učeni ljudi znaju da prevođenje grčkog nije egzaktna nauka i da ne možete argumentovati jednu riječ kao što je „jesu“, a posebno kada je u suprotnosti s drugim crno-bijelim stihovima kao što su stihovi 14 i 16. Drugo, grčka riječ za „su“ (esti) znači „treće lice jednine“ i stoga ionako nije nužna riječ „su“, pa se u nekim prevodima koristi riječ „bili“ umjesto „su“. Treće, ovaj argument bi bio u suprotnosti s Pavlom koji kaže da su praznici protiv nas i prikovani na krst. Četvrto, Pavle govori u prošlom vremenu kao o praznicima koji su se održavali u prošlosti ukazujući na budućnost kada je Hristos umro na krstu. I na kraju, većina prevoda jasnije kaže nešto poput „onoga što je trebalo doći“, a budući da je većina praznika doživjela svoje doslovno ispunjenje, onda bi „ono što je trebalo doći“ koje je davalo sjenu sada ionako nestalo, što ovaj argument čini irelevantnim.

Treći je Zaharija 14 gdje se govori o održavanju praznika sjenica. Ovo poglavlje je uslovno proročanstvo koje je opis događaja u Jerusalamu u smislu kako bi se ovaj događaj zbio da su Izraelci koji su se vratili iz zatočeništva održali savez. Ali nisu tako da se nije primijenilo. Ne samo to, već stih 21 kaže da uključuje žrtve, tako da je ovo moralo biti prije krsta!

I četvrto je da neki kažu da se Matej 5 takođe odnosi na ceremonijalni zakon, ali se može odnositi samo na deset uputa što je dokazano kontekstom ostatka poglavlja, koji se odnosi samo na moralni zakon. Nema čak ni nagovještaja da se praznici pominju u cijelom poglavlju.

Oni koji poučavaju svetkovanje praznika takođe obično ko-

riste prikrivene tehnike kao što je stvaranje ružne slike o određenim paganizovanim običajima u crkvama, kako bi naveli vjernike da u njihovoj crkvi izbjegnu sve to. Poenta je da treba izbjeci i jedne i druge. Sotona želi ovdje dodati zabunu kako bi se što više ljudi zadržalo u zabludi o četvrtom uputu koji je zaista važan. Grijeh je ne pridržavati se moralnog zakona, ali ovaj sistem praznika je bio namijenjen da tipološki vrši pomirenje za grijeh i ukazao je na Hrista. Velika je razlika! Moramo ovo razumjeti. I upravo smo vidjeli da postoje neki stihovi koji se mogu dovitljivo koristiti i pogrešno razumjeti da bi se dao uvjerljiv argument, ali postoje jasni odgovori na ove stihove ako ih neko želi, što takođe sprječava sve kontradikcije s drugim stihovima koje biste inače imali.

Ne smijemo poricati Isusovo djelo na krstu i zauzvrat povećati zbrku koja će spriječiti više ljudi da pronađu blagoslove istine o suboti i uđu u Božje kraljevstvo.

Kološanima 2:16 – Zaključak

Kološanima 2:14-17: „I izbrisao pisani dokument koji je svojim odredbama bio protiv nas, koji nam se protivio, uklonivši ga s puta i pribivši ga na krst. Svukao je vrhovne vlasti i sile, javno ih pokazavši, trijumfujući nad njima na njemu [krstu]. Zato neka vas niko ne osuđuje zbog jela i pića, bilo kao dio praznika ili mladina ili šabata, jer je to sjenka onoga što predstoji, tijela Hristova.“

Dakle, da parafraziramo ovaj odlomak. Pavle kaže: „Ove uredbenice koje su imale prinose za jelo i piće, praznike mladog mjeseca, praznične dane i šabate sada su protiv nas i suprotne nama i stoga su ropstvo i prikovane su na krst. Zato nemojte dozvoliti da vas bilo ko osuđuje što više ne držite ove prinose u jelu i piću, mladine, praznike i šabate koji su sada protiv vas jer su pribijeni

na krst i stoga su prošli i više ih nema.“

Izuzetno je što ovaj stih zahtijeva tako dugotrajna objašnjenja za ono što bi trebalo biti očigledno svakom marljivom hrišćaninu koji traži istinu, ali takođe razumijemo da neprijatelj nema problema u pronalaženju ljudi koje može prevariti i ohrabriti druge da ih slijede kako bi vladala konfuzija. Pa hajde da samo još jednom iznesemo jednostavne činjenice.

Uredbe koje je napisao Mojsije rukom, bile su ropstvo i protiv nas, a pošto su bile žrtveni dio Mojsijevog zakona, više nisu potrebne nakon krsta i tako su bile prikovane na krst. Pavle nas obavještava da su ove uredbe sadržavale prinose od jela i pića, praznike, mladine (obilježavanje mladog mjeseca) i razne ceremonijalne šabate, koje su bile sjenka onoga što je trebalo doći. Ovo je savršena paralela sa svim drugim povezanim biblijskim odlomcima, a kontekst je savršen. Dakle, da li Pavle kaže da ne dozvolite da vas niko osuđuje zbog toga što držite ili što se ne pridržavate ovih uredbi koje su bile PROTIV NAS i prikovane na krst? Ljudi su toliko sluđeni da svaka nebuloza može naići na prijem kod određenih profila ljudi, ali zapamtite da to ima posledice.

Hristov zakon vs. Božji Zakon

U Galatima 6:2 stoji: „*Nosite bremena jedan drugoga, i tako ćete ispuniti Hristov zakon.*“ Šta je zapravo Hristov zakon? Dok se Hristov zakon spominje i u 1. Korinćanima 9:21, Biblija nigdje nije posebno definisala što je zapravo Hristov zakon. „*Onima bez zakona bio sam kao bez zakona – premda nisam bez Božjeg zakona, nego sam pod Hristovim zakonom – da pridobijem one bez zakona.*“ Međutim, većina teologa shvata Hristov

zakon kao ono za što je Hrist rekao da su dva najveća nauka u Marku 12:28–31:

„Jedan od pismoznalaca, koji je prišao i čuo njihovu raspravu, znajući da im je dobro odgovorio, upitao ga je: ‘Koji je nauk prioritetniji od svih?’ Isus je odgovorio: ‘Prvi nauk ispred svih je: ‘Čuj, Izraele, Gospod Bog naš, Gospod je jedini, i ‘Voli Gospoda, svog Boga, svim svojim srcem i svom svojom dušom i svom svojom snagom.’ To je prvi nauk. Drugi sličan ovom je: ‘Voli svog bližnjeg kao samog sebe.’ Većeg nauka od ovih nema.“

Oba ova nauka nalazimo u Tori.

„Čuj, Izraele: Gospod Bog naš, Gospod je jedini. Voli Gospoda, svog Boga, svim svojim srcem i svom svojom dušom i svom svojom snagom.“ (5. Mojsijeva 6:4-5)

„Voli svog bližnjeg kao samog sebe. Ja sam Gospod.“ (3. Mojsijeva 19:18)

Hrist, dakle, odgovara na pitanje i postavlja ispravne prioritete. No i pored te činjenice, većina teologa će tvrditi kako različiti zapisi Novog saveza navode da je Isus ispunio starosavezni zakon dovodeći ga do kraja i zaključka (Rimljanima 10:4; Galatanima 3:23–25; Efescima 2:15), te da umjesto starosaveznog zakona, hrišćani treba da poštuju Hristov zakon. Umjesto da pokušavaju zapamtiti više od 600 pojedinačnih uputa u Starom savezu, hrišćani se jednostavno trebaju usredotočiti na ljubav prema Bogu i ljubav prema drugima.

Prema njima, Hrist nas je oslobodio **ropstva** stotina uputa u Starom savezu i umjesto toga nas poziva na ljubav. U tom kontekstu citiraju 1. Jovanovu 4:7–8 koja izjavljuje: *„Ljubazni, volimo jedan drugoga, jer je ljubav od Boga, i svako ko voli začet je od Boga i poznaje Boga. Ko ne voli, nije upoznao Boga, jer Bog je ljubav.“* Zatim i stih iz 1 Jovanove 5:3: *„Jer ovo je ljubav*

prema Bogu: da držimo njegova uputstva, a njegova uputstva nisu teška.“ Ali primjećujemo da oba ova teksta govore o Bogu kao Izvoru ljubavi, i o Uputstvima (Zakonu) kao **Božjim uputima**.

Dakle, zapažamo da je naglasak na ljubavi kao glavnoj motivaciji života pod Novim savezom, što se navodno razlikuje od statusa vjernika pod Starim savezom koji su robovali Zakonu. Tako bi motivacija za nadvladavanje grijeha trebala bi biti ljubav, a ne želja da se legalistički pokoravamo nizu „zapovijesti“.

Kratko pojašnjenje pojma „Zakon“ pod Starim savezom

Pitanje s kojim smo se svi jednom morali suočiti je sledeće: Da li je Božji Zakon obznanjen pod Starim savezom i dalje primjenljiv? Da li hrišćani treba da slijede Stari savez?

Šta je starosavezni zakon?

Starosavezni zakon se nalazi u Izlasku, Levitskom zakoniku, Brojevima i Ponovljenom zakonu. To uključuje Dekalog. Kakav je bio Hristov stav prema Zakonu?

„Nemojte da mislite da sam došao da ukinem Zakon ili Proroke. Nisam došao da ih ukinem, nego da ih ispunim. Istinu vam kažem: dok nebo i zemlja ne nestanu, neće nestati nijedno slovo ni crtica iz Zakona dok se sve ne ispuni. Ko, dakle, omalovaži i najmanji od tih uputa – i druge uči da tako čine – zvaće se najnižim u Kraljevstvu nebeskom. A ko ih izvršava – i druge uči da tako čine – zvaće se velik u Kraljevstvu nebeskom. Jer, kažem vam: ako vaša pravednost ne bude veća od pravednosti učitelja zakona i fariseja, nećete ući u Kraljevstvo nebesko.“ (Matej 5:17-20)

Ako, dakle, Isus nije došao ukinuti zakon, znači li to da se svi starosavezni zakoni i danas primjenjuju na nas? U Starom savezu zakon ima nekolike dimenzije: obrednu, zdravstvenu,

građansku, i moralnu.

1. Obredni zakon

Obredni zakon se posebno odnosio na izraelski sistem bogoslužnja (vidi Lev. 1:2-3, na primjer). Njegova primarna svrha bila je ukazati na spasiteljsku službu Isusa Hrista; ti zakoni, dakle, više nisu bili potrebni nakon Isusove smrti i uskrsnuća. Iako nas obredni zakoni više ne obvezuju, mnoga načela koja stoje iza njih i dalje su primjenljiva.

2. Zdravstveni zakoni

Iako su često povezani sa obrednim zakonima u smislu „čistoće“ ili „nečistoće“, ovaj set zakona ima svoju trajnu primjenu. To uključuje veliki broj propisa koji se tiču našeg tjelesnog i duhovnog zdravlja, a kao jasan primjer možemo pomenuti podjelu životinja na čiste i nečiste čije se meso konzumira kao hrana (Levitski zakonik 11. glava).

3. Građanski zakoni

Građansko pravo primjenjivalo se na svakodnevni život u Izraelu (vidi Ponovljeni zakon 24:10-11, na primjer). Budući da se moderno društvo i kultura toliko radikalno razlikuju od tog vremena i okruženja, sve ove smjernice se ne mogu posebno slijediti. Ali principi koji stoje iza tih odredbi su bezvremenski i trebali bi voditi naše ponašanje. Isus je pokazao ova načela ličnim primjerom.

4. Moralni zakon

Moralni zakon koji se sažima u Dekalogu (Izlazak 20:2-17) je najdirektniji izraz Božje volje i karaktera i njegovi principi su vrhovni Zakon poretka u univerzumu, te stoga apeluju na moralno obavezivanje. Isus je u potpunosti poštovao moralni zakon.

Krajnji cilj

Bog je dao svoje zakone kako bi postavio osnove ljudima

da vole Boga svim srcem i umom i za ispravne međuljudske odnose. U historiji Izraela, međutim, ti zakoni su se često pogrešno tumačili i pogrešno primjenjivali. U Isusovo vrijeme vjerske vođe pretvorili su zakone u zbnjujuću masu legalističkih pravila. Kad je Isus govorio o novom načinu razumijevanja Božjeg zakona, On je zapravo pokušavao **vratiti ljude njihovoj izvornoj svrsi**. Isus nikad nije govorio protiv samog Zakona, već protiv zloupotreba i pretjerivanja kojima je bio izložen (vidi Jovan 1:17).

Neki su izigravali stručnjake koji su drugima govorili šta da rade, ali su i sami propustili srž Božjih zakona. Isus je jasno rekao da je poštovanje Božjih zakona važnije od njihovog objašnjenja. Mnogo je lakše proučavati Božje zakone i govoriti drugima da ih se pridržavaju nego ih primjenjivati.

Fariseji su bili zahtjevni i skrupulozni u pokušajima da slijede svoje zakone. Kako nas je onda Isus razumno pozvao na veću pravednost od njihove? Slabost fariseja bila je u tome što su bili zadovoljni da spolja poštuju zakone, ne dopuštajući Bogu da promijeni njihova srca (ili stavove). Izgledali su pobožno, ali bili su daleko od Kraljevstva nebeskog. Bog prosuđuje naša srca, kao i naša djela, jer u srcu leži naša stvarna odanost.

Isus je govorio da je Njegovim slušaocima potrebna drugačija vrsta pravednosti (iz ljubavi prema Bogu), a ne samo intenzivnija verzija poslušnosti fariseja (koja je bila samo zakonsko legalističko pridržavanje). Stoga naša pravednost mora:

(1) dolaziti od onoga što Bog čini u nama, a ne od onoga što sami možemo učiniti;

(2) biti usredsređena na Boga, a ne na sebe;

(3) biti zasnovana na poštovanju od Boga, a ne na odobravanju od ljudi; i

(4) ići dalje od držanja Zakona do življenja prema principima koji stoje iza Zakona. Trebali bismo biti zabrinuti za naše stavove koje ljudi ne vide kao i za naše postupke koje vide.

Kako da jednostavno razumijemo autoritet koji stoji iza Zakona i njegovu vječnu važnost?

Da bismo uspješno dočekali vrlo razvijenu lukavu teologiju onih koji uporno promovišu stav da smo pod Novim savezom pod milošću koja je navodno ukinula Zakon ili potrebu za Zakonom, moramo znati nekoliko očiglednih istina Svetog pisma.

ČINJENICA BR. 1. – Veliki Zakonodavac je Bog. On se kao takav predstavlja u prvom licu jednine već u Prvom Uputu Dekaloga (Izlazak 20:2). To jednostavno znači da ne postoji nijedan viši niti niži autoritet koji može opozvati, promijeniti ili obesnažiti Božji Zakon kao izraz Njegove volje, karaktera i porotka života.

ČINJENICA BR. 2. – Bog je Izvor svega, a Hrist je Kanal svega. „*Za nas postoji jedan Bog Otac od koga je sve, i mi u Njemu, i jedan Gospod, Isus Hrist, kroz koga je sve.*“ (1. Korinćanima 8:6) Ovdje je izložen je vječni princip božanskog Izvora i Kanala koji definiše odnos, hijerarhiju i funkcije Boga Oca i Njegovog Sina. Na ovom principu zasniva se cjelokupno njihovo djelovanje i Plan spasenja. Dakle, po prirodi odnosa Oca i Sina, samo Bog Otac može biti Izvor, što uključuje i definisanje Zakona. Hrist je neposredni obznanjivač/prezenter tog Zakona ili volje Očeve „na terenu“ koga su stvorena bića dužna slušati kao Oca pošto mu Otac daje takav autoritet (Matej 17:5; 28:18).

ČINJENICA BR. 3. – Moralni pojmovi – ljubav i grijeh – definisani su moralnim zakonom. Usklađenost sa zakonom je ljubav, a kršenje zakona je grijeh: „*Ljubav je ispunjenje za-*

kona.“ (Rimljanima 13:10) „Griješ je bezakonje (prestup Zakona).“ (1. Jovanova 3:4) Ova činjenica se ne može promijeniti pod bilo kojim okolnostima niti prema bilo kome.

ČINJENICA BR. 4. – Bez Zakona nijedan sud nije ostvariv. Osnovni preduslovi za održavanje suda su postojanje Sudije (Bog), porote (nebeska bića), zakona po kojem se sudi (Božji Zakon), Advokata (Hrista), predmeta ili vrijednosti suda (jevanđelje) i subjekata kojima se sudi (ljudi).

ČINJENICA BR. 5. – Bez Zakona grijeha ne bi bilo. Bez Zakona ne bismo mogli ni definisati nijednu vrlinu. Bez Zakona ne bi postojala definicija i zaštita odnosa između Boga i čovjeka i moralnih bića međusobno, što znači da ne bio ni moguć savez Boga i čovjeka. Priroda grijeha je uvijek ista, bez obzira na to da li ga nazivamo njegovim pravim imenom ili onako kako nam se sviđa. Promjena definicije ili njeno ukidanje ne mogu promijeniti prirodu grijeha i njegove kobne posledice.

ČINJENICA BR. 6. – Bez Zakona, mi nikako ne možemo imati ispravnu predstavu da li služimo pravom Bogu i kome se molimo, bez obzira na doktrinu ili formalno pozivanje na ime. Drugim riječima, ako uklonimo Zakon, naša religija se može formirati po nahodjenju naše pale prirode. Ovdje se nalazi krajni skriveni motiv svih pokušaja obezvređivanja Božjeg Zakona, na šta Sveto Pismo upozorava kao na „tajnu bezakonja“.

ČINJENICA BR. 7. – Odbacivanje Zakona ruši pravilnu identifikaciju Boga i čovjeka koja je u funkciji zaštite odnosa i interesa obje strane.

ČINJENICA BR. 8. – Jevanđelje i spasonosna blagodat ne ukidaju Božji Zakon niti to mogu. Da se Zakon može na bilo koji način opozvati ili ukinuti, ne bi bilo ni potrebe za Hristovom spasiteljskom misijom, službom i posredničkom žrtvom za gri-

jehe čovječanstva. To što se kroz Hrista možemo naći pod zakonom spasonosne blagodati i izvan jurisdikcije Zakona koji ima silu da nas osudi i preda na smrt, nikako ne znači da za nas Zakon nema više svrhu ili da smo prešli u neko uzvišenije stanje gdje nam on nije potreban. Velika istina jevanđelja je da se mi nikako sami ne bismo mogli izbaviti iz grijeha, ali Jevanđelje i Zakon su kompatibilni, a ne međusobno isključivi.

ČINJENICA BR. 9. – Prilikom primanja jevanđelja odnosno spasonosne Hristove blagodati, mi smo ti koji „umiru“, ne Zakon koji je svet i vječan (Rimljanima 7. glava).

ČINJENICA BR. 10. – Sveto pismo demantuje svaku zabludu o navodnom ukidanju Zakona posle krsta (vidi: 1. Korinćanima 7:19; Jakov 2:10-20; 1. Jovanova 3:6,9,24; Otkrivenje 22:14).

ČINJENICA BR. 11. – Bez otkrivenja Božje riječi i Njegovog zakona, koje je upućeno našem razumu, mi sami nismo u stanju da spoznamo ni veličinu Božje ljubavi, ni težinu sopstvene grešnosti. Da je glas ljudskog srca mjerodavan, apostol Pavle ne bi morao da naglašava neophodnost zakona kao ogleдалa našeg stanja i naših duhovnih potreba: „*Ali nikada ne bih shvatio šta je grijeh da nije bilo Zakona. I ne bih shvatio šta je požuda da Zakon nije rekao: 'Ne poželi!'*“ (Rimljanima 7:7) Uzimajući svoja osjećanja i glas svoga srca kao kriterijum istine, mi otkrivamo svoju bezumnost: „*Ko se uzda u srce svoje, bezuman je, a ko postupa mudro, izbaviće se.*“ „*Bezumniku nije mila razboritost, nego da se otkriva srce njegovo.*“ (Izreke 28:26; 18:2)

ČINJENICA BR. 12. – Mi ne možemo primiti autentični Duh sveti (Božji ili Hristov) bez pokornosti Bogu. „*...Duh sveti, koji Bog daje onima koji mu se pokoravaju.*“ (Djela 5:32) Osnovni preduslov za primanje Duha istine je držanje Božjih i

Isusovih uputstava. „*Ako me volite, držite moja uputstva. I ja ću zamoliti Oca i on će vam dati drugog utješitelja da bude s vama uvijek, Duha istine.*“ (Jovan 14:15-17) To su dva ključna obilježja Božjeg naroda posljednjeg vremena, upravo kao što je navedeno u Otkrivenju 12:17 i 14:12!

Svako, dakle, ko tvrdi da je pod vođstvom Duha, a ne ispunjava osnovne predušlove za primanje Božjeg i Hristovog Duha, ili čak negira potrebu za tim, nalazi se pod kontrolom duha Božjeg neprijatelja.

Šta je Hristov zakon?

Iz prethodno izloženih činjenica već bi nam trebalo biti jasno da je nemoguće uspostavljanje bilo kakvog novog Zakona koji bi preinačio ili ukinuo potrebu za izvornim Božjim Zakonom.

Hristova misija ni na koji način nije bila usmjerena protiv Božjeg Zakona, što je i sam potvrdio direktnim eksplicitnim izjavama! Da je bilo tako, On bi bio samo jedan u nizu lažnih mesija i lažnih proroka.

Hrist je svojim životom i primjerom uzdigao Zakon na njegovo pravo mjesto, ali istovremeno i dokazao nerazdvojivu integraciju Božje ljubavi, milosti, istine i pravednosti. Ljubav pokreće, istina ispravlja, pravda potvrđuje a milost obnavlja. To je sinteza Božjeg karaktera i izvorne biblijske religije koju nikad ne smijemo parčati na komade.

Stoga ne postoji nešto tako kao što je „Hristov zakon“ koji bi eventualno poništio Božji Zakon. „Hristov zakon“ koji Pavle pominje u Galatima je jednostavno **samopožrtovanje kao načelo** pa stoga i izraženo pojmom „nomos“. Pogledajte Filipljanima 2:5-7 za bolje razumijevanje te misli. I apostol Jovan govori o Hristovom požrtvovanju kao o dužnosti: „*Po ovome smo*

upoznali ljubav: po tome što je on svoju dušu položio za nas. I mi smo dužni da svoje duše položimo za svoju braću.“ (1. Jovanova 3:16) Ovo je načelo čak primjenljivo u porodičnom odnosu muža i žene: „Muževi, volite svoje žene, kao što je i Hristos voleo zajednicu pozvanih i sebe predao za nju.“ (Efescima 5:25)

Potpuno je jasno da nema govora o nekoj koliziji između Božjeg Zakona i Hristovih uputa: „Uput novi vam dajem: Volite jedan drugoga. Kao što sam ja volio vas, tako i vi volite jedan drugoga.“ (Jovan 13:34)

Pošto je Hrist jasno obličje svog Oca, tj. personifikacija Boga i Njegovog karaktera, u kome „nastava svaka punoća božanstva tjelesno“ (Kol. 2:6), On reprezentuje Oca ili preciznije Otac se otkriva kroz Hrista (vidi: Matej 11:27; Jovan 14:6-10; Kološanima 1:15; Jevrejima 1:1-4), to znači da je nemoguće staviti Hrista u bilo kakvoj suprotnosti Božjoj volji, uključujući i Božji Zakon. Dakle, kao što ne možemo koristiti Hrista kao izgovor da je „ukinut“ Božji zakon, tako ga ne možemo koristiti ni da na Njegov račun zamijenimo Božji zakon nekom navodnom slobodom pod Novim savezom gdje „Hrist vlada u srcu“.

Zaključujemo da je Hrist svojim životom i primjerom manifestovao principe i načela koji hrišćanima služe kao posebni uputi odnosno smjernice za hrišćanski život (Jovan 15:10). Ali izvrtati Sveto pismo i predstavljati to kao poništavanje Zakona jevanđeljem ili milošću, „novim Hristovim zakonom“ ili „duhovnošću kojoj nije potreban Zakon“, nije ništa drugo do pokušaj obmane i navođenja na otpad od Boga – eho pseudo argumentacije Lucifera u njegovoj pobuni protiv Boga i poretka života, ponovljen mnogo puta i na mnogo različitih i suptilnih načina od pada ljudskog roda u grijeh.

100 pitanja o Božjem moralnom zakonu

S obzirom da se Drugi Hristov dolazak sve više približava, neprijatelj je uvjerio mnoge iskrene ljude da je Božji Zakon ukinut i da su Bog i Njegov Sin Isus odgovorni za njegovu „pribijanje“ na krst. Drugi kažu da je Dekalog i dalje na snazi sa izuzetkom 4. uputa koji je Sotona promijenio prije mnogo vjekova. Evo sto pitanja koja treba da postavite sebi i dobro razmislite. Ako je Deset uputa ukinuto, koliko je stihova u Bibliji besmisleno i treba ih izostaviti? Dok sebi postavljate sledećih 100 pitanja, imajte na umu da Biblija kaže da je Bog svet, pravedan, savršen, nepromjenjiv, pravedan, ljubazan i dobar.

1. Kako bi savršeni Bog (Matej 5:48) mogao ukinuti savršeni Zakon? Psalam 19:7.
2. Kako bi Sveti Bog (Isaija 6:3) mogao ukinuti Sveti Zakon? Rimljanima 7:12.
3. Kako bi pravedni Bog (Psalam 145:17) mogao ukinuti pravedni zakon? Psalam 119:172.
4. Kako bi Bog koji je nepromjenjiv (Malahija 3:6; Jevrejima 13:8) mogao promijeniti ili ukinuti Zakon koji je nepromjenjiv? Matej 5:17-19; Psalam 111:7-8.
5. Kako bi Bog Istine (Jovan 14:6) mogao ukinuti Zakon koji je Istina? Psalam 119:142, 151.
6. Kako bi Bog koji je pravedan (Djela 3:14; Ponovljeni zakon 32:4) mogao ukinuti pravedan Zakon? Rimljanima 7:12.
7. Kako bi Bog koji je dobar (Psalam 34:8) mogao ukinuti Zakon koji je dobar? Rimljanima 7:12.
8. Kako bi duhovni Bog (Jovan 4:24) mogao ukinuti duhovni zakon? Rimljanima 7:14.

9. Kako bi Bog mogao ukinuti Zakon koji govori šta je grijeh? 1. Jovanova 3:4; Rimljanima 4:15; Rimljanima 7:7.
10. Kako bi Bog mogao ukinuti sam Zakon koji je Hristos došao da uveliča i učini časnim? Isaija 42:21.
11. Kako bi Bog mogao ukinuti Zakon koji je napisao na kamenu? Izlazak 31:18. Činjenica da je to napisao na kamenu ukazuje na to da će trajati zauvijek.
12. Kako bi Bog mogao ukinuti Zakon koji govori šta je Njegova volja? Rimljanima 2:18; Matej 7:21; Psalam 40:8.
13. Kako bi Bog mogao ukinuti upravo Zakon za koji je dao nalog da bude zapečaćen među njegovim učenicima? Isaija 8:16.
14. Kako bi Bog mogao ukinuti Zakon koji nije poništen, već utvrđen hrišćanskom vjerom? Rimljanima 3:31.
15. Kako bi Bog mogao ukinuti Zakon koji je „čist“ i koji „prosvjetljuje oči?“ Psalam 19:8.
16. Kako bi Bog mogao ukinuti Zakon za koji je rekao svom narodu da ga pamte i poučavaju svoju djecu i djecu djece? Psalam 78:1-7.
17. Kako bi Bog mogao da ukine Zakon o kojem hrišćanin treba da „razmišlja danju i noću.“ Psalam 1:1-3.
18. Kako bi Bog mogao ukinuti svoj sveti Zakon od kojeg su se zli odvratili? Psalam 119:126, 150.
19. Kako bi Bog mogao ukinuti svoj Zakon koji se mora ispuniti u životu hrišćanina koji je vođen Duhom Božjim? Rimljanima 8:3-4.
20. Kako bi Bog mogao ukinuti svoj Zakon nakon što je obećao „jao“ onima koji „odbacuju Zakon Gospodnji“ i „zlo nazivaju dobrim, a dobro zlim?“ Isaija 5:20-24.
21. Kako bi Bog mogao ukinuti Zakon koji ulazi u samo

- srce pojedinca i osuđuje tajne grijehе njegovog života?
Propovjednik 12:13-14.
22. Kako bi Bog mogao ukinuti svoj Zakon koji ljude čini srećnima kada ga drže? Izreke 29:18.
 23. Kako bi Bog mira mogao uništiti Zakon koji donosi mir uznemirenim srcima? Psalam 119:165.
 24. Kako bi Bog mogao ukinuti sam Zakon koji Isus ima u svom srcu? Psalam 40:8.
 25. Kako bi Bog mogao ukinuti svoj Zakon koji će biti mjerilo po kojem će se suditi muškarcima i ženama? Propovjednik 12:13-14.
 26. Kako bi Bog mogao poništiti svoj zakon koji je „utemeljen za sva vremena, zauvijek?“ Psalam 111:7-8.
 27. Kako bi Bog mogao ukinuti svoj Zakon nakon što je rekao da je Njegov narod zaboravio Njegov Zakon i da je uništen zbog nedostatka znanja? Osija 4:6-7.
 28. Kako bi Bog mogao ukinuti svoj Zakon nakon što je optužio vjerske vođe da su otvrdnuli svoja srca protiv Njegovog zakona i zavarali ljude? Malahija 2:7-9.
 29. Kako bi Bog mogao ukinuti svoje Upute kada je Isus obećao Duha svetoga onima koji će ih držati? Jovan 14:16-17, 26; Djela 5:32.
 30. Kako bi Bog mogao poništiti svoj Zakon po Hristovoj smrti, a zatim kasnije biti sa Stefanom dok je bio kame novan jer je rekao svojim ubicama da se nisu pridržavali Božijeg zakona? Djela 7:53-56.
 31. Kako bi Bog mogao ukinuti isti Zakon koji treba da bude mjerilo po kojem procjenjujemo učenja svakog učitelja, svakog propovjednika i svake crkve? Isaija 8:20; uporedi sa 1. Petrova 4:11 i Djela 7:38.
 32. Kako bi Bog mogao ukinuti Zakon kada je Isus patio i

- umro da nas otkupi od prokletstva Zakona? Galatima 3:13. Isus je došao da otkupi one koji su bili pod Zakonom. Galatima 4:4-5.
33. Kako bi Bog mogao ukinuti svoj zakon kada Biblija kaže: „Gdje nema zakona, nema prestupa?“ Rimljanima 4:15; Rimljanima 5:13.
34. Kako bi Bog mogao poništiti svoj Zakon kada se Njegovi sledbenici uživaju u tome? Psalam 1:1-3; Psalam 119:70, 77, 92, 174.
35. Kako bi Bog mogao ukinuti Dekalog na krstu kada je Isus rekao svojim učenicima da se mole da bi mogli držati uput o suboti četrdeset godina nakon raspeća? Matej 24:20.
36. Kako bi Bog mogao ukinuti Uput koji kaže: „Sjećaj se dana subotnog da ga svetkuješ“, kada je Isus rekao da je On sam gospodar subote i da je stvorena radi čovjeka? Marko 2:27-28.
37. Kako bi Bog mogao ukinuti Zakon koji pomaže u preobraćenju duše? Psalam 19:7.
38. Kako bi Bog mogao ukinuti Zakon koji pomaže grešniku da shvati svoju potrebu? Kada grešnik shvati da je smrt kazna za prestup, i u tuzi dođe Bogu za oproštenje, on dobija oproštenje kroz Isusa. Da li bi Bog ukinuo sam Zakon za koji je Hristos umro da bi omogućio davanje milosti grešniku? Kada bi Bog ukinuo svoj zakon, ne bi bilo prestupa, a time ni potrebe za oproštenjem ili milošću. Milost ne funkcioniše bez Zakona. Pavle je rekao hrišćanima: „Vi niste pod zakonom, nego pod blagodaću.“ Rimljanima 6:14. Zatim je rekao: „Zar da grijeshimo zato što nismo pod zakonom nego pod blagodaću? Nipošto.“ Stih 15. U Galatima 3:21 Pavle kaže „zakon

- nije protiv Božjih obećanja.“ Kako bi Bog mogao ukinuti svoj zakon i tako ukinuti i milost?
39. Kako bi Bog mogao ukinuti Uput o suboti kada je Isus rekao da je On sam Gospodar subote? Marko 2:27-28. I sam Isus je napravio subotu. Jovan 1:1-3; Marko 2:27. I bio je Hristov običaj da ga čuva. Luka 4:16.
 40. Kako bi Hrist mogao da ukine Božji zakon i subotni dan, a da o tome ne kaže ni jednu jedinu riječ svojim najbližim sledbenicima? Upravo u vrijeme Njegove smrti oni su održavali subotu prema propisu i to nakon što je započeo Novi savez. Luka 23:55-56; ref. Matej 24:20.
 41. Kako bi Bog mogao ukinuti subotu kada je Isus rekao: „Lakše je nebu i zemlji da prođu, nego da propadne ijedan djelić iz Zakona?“ Luka 16:17.
 42. Kako bi Bog mogao ukinuti svoje Upute kada je Isus rekao da oni koji uzalud služe imaju ljudske uredbe i predanja? Marko 7:7, 9. Obožavanje koje je prihvaćeno od Boga mora biti mjesto gdje se uči i poštuje Deset Božjih uputa. Jovan 14:21.
 43. Kako je Bog mogao napustiti Zakon kada je to upravo ono što Biblija kaže da su zli učinili? Psalam 119:53.
 44. Kako bi Bog mogao ukinuti svoj Zakon kada Biblija kaže: „Neravan je put prestupnika?“ Izreke 13:15. Gdje nema zakona, nema ni prestupa. Rimljanima 4:15.
 45. Kako bi Bog mogao poništiti svoj Zakon kada Biblija kaže: „Ko odvraća uho svoje da ne čuje zakon, i molitva je njegova mrska?“ Izreke 28:9.
 46. Kako bi Bog mogao poništiti svoje Upute kada Biblija kaže da je „čovjekova sva dužnost bojati se Boga i držati Njegove upute.“ Propovjednik 12:13-14.
 47. Kako bi Bog mogao poništiti svoje Upute nakon što je

- obećao da će pokazati milost svima koji će ih držati?
Psalam 103:18.
48. Kako je Bog mogao ukinuti Zakon kojeg se anđeli pridržavaju? Psalam 103:20.
49. Kako bi Bog mogao ukinuti svoj Zakon koji je toliko savršen i visok da vjerniku ukazuje na Hrista kao ispunjenje pravednosti – najviši standard savršenog bezgrešnog života? Rimljanima 10:4. Uporedi sa Isaija 51:7 i Jakov 5:11.
50. Kako bi Bog mogao ukinuti svoj Zakon koji pruža utjehu u nevoljama i iskušenjima? Psalam 119:92.
51. Kako bi Bog mogao poništiti svoj Zakon koji daje mudrost i razum? Psalam 119:98, 100.
52. Kako bi Bog mogao ukinuti sam Zakon koji će pravednici, koji baštine Novu Zemlju, imati u svojim srcima? Psalam 37:29-31.
53. Kako bi Bog mogao ukinuti Zakon za koji je Isus rekao da je trajniji od same zemlje? Matej 5:17-19; Luka 16:17.
54. Kako bi Bog mogao ukinuti Zakon koji zabranjuje ubistvo i preljubu? Jakov 2:10-12.
55. Kako bi Bog mogao ukinuti Zakon koji je Isus držao? Jovan 15:10.
56. Kako bi Bog mogao ukinuti Zakon koji je toliko savršen i divan da čak i ako prekršite bilo koji dio njega, vi ste krivi za sve? Jakov 2:10-12.
57. Kako bi Bog mogao ukinuti Zakon koji je Isus pomenuo kada je rekao: „Ko, dakle, omalovaži i najmanji od tih uputa – i druge uči da tako čine – zvaće se najnižim u Kraljevstvu nebeskom. A ko ih izvršava – i druge uči da tako čine – zvaće se velik u Kraljevstvu nebeskom.“

Matej 5:19.

58. Kako bi Bog mogao ukinuti svoj Zakon da bi napravio mjesta za tradiciju – ljudske uredbe? Matej 15:3, 6, 9.
59. Kako bi Bog mogao ukinuti svoj Zakon koji Njegovom narodu daje slobodu kada ga poštuju? Jakov 2:10-12. Kršitelj zakona je onaj ko je u ropstvu.
60. Kako bi Bog mogao ukinuti Zakon koji pomaže jadnom grešniku da shvati svoje stanje? Rimljanima 3:20; Rimljanima 3:9, 23.
61. Kako bi Bog mogao ukinuti Zakon koji „zatvara sva usta“ i čini „cijeli svijet krivim pred Bogom?“ Rimljanima 3:19. Uporedite Rimljanima 3:9, 23.
62. Kako bi Bog mogao da ukine Zakon koji govori šta je grijeh kada Biblija kaže: „Ako neko sagriješi, imamo zastupnika kod Oca, Isusa Hrista, Pravednika?“ 1. Jovanova 3:4 i 1. Jovanova 2:1. Zašto imati advokata ako nema zakona?
63. Kako bi Bog mogao ukinuti deset uputa, ili moralni zakon, u isto vrijeme kada je ukinuo obredni zakon koji je imao veze sa prinosima i žrtvama? Efescima 2:15; Kološanima 2:14-17. Pisani dokumenat nije Dekalog. Vidi takođe Kološanima 2:14-16. Obredni zakon je ustanovljen da pokaže ljudima šta da rade kada prekrše moralni zakon. Ako bi Bog ukinuo i moralni Zakon, time bi sam potpuno obesmislio Plan spasenja. Da li shvatate svu apsurdnost jedne takve ideje?
64. Kako bi Bog mogao ukinuti Zakon koji ima Uput o sultu u sebi kada je sam Bog prestao od rada i odmorio se sedmog dana, a Biblija kaže da su svi koji su ušli u počinak (takođe u duhovni odmor) s Njim, prestali od svojih djela kao što je Bog učinio od svojih? Jevrejima

4:4, 9-10.

65. Kako bi Bog mogao ukinuti sam Zakon koji Njegov narod treba da drži da bi imao djela koja pokazuju vjeru? Jakov 2:18. Pažljivo pročitajte Jakov 2:10-12. „Djela“ o kojima se ovdje govori su djela poslušnosti kao što stihovi jasno ukazuju. Pavle kaže: „Ukidamo li Zakon vjerom? Nipošto! Naprotiv mi podupiremo Zakon.“ Rimljanima 3:31.
66. Kako bi Bog mogao ukinuti Deset uputa na koje se Isus pozvao kada je rekao: „A ko ih izvršava – i druge uči da tako čine – zvaće se velik u Kraljevstvu nebeskom.“ Matej 5:19.
67. Kako bi Bog mogao ukinuti isti Zakon koji je obećao napisati u srcu svakog kršćanina koji je zaista pod Novim savezom? Jeremija 31:31; Jevrejima 8:10.
68. Kako bi Bog mogao ukinuti svoj Zakon kada samo oni koji ga drže mogu imati opravdanje? Rimljanima 2:13.
69. Kako bi Bog mogao ukinuti Zakon koji tjelesni grešni um odbija da posluša? Rimljanima 8:7.
70. Kako bi Bog mogao ukinuti isti zakon za koji je Isus rekao da nije došao da ga ukine? Matej 5:17-19.
71. Kako bi Bog mogao ukinuti Deset uputa, istih Deset uputa za koje je Isus rekao da sumiraju dva najveća nauka – ljubavi prema Bogu i ljubavi prema čovjeku? Matej 22:35-40. Prva četiri uputa pokazuju naš odnos prema Bogu; drugih šest pokazuju naš odnos prema čovjeku. Tako se svi oslanjaju na dva principa ljubavi prema Bogu i prema čovjeku.
72. Kako bi Bog mogao ukloniti upravo one Upute koje je Isus rekao jednom mladom čovjeku da ih se pridržava ako želi ući u život i biti spašen? Matej 19:17. Uporedi

sa Otkrivenje 22:14.

73. Kako bi Bog mogao ukinuti svoje upute kada oni daju dobro razumijevanje svima koji ih drže? Psalam 111:10.
74. Kako bi Bog mogao ukloniti svoje upute koje su temelj zdrave doktrine? Izreke 4:2.
75. Kako bi Bog mogao poništiti svoj Zakon kada je Isus osudio pismoznalce i fariseje što su poništili Božji zakon svojom tradicijom? Matej 15:3, 6, 9.
76. Kako bi Bog mogao poništiti svoje upute kada je Isus rekao svojim učenicima da ih čuvaju ako ga vole? Jovan 14:15. To je, dakle, kriterijum za procjenu ljubavi.
77. Kako bi Bog mogao ukinuti svoj Zakon kada je prokletstvo Božje počiva na svijetu jer su stanovnici prekršili Njegov Zakon? Isaija 24:3-6.
78. Kako bi Bog mogao ukinuti uput o suboti kada je izrekao blagoslov na čovjeka koji će držati subotu? Isaija 56:2, 6.
79. Kako bi Bog mogao ukinuti uput o suboti kada je rekao da će svi koji ne odstupe od subote, biti blagosloveni na mnogo načina i primiti obećano nasleđe? Isaija 58:12-14.
80. Kako bi Bog mogao ukinuti uput o suboti kada je Isus rekao da je on sam Gospodar subote? Matej 12:8. To bi značilo da su Otac i Sin u nesaglasnosti.
81. Kako bi Bog mogao ukinuti uput o suboti kada je rekao da je subota znak posvećenja? Ezekijel 20:12. Zar posvećena subota i posvećena osoba ne bi trebali biti u harmoniji?
82. Kako bi se Bog mogao odvratiti od svog Zakona i ukinuti ga kada je uvijek bio povrijeđen kada se Njegov narod okrenuo od njega? Jeremija 16:10-11, 16; Isaija

58:1, 12-14.

83. Kako bi Bog mogao odbaciti svoj zakon i ukinuti ga kada je rekao da će donijeti zlo onima koji su ga odbacili? Jeremija 6:19. Uporedite Jeremiju 6:4-5.
84. Kako bi Bog mogao ukinuti sam Zakon za koji kaže da je usadio u srca onih koji „znaju šta je pravedno?“ Isaija 51:7. Koji je to standard pravednosti ako bi se ukinuo Božji Zakon?
85. Kako bi Bog mogao ukinuti svoj zakon koji neki ljudi „ne žele da slušaju“ i čak će reći svojim propovjednicima da ga ne propovijedaju? Isaija 30:8-10. Bog ih naziva buntovnom djecom.
86. Kako bi Bog mogao poništiti svoje upute nakon što je obećao mir i pravednost u izobilju onima koji bi „slušali Njegove upute?“ Isaija 48:18.
87. Kako bi Bog mogao ukinuti uput o suboti kada je dao subotu da bude znak da je On naš Bog? Ezekijel 20:20; Izlazak 31:16-17. Novi savez je sklopljen sa sinovima Izraelovim, i mi, ako smo Hristovi, onda polažemo isto pravo. Jevrejima 8:10. Nije Jevrej onaj koji je to spolja, već je Jevrej koji je to iznutra, i tako ako smo Božja djeca onda smo Abramovo potomstvo i stoga djeca Izraela i nasljednici prema obećanju. Rimljanima 2:28-29; Galatima 3:28-29; Isaija 41:8.
88. Kako bi Bog mogao ukinuti svoje upute koji su svi pravedni (Psalam 119:172) a Njegova „pravda neće nestati“ (Isaija 51:6)? Takođe je rekao: „Slušajte me, vi koji znate šta je pravedno, narode kome je moj zakon u srcu.“ Isaija 51:7.
89. Kako bi Bog mogao ukinuti svoj Zakon nakon što je dao izjavu da će neki od ljudi začepiti svoje uši i učiniti svoja

srca poput kamena kako ne bi čuli Njegov Zakon? Zaharija 7:11-12.

90. Kako bi Bog mogao poništiti svoj Zakon nakon što je izjavio da su ljudi prekršili Njegov Zakon i da su „posijali vjetar i požnjeli oluju?“ Osija 8:1-7.
91. Kako bi Bog mogao ukinuti deset uputa koji su test kojim znamo da poznajemo Boga? 1. Jovanova 2:3.
92. Kako bi Bog mogao ukinuti svoje upute, a zatim kasnije dati Jovanu da napiše da je čovjek koji tvrdi da poznaje Boga, a ne drži Božje upute, lažov? 1. Jovanova 2:4.
93. Kako bi Bog mogao ukinuti svoje upute, kada ih je Isus držao, a nama je rečeno „da živimo kao što je on živio?“ 1. Jovanova 2:6.
94. Kako bi Bog mogao ukinuti svoje upute i obećati da će čuti molitve onih koji drže njegove upute? 1. Jovanova 3:22.
95. Kako bi Bog mogao ukinuti svoje upute i kasnije dati Jovanu da napiše da će oni koji vole Boga i drže Njegova uputstva voljeti djecu Božju? 1. Jovanova 5:2.
96. Kako bi Bog mogao ukinuti Njegove upute kada je „ljubav prema Bogu, da držimo njegova uputstva?“ 1. Jovanova 5:3. Uporedi sa 2. Jovanova 1:6 i Jovanova 14:15.
97. Kako bi Bog mogao ukinuti svoj zakon i subotu nakon izjave da „sveštenici krše moj zakon i skrnave moje svetište. Ne prave razliku između onog što je sveto i onog što nije sveto, ne znaju razliku između onog što je nečisto i onog što je čisto, svoje oči odvrćaju od mojih Subota i obeščašćen sam među njima.“ Ezekijel 22:26.
98. Kako bi iko mogao imputirati Bogu da je promijenio ili ukinuo svoj savršeni Zakon kada je prorok vidio PRO-GONITELJSKU SILU koja je naumila da ga promijeni?

Danilo 7:25.²

99. Kako bi Bog mogao ukinuti svoje upute kada kaže da će poslednji ili preostali Božji narod držati Njegova uputstva neposredno prije nego što Isus dođe da sakupi žetvu na zemlji? Pročitajte pažljivo Otkrivenje 12:17 i Otkrivenje 14:12-16.

100. Kako bi Bog mogao ukinuti svoje upute i obećati da će na Novoj Zemlji Njegov narod svetkovati subotu? Isaija 66:22-23. Uput o suboti je u središtu Njegovog zakona. Subota je Božji znak³ ili znak Njegove moći i autoriteta kao Stvoritelja. Izlazak 20:8-11. Subota je uvijek bila Božji test poslušnosti. Izlazak 16:4-30.

Dakle, ako je Bog ukinuo svoj zakon, stotine tekstova u vašoj Bibliji postaju besmisleni i treba ih izostaviti ili potpuno ignorisati, kao na primjer:

- Sve tekstove koji spominju ili upućuju na Zakon.
- Sve tekstove koji pominju Božije upute.
- Sve tekstove koji govore o GRIJEHU (griješ je kršenje Zakona. 1. Jovanova 3:4).
- Sve tekstove koji govore o poslušnosti.
- Sve tekstove koji govore o prestupu.
- Sve tekstove koji govore o pokajanju.
- Sve tekstove koji govore o Isusu kao Spasitelju od grijeha. Itd., itd.

Božja izvorna religija je religija razuma, doslednosti i logike. Samo prestupnik i grešnik u svojoj iracionalnoj želji da nastavi u grijehu ili bude spasen u grijehu može insistirati na ideji da Božji Zakon može biti opozvan na bilo koji način.

² Za detalje vidite knjigu „Ko je Antihrist?“ Takođe pogledati „Žig zvijeri“, obje u izdanju Instituta za izučavanje religije.

³ Vidi knjigu „Božji pečat“, Institut za izučavanje religije.

Potpuna je besmislica da ijedan poredak može postojati bez zakona koji definiše standarde i daje smjernice za život.

Pozivanje na Hrista kao Spasitelja koji je navodno ukinuo Zakon ili ga zamijenio milošću ili preuzeo funkciju zakona u ljudskom „srcu“, ne samo što otkriva sav apsurd palog uma, već od samog Hrista pravi prestupnika i lažnog Mesiju. Najsuptilniji oblici bogohuljenja kriju se pod maskom isključivanja Zakona na račun spasonosne blagodati.

Ako je Bog ukinuo bilo koji dio Zakona svojih Deset Uputa, onda svi spisi koji govore o zakonu kao savršenom, svetom, pravednom, dobrom i nepromjenjivom, itd., postaju potpuno besmisleni. Integritet Zakona, u bilo kojem dijelu, ne smije se povrijediti. „Jer ko god drži cijeli Zakon, pa ipak zastrani u jednom, postao je odgovoran za sve. Jer onaj koji je rekao: ‘Ne učini preljubu,’ rekao je i: ‘Ne poćini zloćin ubistva.’ Ako dakle ne učiniš preljubu, a poćiniš zloćin ubistva, kriv si za prestupanje zakona. Govorite i postupajte kao oni koji oćekuju da će im biti sućeno po zakonu slobode.“ (Jakov 2:10-12)
